

**ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЗАХІДНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ЗАХІДНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

21.12.2021

№20-20/2

Звіт
за результатами державного фінансового аудиту бюджету
Скалатської міської територіальної громади (Скалатського
міського бюджету) Тернопільської області за період з 01.01.2019
по 30.06.2021

Тернопіль 2021

В аудиторському звіті представлено результати дослідження бюджету Скалатської міської територіальної громади (Скалатського міського бюджету) Тернопільської області за період з 01.01.2019 по 30.06.2021.

Контрольний захід проведено у плановому порядку відповідно до норм статті 113 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI (із змінами) та відповідно до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 №698 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 №578).

Аудит проведено на підставі п. 3.18 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2021 року, затвердженого наказом від 11.06.2021 №182 (із змінами).

В ході аудиту проведено збори інформації у трьох установах: відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради, комунальному некомерційному підприємстві «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради, відділі освіти Скалатської міської ради.

Також в ході аудиту проведено ревізію окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради за період з 01.01.2019 по 31.08.2021 (пункт 6.2.7.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Західного офісу Держаудитслужби на III квартал 2021 року, затвердженого наказом від 17.06.2021 №397 (із змінами)).

Матеріали аудиту призначені для керівників та спеціалістів Скалатської міської ради та її структурних підрозділів, інших зацікавлених установ і організацій, причетних до складання, розгляду, затвердження, внесення змін та виконання місцевого бюджету, а також здійснення контролю за повнотою внесення платежів до бюджету, цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів.

Аудиторський звіт підготовлено відділом контролю в галузі оборони, в правоохоронних органах та органах влади Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області (начальник відділу контролю в галузі оборони, в правоохоронних органах та органах влади Шулюк Ю. І., головний державний аудитор відділу контролю в галузі оборони, в правоохоронних органах та органах влади Небесна І. І.). В аудиті приймали участь працівники відділу контролю за місцевими бюджетами Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області (головний державний аудитор Гарасимів М. В. та головний державний фінансовий інспектор Гач В. Б.)

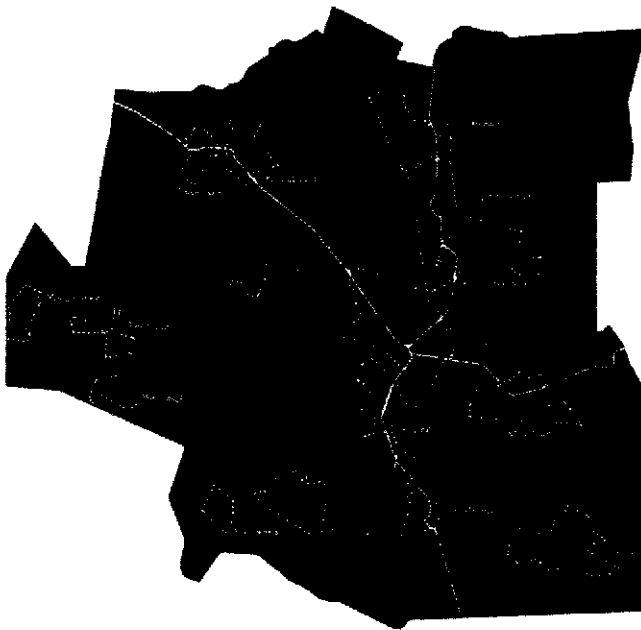
ЗМІСТ

Вступ. Фонова інформація	4-5
РОЗДІЛ I. Структура аудиту	6
РОЗДІЛ II. Оцінка рівня виконання досліджуваного бюджету та забезпечення соціальних гарантій жителям	7-36
РОЗДІЛ III. Результати державного фінансового аудиту	36-85
ВИСНОВКИ	85-93
ПРОПОЗИЦІЇ	93-94
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	95-96
ПРОТОКОЛ УЗГОДЖЕННЯ	

Вступ. Фонова інформація

У 2015 році відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 №157-VIII (із змінами) утворена Скалатська міська об'єднана територіальна громада. Перші вибори міського голови та депутатів ради відбулися 25 жовтня 2015 року.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Тернопільської області» від 12.06.2020 №724-р, визначено адміністративні центри та затверджено території територіальних громад Тернопільської області, в тому числі – Скалатської міської територіальної громади.

До складу Скалатської міської територіальної громади окрім міста Скалата – адміністративний центр громади, ввійшли 15 населених пунктів (9 колишніх сільських рад). Територія громади охоплює 224,3 км².

Скалатська громада межує з Підволочиською, Гримайлівською, Іванівською та Великогаївською громадами. Відстань від громади до обласного центру – 35 км.

У громаді проживають 13345 жителів. Переважна частина населення займається розвитком сільського господарства, його переробкою.

На території громади зареєстровано 140 юридичних підприємств та організацій, 190 фізичних осіб підприємців. Основу економічного розвитку громади становить сільське господарство. Близько 76% земель громади мають сільськогосподарське призначення.

Площа ріллі становить 17059,412 га, а це – понад 76% від загальної площі, пасовища – 6,5%, багаторічні зелені насадження – 0,89% та інше. Більшу частину сільського господарства громади складає рослинництво. Основними сільськогосподарськими культурами є зернові, олійні, цукрові буряки, овочеві культури, фрукти.

На території міської територіальної громади найбільшими виробниками сільськогосподарської продукції виступають: ТОВ «Агро-Млин», СГ ТОВ «Новосілка», ТОВ «Скалат-продукт», ТОВ «АГРОТЕХПРОД», ПСП «АМЕТИСТ», ФГ «Щедра нива», ТЗОВ «Поділля-Агро», ФГ «Золота діброва», ПП «Скалатхлібпромбуд», ПП «Дари ланів».

Промислове виробництво представлене наступною діяльністю: ТОВ «Хутір» ЛТД, ТДВ «Шустов - Спирт», ПРАТ «Скалатська фабрика «Лотос».

Виробництво будівельних матеріалів забезпечують: ПП «ЖБК «Яселко»; ТОВ «ОЦЗ».

Добувна промисловість та розроблення кар'єрів представлена: Полупанівською філією ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість», ТОВ «Кар'єр Городниця», ТОВ «Кар'єр Новосілка».

Громада має розвинуту мережу комунальних установ: 10 загальноосвітніх закладів (5 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів (з них 1 опорний заклад з 3 філіями I ступеня), 4 загальноосвітні школи I-II ступенів, 1 навчально-виховний комплекс); 10 дитячих садочків; позашкільний навчальний заклад «Будинок школярів»; дитяча юнацька спортивна школа «Колос»; 7 медичних закладів (КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради, НКП «Амбулаторія, групова практика Скалатської міської ради» в підпорядкуванні якої 5 амбулаторій); комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Скалатської територіальної громади. Мережа закладів культури, які утримуються із Скалатського міського бюджету складається із 16 клубних закладів (5 сільських будинків культури, 1 міський будинок культури, 10 клубів) 12 бібліотек та музичної школи.

На території Скалатської міської територіальної громади господарську діяльність із забезпечення комунальних послуг (водопостачання та вивезення ТВП) та благоустрою здійснювали три комунальні підприємства, а саме: мале комунальне підприємство «Комунальник», комунальне підприємство «Ремшлях-буд-Скалат» та комунальне підприємство «Благоустрій-Скалат».

РОЗДІЛ 1. Структура аудиту

Підстава для проведення:

Пункт 3.18 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2021 року, затвердженого наказом від 11.06.2021 №182 (із змінами).

Об'єкт аудиту

Скалатська міська рада, фінансове управління Скалатської міської ради та інші учасники бюджетного процесу в частині здійснення відповідно до законодавства функцій по складанню та виконанню місцевого бюджету, використанню комунальних коштів та майна, а також інших функцій, пов'язаних з управлінням коштами місцевого бюджету, діяльністю головних розпорядників бюджетних коштів.

Мета аудиту

Оцінка стану виконання бюджету територіальної громади, ефективності використання бюджетних коштів, комунального майна та інших активів, достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю. Визначення шляхів підвищення ефективності використання бюджетних коштів, активів громади, резервів зміцнення ресурсної бази місцевого бюджету.

Період дослідження: з 01.01.2019 по 30.06.2021.

Методи аудиту

В ході аудиту застосовані методи економічного та статистичного аналізу законодавчих та інших нормативно-правових актів стосовно правових засад процесів складання, розгляду, затвердження, виконання місцевих бюджетів, звітування та контролю за їх виконанням; проведено аналіз планових розрахунків, бюджетних запитів, рішень органів місцевого самоврядування в частині формування та виконання бюджету.

Джерела інформації для проведення аудиту: бухгалтерська, фінансова, статистична звітність, оперативні дані, публікації в засобах масової інформації.

Учасники аудиту

- Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області;
- Скалатська міська рада, Фінансове управління Скалатської міської ради та інші структурні підрозділи міської ради;
- інші учасники, причетні до бюджетного процесу.

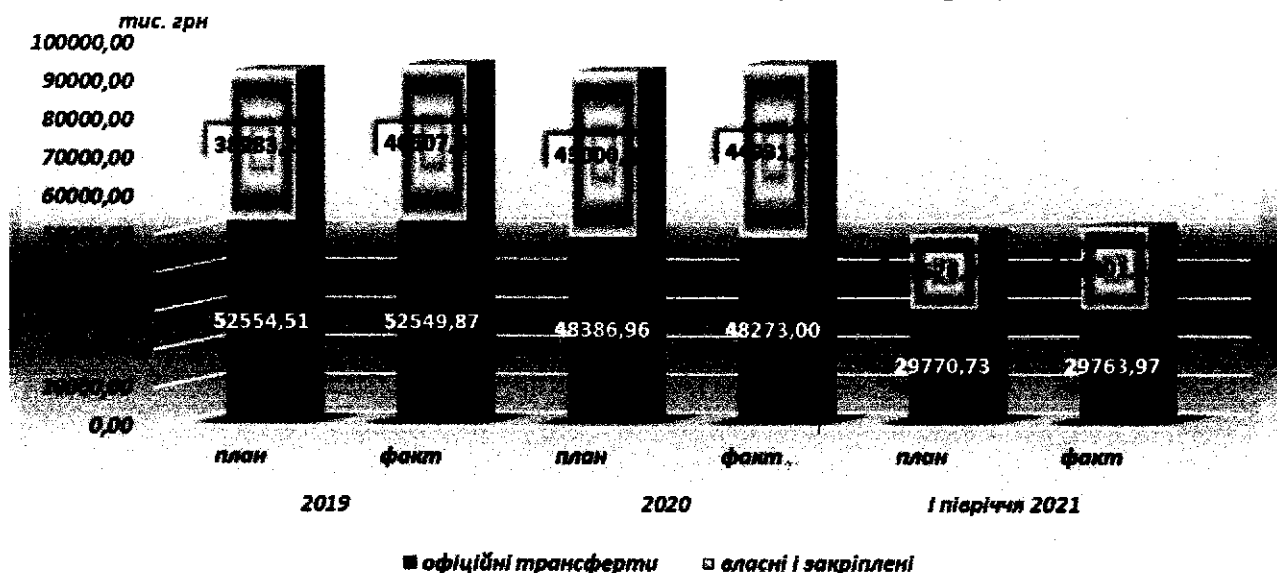
РОЗДІЛ 2. Оцінка рівня виконання досліджуваного бюджету та забезпечення соціальних гарантій жителям.

2.1. Виконання бюджету за доходами.

За 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року до доходів загального та спеціального фондів Скалатського міського бюджету (із врахуванням трансфертів) надійшло коштів в сумі 247 927,43 тис. грн (загальний фонд – 237 427,16 тис. грн, спеціальний фонд – 10 500,27 тис. грн).

Діаграма 1

Динаміка надходжень до загального фонду бюджету за 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню доходи загального фонду бюджету без врахування міжбюджетних трансфертів мали тенденцію до зростання, та збільшились в 2020 році порівняно з 2019 роком на 4 424,12 тис. грн або на 11%.

Суттєвий вплив на структуру надходжень до загального фонду бюджету мали трансферти з державного бюджету, питома вага яких у 2019 році склала 56,5%, у 2020 році – 51,8%, у I півріччі 2021 року – 58,2%.

Виконання уточненого плану за доходами загального фонду бюджету у 2019 році було забезпечено на рівні 101,7% (при уточненому плані надходжень 91 537,71 тис. грн, фактично надійшло 93 057,25 тис. грн).

Основними джерелами доходів загального фонду бюджету без врахування міжбюджетних трансфертів в 2019 році були:

- податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого становила 56,4%, або 22 840,80 тис. грн;
- єдиний податок – 16,9% або 6 827,23 тис. грн;
- плата за землю – 15,6% або 6 316,02 тис. грн (в т.ч. земельний податок – 2 227,57 тис. грн, орендна плата – 4 088,45 тис. грн);
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 5,2% або 2 123,22 тис. грн;
- акцизний податок – 3,1% або 1 236,55 тис. грн;

- рентна плата за використання інших природних ресурсів – 1,7% або 673,53 тис. грн;
- плата за надання адміністративних послуг – 0,5% або 205,36 тис. гривень.

Виконання уточненого плану за доходами загального фонду бюджету у 2020 році було забезпечено на рівні 101,99% (при уточненому плані надходжень 91 386,96 тис. грн, фактично надійшло 93 204,5 тис. грн).

Основними джерелами доходів загального фонду бюджету без врахування офіційних трансфертів в 2020 році були:

- податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого становила 59,4%, або 26 693,52 тис. грн;
- єдиний податок – 17,9% або 8 019,77 тис. грн;
- плата за землю – 12,3% або 5 507,87 тис. грн (в т.ч. земельний податок – 1 727,66 тис. грн, орендна плата – 3 780,21 тис. грн);
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 4,4% або 1 969,49 тис. грн;
- акцизний податок – 2,97 % або 1 336,65 тис. грн;
- рентна плата за використання інших природних ресурсів – 1,7% або 771,95 тис. грн;
- плата за надання адміністративних послуг – 0,98% або 440,22 тис. гривень.

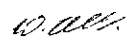
Виконання уточненого плану за доходами загального фонду бюджету протягом I півріччя 2021 року було забезпечено на рівні 109,05% (при уточненому плані надходжень на відповідний період 19 626,06 тис. грн, фактично надійшло 21 401,45 тис. грн).

Основними джерелами доходів загального фонду бюджету без врахування офіційних трансфертів у I півріччі 2021 року були:

- податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого становила 59,9%, або 12 824,23 тис. грн;
- єдиний податок – 18,9% або 4 049,11 тис. грн;
- плата за землю – 11,2% або 2 389,88 тис. грн (в т.ч. земельний податок – 546,69 тис. грн, орендна плата – 1 843,19 тис. грн);
- акцизний податок – 2,5% або 545,37 тис. грн;
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 5,2% або 1 107,37 тис. грн;
- плата за надання адміністративних послуг – 1,1% або 236,24 тис. грн;
- рентна плата за використання інших природних ресурсів – 0,7% або 141,78 тис. гривень.

За 2019-2020 роки при загальному виконанні плану доходів загального фонду не забезпечено поступлення запланованих надходжень за окремими видами доходів (крім міжбюджетних трансфертів) на загальну суму **2 249,37 тис. гривень.**

Слід відмітити, що сума невиконання запланованих надходжень

*Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області* **Юрій ШИЛЮК**

збільшилася із 159,98 тис. грн у 2019 році до 2 089,39 тис. грн у 2020 році:

- у **2019 році** – 159,98 тис. грн, з них:

- податку на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування – 92,04 тис. грн;
- акцизного податку на пальне – 47,83 тис. грн;
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплаченого юридичними та фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості – 9,96 тис. грн;

- адміністративних штрафів та зборів – 6,8 тис. грн;

- інших неподаткових надходжень – 2,5 тис. грн

- рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів – 0,45 тис. грн;

- державного мита – 0,4 тис. грн;

- у **2020 році** – 2 089,39 тис. грн, з них:

- земельного податку з юридичних осіб та фізичних осіб – 872,34 тис. грн;

- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплаченого юридичними та фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості – 587,06 тис. грн;

- єдиного податку з фізичних осіб – 390,28 тис. грн;

- орендної плати з юридичних осіб – 100,95 тис. грн;

- плати за надання інших адміністративних послуг – 48,13 тис. грн;

- адміністративних штрафів та зборів – 45,04 тис. грн;

- надходжень від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності – 21,59 тис. грн;

- рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування – 17,63 тис. грн;

- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплаченого юридичними та фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості – 3,25 тис. грн;

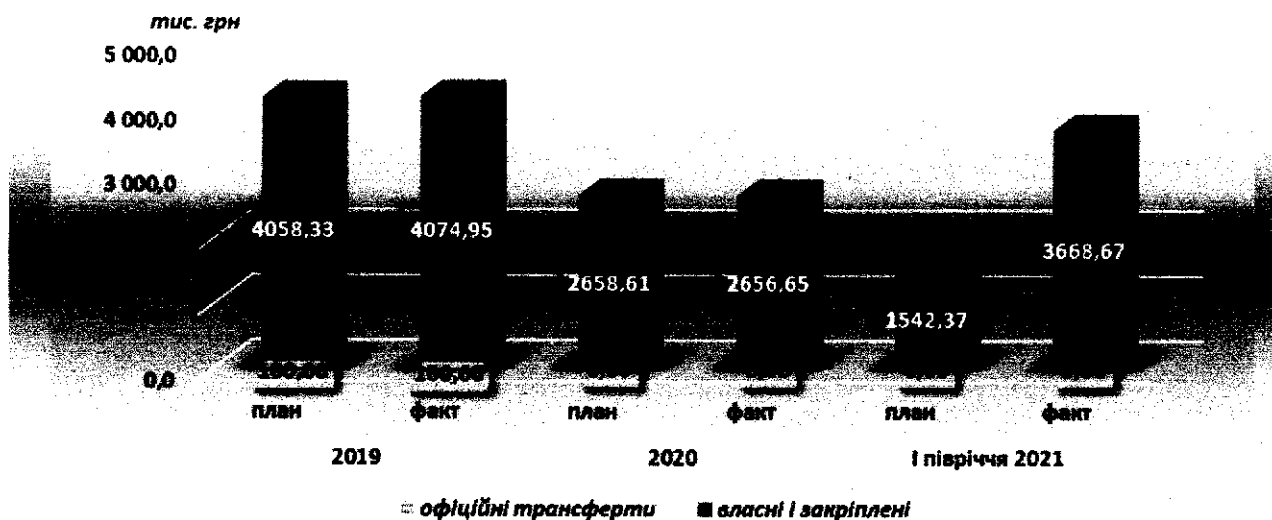
- податку на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування – 3,05 тис. грн;

- державного мита, не віднесеного до інших категорій – 0,07 тис. гривень.

У структурі доходів спеціального фонду без врахування міжбюджетних трансфертів, у 2019-2020 роках найбільшу частку становили власні надходження бюджетних установ – 91,6% та 91,9% відповідно. За I півріччя 2021 року – грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності, які становили 62,2% у загальній структурі доходів спеціального фонду.

Діаграма 2

Динаміка надходжень до спеціального фонду бюджету за 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року

Виконання дохідної частини спеціального фонду бюджету у 2019 році було забезпечено на рівні 100,4% (при уточненому плані надходжень 4 158,33 тис. грн фактично надійшло 4 174,95 тис. грн).

Надходження до спеціального фонду бюджету були сформовані за рахунок: власних надходжень бюджетних установ – 3 730,54 тис. грн, доходів від продажу землі – 195,78 тис. грн, відшкодувань втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва – 89,84 тис. грн, екологічного податку – 52,67 тис. грн, грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища – 6,13 тис. грн, іншої субвенції з Тернопільського обласного бюджету на виготовлення робочого проекту для переробки твердих побутових відходів методом біоферментації – 100,00 тис. гривень.

Виконання дохідної частини спеціального фонду бюджету у 2020 році було забезпечено на рівні 99,9% (при уточненому плані надходжень 2 658,61 тис. грн фактично надійшло 2 656,65 тис. грн).

Надходження до спеціального фонду бюджету були сформовані за рахунок: власних надходжень бюджетних установ – 2 440,46 тис. грн, доходів від продажу землі – 107,0 тис. грн, коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів – 27,09 тис. грн, екологічного податку – 75,74 тис. грн, грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища – 6,35 тис. гривень.

У I півріччя 2021 року до спеціального фонду бюджету надійшло 3 668,67 тис. гривень.

Надходження до спеціального фонду бюджету були сформовані за рахунок: власних надходжень бюджетних установ – 1 342,87 тис. грн, грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону

навколишнього природного середовища – 2 283,35 тис. грн, екологічного податку – 42,45 тис. гривень.

Протягом досліджуваного періоду відповідно до рішень Скалатської міської ради надавались пільги фізичним та юридичним особам із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:

➤ із сплати земельного податку – категоріям осіб, визначених статтями 281 та 282 Податкового кодексу України та підприємствам, установам, організаціям комунальної форми власності Скалатської міської ради, крім площ будівель (споруд) або їх частин, що надаються в оренду або належать на праві власності іншим суб'єктам.

➤ із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за наступними групами платників:

– ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», крім об'єктів нерухомості, що використовуються для здійснення комерційної діяльності;

– особи з інвалідністю I та/або II групи, крім об'єктів нерухомості, що використовуються для здійснення комерційної діяльності;

– одинокі матері, що виховують двох та більше дітей віком до 18 років, крім об'єктів нерухомості, що використовуються для здійснення комерційної діяльності;

– релігійні організації, статuti яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Залишки коштів на рахунках бюджету на 01.01.2019 становили 3 814,69 тис. грн (загальний фонд – 3 375,61 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 1 247,55 тис. грн; спеціальний фонд – 439,08 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 98,37 тис. грн), 01.01.2020 – 2 302,14 тис. грн (загальний фонд – 1 904,13 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 278,79 тис. грн; спеціальний фонд – 398,01 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 179,1 тис. грн), 01.01.2021 – 3 182,37 тис. грн (загальний фонд – 2 868,30 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 452,73 тис. грн; спеціальний фонд – 314,07 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 179,1 тис. грн), 30.06.2021 – 4 277,48 тис. грн (загальний фонд – 1 662,61 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 1 583,39 тис. грн; спеціальний фонд – 2 614,87 тис. грн, в тому числі трансферти з державного бюджету – 179,1 тис. грн).

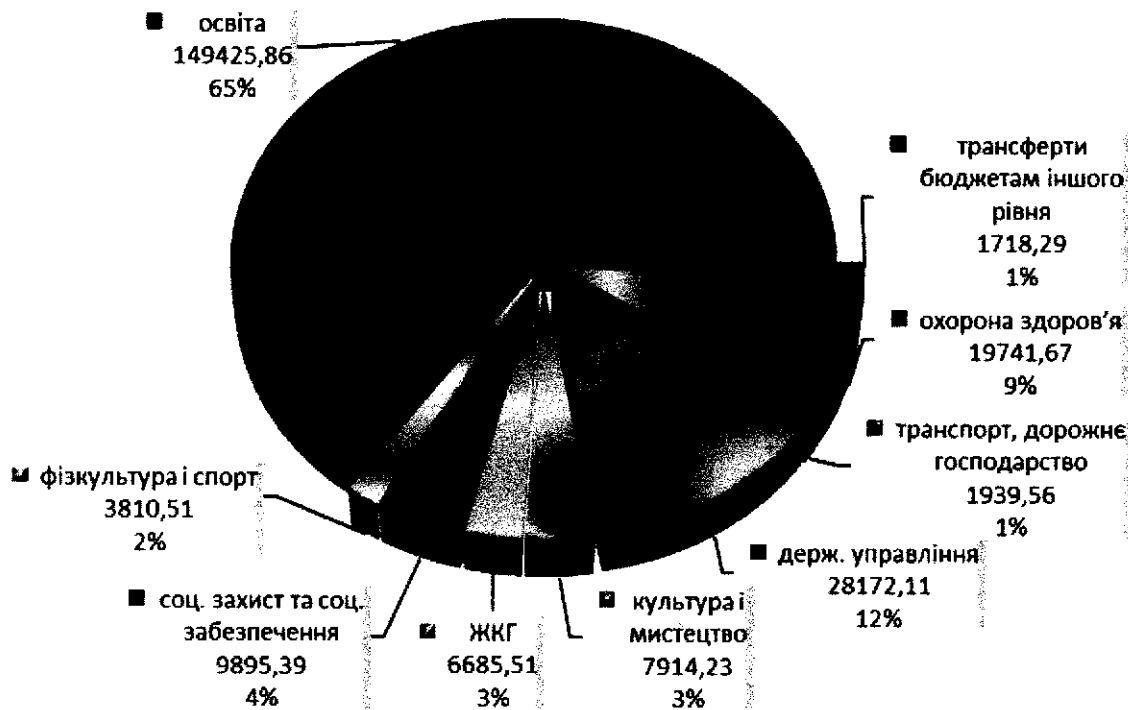
В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню кошти місцевого бюджету на депозитних рахунках не розміщувалися. Здійснення місцевих запозичень та отримання бюджетом позичок не проводилось. Позички (кредити) у фінансово-кредитних установах та органах Держказначейства не отримувались.

2.2. Виконання бюджету за видатками.

За 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року з Скалатського міського бюджету проведено видатків на загальну суму 247 579,22 тис. грн, в тому числі: по загальному фонду 229 629,71 тис. грн (2019 рік – 87 653,04 тис. грн, 2020 рік – 90 872,7 тис. грн, I півріччя 2021 року – 51 103,97 тис. грн), по спеціальному фонду 17 949,51 тис. грн (2019 рік – 11 097,42 тис. грн, 2020 рік – 4 101,68 тис. грн, I півріччя 2021 року – 2 750,41 тис. грн).

Діаграма 3

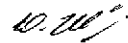
Структура видатків загального фонду міського бюджету за 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року, тис. грн

Видаткова частина загального фонду бюджету за 2019 рік виконана на 99,8% до уточненого плану (уточнений план – 87 845,86 тис. грн, фактичне виконання – 87 653,04 тис. грн). Не проведено видатків до запланованих на суму 192,82 тис. гривень.

У 2019 році в структурі проведених видатків загального фонду бюджету найбільша питома вага припадає на:

- освіту – 60,7% (53 223,14 тис. грн);
- охорону здоров'я – 13,9% (12 165,79 тис. грн);
- державне управління – 11,3% (9 945,21 тис. грн);
- соціальний захист та соціальне забезпечення – 4% (3 519,69 тис. грн);
- культуру і мистецтво – 3,5% (3 073,87 тис. грн);
- житлово-комунальне господарство – 3,3% (2 900,21 тис. грн);
- фізичну культуру і спорт – 1,7% (1 528,77 тис. грн);
- транспорт, дорожнє господарство – 0,7% (650,06 тис. грн);
- трансфери бюджетам іншого рівня – 0,7% (646,29 тис. грн), а саме: – інша субвенція Підволочиському районному бюджету – 164,54 тис. грн;

Начальник відділу Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

– інша субвенція Підволочисьькому селищному бюджету – 295,5 тис. грн;
 – інша субвенція Тернопільському обласному бюджету – 101,25 тис. грн;
 – субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів – 85,00 тис. гривень.

Видаткова частина загального фонду бюджету за 2020 рік виконана на 99% до уточненого плану (уточнений план – 91 750,05 тис. грн, фактичне виконання – 90 872,7 тис. грн). Не проведено видатків до запланованих на суму 877,35 тис. гривень.

У 2020 році в структурі проведених видатків загального фонду бюджету найбільша питома вага припадає на:

- освіту – 64,4% (58 566,1 тис. грн);
- державне управління – 13,7% (12 464,12 тис. грн);
- охорону здоров'я – 7,1% (6 476,53 тис. грн);
- соціальний захист та соціальне забезпечення – 4,6% (4 217,22 тис. грн);
- культуру і мистецтво – 3,3% (3 007,63 тис. грн);
- житлово-комунальне господарство – 3% (2 710,13 тис. грн);
- фізичну культуру і спорт – 1,6% (1 425,5 тис. грн);
- транспорт, дорожнє господарство – 1% (887,5 тис. грн);
- заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха – 0,3% (290,09 тис. грн);
- сільське, лісове господарство – 0,02% (16,2 тис. грн);
- трансферти бюджетам іншого рівня – 0,9% (811,67 тис. грн), а саме:
 - інша субвенція Підволочисьькому районному бюджету – 676,68 тис. грн;
 - інша субвенція Підволочисьькому селищному бюджету – 120,02 тис. грн;
 - інша субвенція Тернопільському обласному бюджету – 9,97 тис. грн;
 - субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів – 5,00 тис. гривень.

Видаткова частина загального фонду бюджету за I півріччя 2021 рік виконана на 51,2% до уточненого плану на рік (уточнений план – 99 782,8 тис. грн, фактичне виконання – 51 103,97 тис. грн).

У I півріччі 2021 року в структурі проведених видатків загального фонду бюджету найбільша питома вага припадає на:

- освіту – 73,6% (37 636,62 тис. грн);
- державне управління – 11,3% (5 762,78 тис. грн);
- охорону здоров'я – 2,2% (1 099,35 тис. грн);
- соціальний захист та соціальне забезпечення – 4,2% (2 158,48 тис. грн);
- культуру і мистецтво – 3,6% (1 832,73 тис. грн);
- житлово-комунальне господарство – 2,1% (1 075,2 тис. грн);
- фізичну культуру і спорт – 1,7% (856,24 тис. грн);
- транспорт, дорожнє господарство – 0,8% (402,00 тис. грн);
- сільське, лісове господарство – 0,04% (20,23 тис. грн);

➤ трансферти бюджетам іншого рівня – 0,5% (260,33 тис. грн), а саме: інша субвенція Підволочиському селищному бюджету – 25,33 тис. грн, Скориківському сільському бюджету – 235,00 тис. гривень.

У 2019 році видаткова частина спеціального фонду бюджету виконана на 95,4% (уточнений план – 11 627,43 тис. грн, проведено видатків – 11 097,42 тис. грн).

В структурі проведених видатків спеціального фонду бюджету питома вага капітальних видатків становила 81,4% (9 029,93 тис. грн, в тому числі: придбання обладнання і предметів довгострокового користування – 6 399,97 тис. грн, капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів – 164,7 тис. грн, капітальний ремонт об'єктів комунальної власності – 782,57 тис. грн, реконструкція та реставрація інших об'єктів – 5,36 тис. грн, капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – 1 677,33 тис. грн), поточних – 18,6% (2 067,49 тис. грн).

Заплановані видатки на придбання обладнання і предметів довгострокового користування виконані на 98% (не проведено видатків на суму 131,25 тис. грн); на капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів – на 99,9%, на капітальний ремонт об'єктів комунальної власності – на 74,6% (не проведено видатків на суму 266,67 тис. грн); на реконструкцію та реставрацію інших об'єктів – на 89,3% (не проведено видатків на суму 0,64 тис. грн); капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – на 96,3% (не проведено видатків на суму 64,95 тис. грн).

Заплановані в бюджеті поточні видатки (оплата праці, придбання предметів, матеріалів, обладнання, продуктів харчування, медикаментів, оплата комунальних послуг, реалізація заходів місцевих програм) виконані на 96,9% (не проведено видатків на суму 66,36 тис. грн).

У 2020 році видаткова частина спеціального фонду бюджету виконана на 92,3% (уточнений план – 4 444,9 тис. грн, проведено видатків – 4 101,68 тис. грн).

В структурі проведених видатків спеціального фонду бюджету питома вага капітальних видатків становила 58,7% (2 405,93 тис. грн, в тому числі: придбання обладнання і предметів довгострокового користування – 1 653,54 тис. грн, капітальний ремонт об'єктів комунальної власності – 76,69 тис. грн, реконструкція та реставрація інших об'єктів – 491,63 тис. грн, капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – 184,07 тис. грн), поточних – 41,3% (1 695,75 тис. грн).

Заплановані видатки на придбання обладнання і предметів довгострокового користування виконані на 95,6% (не проведено видатків на суму 75,72 тис. грн); на капітальний ремонт об'єктів комунальної власності – на 100%; на реконструкцію та реставрацію інших об'єктів – на 67% (не проведено видатків на суму 242,64 тис. грн); капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – на 99,9%.

Заплановані в бюджеті поточні видатки (оплата праці, придбання

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держсаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

предметів, матеріалів, обладнання, продуктів харчування, медикаментів, оплата комунальних послуг, реалізація заходів місцевих програм) виконані на 98,6% (не проведено видатків на суму 24,8 тис. грн).

У I півріччі 2021 року із спеціального фонду бюджету здійснено видатків в сумі 2 750,41 тис. грн, що становить 72% річних кошторисних призначень.

В структурі проведених видатків спеціального фонду бюджету питома вага капітальних видатків становила 64,1% (1 762,1 тис. грн, в тому числі: придбання обладнання і предметів довгострокового користування – 411,21 тис. грн, капітальний ремонт об'єктів комунальної власності – 951,89 тис. грн, капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – 399,0 тис. грн), поточних – 35,9% (988,31 тис. грн).

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, з Скалатського міського бюджету відповідно до рішень міської ради передавались міжбюджетні трансферти органам державного управління інших рівнів.

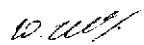
Надання таких трансфертів проводилось відповідно до вимог статей 93 та 101 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI (із змінами).

Зокрема, міжбюджетні трансферти як «Інша субвенція» відповідно до укладених договорів про міжбюджетний трансферт передавались до:

– *Підволочиського районного бюджету* (2019 рік – 164,54 тис. грн, 2020 рік – 676,68 тис. грн) для виконання делегованих повноважень щодо фінансування видатків управлінню праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації з метою соціального захисту окремих категорій населення громади (надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги; надання пільг окремим категоріям громадян з оплати за послуги зв'язку, житлово-комунальні послуги); співфінансування Підволочиського районного комунального трудового архіву для упорядкування архівних документів господарств громади; співфінансування комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Підволочиської районної ради з метою стаціонарного догляду постійно або тимчасово проживаючих самотніх громадян похилого віку громади;

– *Підволочиського селищного бюджету* (2019 рік – 295,5 тис. грн, 2020 рік – 120,02 тис. грн, I півріччя 2021 року – 25,33 тис. грн) для виконання делегованих повноважень щодо співфінансування в 2019-2020 роках Територіального центру надання соціальних послуг Підволочиської селищної ради з метою стаціонарного догляду постійно або тимчасово проживаючих самотніх громадян похилого віку громади; з 2021 року співфінансування трудового архіву Підволочиської селищної ради для упорядкування архівних документів господарств громади;

– *Скориківського сільського бюджету* (I півріччя 2021 року – 235,0 тис. грн) для виконання делегованих повноважень щодо співфінансування комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Скориківської сільської ради з метою стаціонарного догляду постійно або тимчасово

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держсаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

проживаючих одиноких громадян похилого віку громади;

– *Тернопільського обласного бюджету* (2019 рік – 101,25 тис. грн, 2020 рік – 9,97 тис. грн):

- співфінансування заходів з придбання персональних комп'ютерів для закладів освіти громади; співфінансування для закупівлі дидактичних матеріалів, сучасних меблів, комп'ютерного обладнання, відповідного мультимедійного контенту для початкових класів на забезпечення якісної, сучасної освіти в рамках «Нова українська школа» (2019 рік – 57,25 тис. грн);

- співфінансування для придбання телемедичного обладнання комунальним закладам охорони здоров'я громади (2019 рік – 44,00 тис. грн);

- виготовлення посвідчень батьків та дітей з багатодітної сім'ї на умовах співфінансування (2020 рік – 9,97 тис. грн).

Крім того, проведеною в ході аудиту ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради встановлено, що на виконання заходів окремих місцевих програм, затверджених рішеннями Скалатської міської ради, з міського бюджету виділялись кошти як субвенція з місцевого бюджету державному бюджету (в 2019 році – 85,00 тис. грн, 2020 році – 5,00 тис. грн). Планування таких видатків проводилось за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету.

Як встановлено ревізією заходи таких програм фактично спрямовані на виконання основних завдань, функцій та утримання установ виконавчої влади, видатки на які здійснюються з державного бюджету.

Так, в 2019 році на виконання заходів Цільової програми попередження надзвичайних ситуацій, реагування на них та забезпечення пожежної і техногенної безпеки на об'єктах різних форм власності на території Скалатської міської ради на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Скалатської міської ради від 23.03.2016 №142, 20 державній пожежно-рятувальній частині Управління ДСНС України у Тернопільській області перераховано із Скалатського міського бюджету як субвенція з місцевого бюджету державному бюджету кошти в сумі 80,00 тис. грн (платіжне доручення від 26.02.2019 №69 на суму 60,00 тис. грн, платіжне доручення від 05.11.2019 №536 на суму 20,00 тис. грн).

Розробником та відповідальним виконавцем зазначеної програми є 20 державна пожежно-рятувальна частина Управління ДСНС України у Тернопільській області.

Метою програми є забезпечення державної політики щодо запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру й окремих їх наслідків, проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, вирішення комплексу завдань щодо розв'язання проблем захисту суспільства, національного надбання і доквілля від надзвичайних ситуацій та подій техногенного і природного характеру, визначення шляхів вдосконалення системи забезпечення техногенної і природної безпеки на території Скалатської

міської ради, організаційних засад її функціонування, зміцнення технічної і ресурсної бази, створення безпечних умов для відпочинку населення, зменшення кількості загиблих під час надзвичайних ситуацій та подій, що дозволить у повному обсязі виконати завдання, пов'язані з рятуванням людей та збереженням довкілля.

Серед заходів програми передбачено забезпечити пожежно-рятувальний підрозділ на території громади спеціальним та форменим одягом, взуттям та оснащенням для проведення аварійно-рятувальних робіт, піноутворюючими речовинами для гасіння пожеж, створювати належну матеріальну базу для забезпечення реагування на надзвичайні ситуації, пожежі; створення резерву пально-мастильних матеріалів для підрозділу ДСНС України в м. Скалаті; проведення ремонту, заміни та технічне переоснащення автомобільної техніки і засобів малої механізації пожежно-рятувального підрозділу в м. Скалаті.

Відповідно до інформації Підволочиського районного відділу Управління ДСНС України у Тернопільській області (лист від 14.09.2021 №20-1/194), в 2019 році на рахунок 20 державної пожежно-рятувальної частини Управління ДСНС України у Тернопільській області надійшло коштів в сумі 80,00 тис. грн, які використано на придбання літніх костюмів на суму 45,00 тис. грн, масок на суму 6,6 тис. грн, дизпалива та бензину на суму 8,6 тис. грн, зимових курток на суму 19,81 тис. гривень.

В 2019-2020 роках на виконання заходів Програми організаційного забезпечення діяльності управління праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Скалатської міської ради від 20.06.2019 №1894, Управлінню праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації перераховано із Скалатського міського бюджету як субвенція з місцевого бюджету державному бюджету кошти в сумі 10,00 тис. грн (в 2019 році – 5,0 тис. грн (платіжне доручення від 05.11.2019 №537), в 2020 році – 5,0 тис. грн (платіжне доручення від 05.02.2020 №46)).

Розробником та відповідальним виконавцем зазначеної програми є Управління праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації; співрозробником та учасником – Скалатська міська рада.

Метою програми є вирішення питань матеріально-технічного забезпечення управління, створення належних умов праці для виконання завдань, які поставлені перед управлінням праці та соціального захисту населення райдержадміністрації з метою підвищення ефективності роботи управління у сфері соціального захисту, рівня обслуговування мало захищених верств населення. Заходами програми передбачено придбання бланків, канцтоварів, придбання та ремонт комп'ютерної техніки та комплектуючих матеріалів.

Відповідно до інформації Управління праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації, отримані кошти в 2019 році в сумі 5,00 тис. грн використано на ремонт оргтехніки та заправку

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Ю. ШУЛЮК Юрій ШУЛЮК

картриджів; в 2020 році в сумі 5,00 тис. грн на закупівлю господарських та канцелярських товарів.

Видатки на державне управління (виконавчу владу), забезпечення функціонування органів цивільного захисту, які перебувають у державній власності, здійснюються з Державного бюджету України (пункти 1, 6, 6¹ частини 1 статті 87 Бюджетного кодексу).

Відповідно до Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1052 (із змінами), Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності.

Відповідно до статті 4 Кодексу цивільного захисту України, цивільний захист – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Відповідно до статті 47 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 №586-XIV (із змінами), фінансове забезпечення місцевих державних адміністрацій здійснюється за рахунок Державного бюджету України.

Як встановлено ревізією, та зазначено вище, заходи Цільової програми попередження надзвичайних ситуацій, реагування на них та забезпечення пожежної і техногенної безпеки на об'єктах різних форм власності на території Скалатської міської ради на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Скалатської міської ради від 23.03.2016 №142, Програми організаційного забезпечення діяльності управління праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Скалатської міської ради від 20.06.2019 №1894 та фактичне використання коштів установами, що фінансувались у рамках зазначених програм, загалом спрямовані на матеріально-технічне забезпечення таких установ для реалізації їх основних завдань та функцій.

При цьому, видатки на реалізацію заходів зазначених програм, здійснювались при наявній кредиторській заборгованості міського бюджету за захищеними статтями видатків, зокрема по головному розпоряднику відділу освіти Скалатської міської ради: 01.02.2019 – 762,16 тис. грн, 01.03.2019 – 1 011,51 тис. грн, 01.04.2019 – 1 617,12 тис. грн, 01.05.2019 – 1 222,22 тис. грн, 01.06.2019 – 1 411,98 тис. грн, 01.07.2019 – 1 968,7 тис. грн, 01.08.2019 – 498,43 тис. грн, 01.09.2019 – 174,96 тис. грн, 01.10.2019 – 241,3 тис. грн, 01.11.2019 – 747,97 тис. грн, 01.12.2019 – 14,19 тис. грн, 01.02.2020 –

615,51 тис. грн, 01.03.2020 – 455,66 тис. грн, 01.04.2020 – 1 328,9 тис. грн, 01.05.2020 – 333,16 тис. грн, 01.06.2020 – 1493,91 тис. грн, 01.07.2020 – 1 877,7 тис. грн, 01.08.2020 – 23,36 тис. грн, 01.09.2020 – 67,29 тис. грн, 01.10.2020 – 4,3 тис. грн, 01.11.2020 – 3,58 тис. грн, 01.12.2020 – 6,61 тис. гривень.

Частиною 2 статті 85 Бюджетного кодексу України України (в редакції, що діяла до 31.12.2020) визначено, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних місцевих рад, сільські, селищні, міські (міст районного значення) голови (якщо відповідні виконавчі органи не створені згідно із законом) зобов'язані забезпечити здійснення видатків, визначених пунктами 2 і 3 частини першої статті 82 цього Кодексу, з відповідних місцевих бюджетів з додержанням розподілу цих видатків між бюджетами, визначеного статтями 89-91 цього Кодексу та законом про Державний бюджет України. Забороняється планувати та здійснювати видатки, не віднесені до місцевих бюджетів цим Кодексом, а також здійснювати впродовж бюджетного періоду видатки на утримання бюджетних установ одночасно з різних бюджетів, крім випадків, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету за умови відсутності заборгованості такого бюджету за захищеними статтями видатків протягом року на будь-яку дату або за рішенням Кабінету Міністрів України.

Таким чином, через недотримання завдань та повноважень, визначених частиною 5 статті 22, частиною 1 статті 78, частиною 2 статті 111 Бюджетного кодексу України, Скалатською міською радою в особі міського голови Савончака П. В., на порушення норм частини 2 статті 85 Бюджетного кодексу України (в редакції, що діяла до 31.12.2020) за рахунок коштів міського бюджету здійснено видатки, не віднесені до місцевих бюджетів цим Кодексом, в сумі **90,00 тис. грн** (в 2019 році – 85,00 тис. грн, 2020 році – 5,00 тис. грн) при наявності кредиторської заборгованості міського бюджету за захищеними статтями видатків.

Відповідно до пункту 28 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України вищевказане є порушенням бюджетного законодавства.

В ході аудиту відповідно до рішення Скалатської міської ради від 26.10.2021 №1418, зменшено обсяг фінансування з місцевого бюджету по Програмі охорони навколишнього природного середовища Скалатської міської ради на 2021-2024 роки, затвердженої рішенням міської ради від 02.07.2021 №1078, на 90,00 тис. грн з 700,00 тис. грн до 610,00 тис. грн, в частині передбачених коштів на зміцнення матеріально-технічної бази Державної екологічної інспекції в Тернопільській області. Як наслідок, рішенням міської ради від 26.10.2021 №1410 бюджетні призначення по КПКВ 3719800 «Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів» затверджено в сумі 610,00 тис. грн з попередньо передбачених 700,00 тис. гривень.

2.3. Вплив міжбюджетних трансфертів на стан виконання бюджету за доходами та видатками.

Суттєвий вплив на структуру надходжень та витрат міського бюджету мали міжбюджетні трансферти, питома вага яких у 2019 році склала 56,5%, у 2020 році – 51,8%, у I півріччі 2021 року – 58,2%.

Протягом 2019-2020 років та I півріччя 2021 року до загального фонду бюджету надійшло міжбюджетних трансфертів на загальну суму 130 586,82 тис. грн (2019 рік – 52 549,87 тис. грн, 2020 рік – 48 273,00 тис. грн, I півріччя 2021 року – 29 763,95 тис. грн), що становить 55% всіх надходжень. До спеціального фонду бюджету надійшло міжбюджетних трансфертів на суму 100,00 тис. грн (2019 рік).

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, до міського бюджету надійшло базової дотації загалом на суму 23 345,3 тис. грн (2019 рік – 6 861,7 тис. грн, 2020 рік – 10 416,4 тис. грн, I півріччя 2021 року – 6 067,2 тис. грн).

Щороку до загального фонду бюджету надходила освітня субвенція, обсяги якої загалом склали 80 794,6 тис. грн (2019 рік – 27 043,8 тис. грн, 2020 рік – 31 318,7 тис. грн, I півріччя 2021 року – 22 432,1 тис. грн), медична субвенція – 11 898,7 тис. грн (2019 рік – 9 382,5 тис. грн, 2020 рік – 2 516,2 тис. грн), дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – 7 318,6 тис. грн (2019 рік – 4 761,6 тис. грн, 2020 рік – 1 634,8 тис. грн, I півріччя 2021 року – 922,2 тис. грн).

Використання освітньої субвенції проводилось відповідно до вимог статті 103² Бюджетного кодексу України, Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 №6 (із змінами); медичної субвенції – відповідно до вимог статті 103⁴ Бюджетного кодексу України, Порядку та умов надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 №11 (із змінами); додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я – відповідно до вимог статті 103⁶ Бюджетного кодексу України.

Також міським бюджетом отримувались субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа», на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти; на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції, на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань; на проведення місцевих виборів тощо (загалом на суму 3 289,17 тис. грн), спрямування яких проводилось за напрямками, визначеними відповідними постановами (розпорядженнями) Кабінету Міністрів України.

Збором інформації у Відділі освіти Скалатської міської ради встановлено,

Почальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ШУЖИНОК*

що в жовтні, грудні 2020 році використано кошти субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» на загальну суму 191,37 тис грн на закупівлю меблів для «Нової української школи», а саме: комплект меблів (стіл учнівський 1-місний з регулюванням кута нахилу стільниці, ростова група №4-6 та стілець Т-подібний з регулюванням на ростові групи №4-6) в кількості 142 штуки та в грудні 2020 року 14 столів та крісел. Меблі розподілені між загальноосвітніми начальними закладами для використання в освітньому процесі.

Дослідженням питанням придбання меблів для «Нової української школи» встановлено, що при придбанні шкільних меблів Відділом освіти недотримано Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2018 №283, в частині завищення їх фізичної ваги, а саме: придбані стільці вартістю 63,9 тис. грн важать 4170 г, при нормі не більше 4000 г, що свідчить про непродуктивні витрати на вказану суму.

Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад

В 2019 році до бюджету надійшло субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад на загальну суму 3 690,47 тис. гривень.

Кошти отриманої субвенції використовувались відповідно до Порядку та Умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку розвитку об'єднаних територіальних громад, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 №200 (із змінами).

Зокрема, отримана субвенція спрямовувалась на виконання завдань (проектів) розвитку Скалатської міської територіальної громади, що передбачені в Програмах соціально-економічного розвитку громади, затверджених рішеннями міської ради. Всі проектні заявки на реалізацію проектів погоджені відповідними висновками Тернопільської обласної державної адміністрації та в подальшому погоджені Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

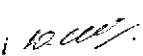
Кошти отриманої субвенції в сумі 3 690,47 тис. грн використано на:

– капітальний ремонт частини приміщення Скалатської комунальної районної лікарні Тернопільської області по вулиці Курбаса, 36 в м. Скалат – 526,64 тис. грн;

– капітальний ремонт центральної доріжки Скалатської комунальної районної лікарні Тернопільської області по вулиці Курбаса, 36 в м. Скалат – 295,74 тис. грн (крім того співфінансування з місцевого бюджету – 3,76 тис. грн);

– закупівлю спеціалізованого обладнання (принтер для друку цифрових рентгенівських зображень, відеоколопоскоп, кардіохолтер, біохімічний аналізатор) – 486,98 тис. грн;

– придбання спецтехніки (вантажний автомобіль, рециклер

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

асфальтобетону) для комунального підприємства «Ремшлях-буд-Скалат» – 2 054,5 тис. грн;

– капітальний ремонт частини приміщення РАГС будинку культури в м. Скалат – 297,13 тис. грн;

– придбання спеціалізованого обладнання (косарка роторна, пускозарядний пристрій) для МКП «Комунальник» – 29,47 тис. гривень.

В 2020-2021 роках до Скалатського міського бюджету субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад не надходила.

Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій

В 2020 році до бюджету надійшло субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій на загальну суму 250,00 тис. тис. гривень.

В 2020 році використано коштів отриманої субвенції в сумі 160,4 тис. грн (залишок невикористаних коштів внаслідок економії склав 89,6 тис. грн), а саме:

– реконструкцію ігрового дитячого майданчика для с. Остап'є Підволочиського району Тернопільської області – 44,9 тис. грн (економія коштів по відношенню до затверджених 17,1 тис. грн);

– реконструкцію ігрового дитячого майданчика для с. Полупанівка Підволочиського району Тернопільської області – 44,9 тис. грн (економія коштів по відношенню до затверджених 17,1 тис. грн);

– реконструкцію спортивного дитячого майданчика для с. Полупанівка Підволочиського району Тернопільської області – 35,3 тис. грн (економія коштів по відношенню до затверджених 27,7 тис. грн);

– реконструкцію спортивного дитячого майданчика для с. Остап'є Підволочиського району Тернопільської області – 35,3 тис. грн (економія коштів по відношенню до затверджених 27,7 тис. грн).

Кошти отриманої субвенції спрямовувались за напрямками, визначеними Порядком та умовами надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 №106 (із змінами), на об'єкти реконструкції, які затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 №891-р.

Як встановлено проведеною в ході аудиту ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради, залишок невикористаної субвенції станом на 01.01.2021 склав 89,6 тис. грн, що виник внаслідок економії коштів по об'єктах, які фактично завершені.

Відповідно до п.9 Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 (із змінами): «Обсяг субвенцій з державного бюджету, не використаний на кінець бюджетного періоду, перераховується в останній робочий день такого періоду органами Казначейства до державного бюджету, якщо інше не

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

передбачено Бюджетним кодексом України та/або законом про Державний бюджет України».

Частиною 12 статті 23 Бюджетного кодексу України передбачено, що усі бюджетні призначення втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Абзацом 1 частини 2 статті 57 Бюджетного кодексу України передбачено: «На кінець бюджетного періоду Казначейство України зберігає залишки коштів на рахунках спеціального фонду державного бюджету та щодо субвенцій із спеціального фонду державного бюджету на рахунках спеціального фонду місцевих бюджетів для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення. У разі відсутності відповідних бюджетних призначень на наступний бюджетний період залишки коштів спеціального фонду перераховуються до загального фонду державного бюджету».

Пунктом 20 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 №294-ІХ (із змінами) передбачено, як виняток з положень частини дванадцятої статті 23 та частин першої і другої статті 57 Бюджетного кодексу України, що залишки коштів за субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, наданої із загального фонду державного бюджету (код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 2761090), зберігаються на рахунках загального фонду відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2021 році з урахуванням їх цільового призначення.

Цільове призначення щодо використання зазначеної субвенції відповідно до пункту 6 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 №106 (із змінами), встановлене розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 №891-р, яким здійснено її розподіл за відповідними об'єктами.

Враховуючи завершення робіт по зазначених вище об'єктах, наявність економії коштів субвенції, поряд з відсутністю ініціативи міської ради та відповідно розпорядження Кабінету Міністрів України щодо перерозподілу невикористаних коштів субвенції, планування видатків за рахунок наявного залишку субвенції не є можливим.

При цьому зазначені залишки невикористаної субвенції в сумі **89,6 тис. грн** на порушення норм пункту 9 Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 (із змінами), пункту 20 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 №294-ІХ (із змінами) до державного бюджету не повернуті, та чим завдано йому збитків на вказану суму.

2.4 Стан надання соціальних гарантій

Щороку при затвердженні міського бюджету затверджувався і перелік захищених видатків згідно з ст. 55 Бюджетного кодексу України та Законом України «Про Державний бюджет України» на відповідний рік.

Так, при затвердженні бюджету у першочерговому порядку враховувались потреби в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ, відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати, на проведення розрахунків за комунальні послуги та енергоносії, забезпечення продуктами харчування дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, поточні трансферти населенню тощо.

Основні правові засади формування та застосування державних соціальних стандартів і нормативів, спрямованих на реалізацію закріплених Конституцією України та іншими законами України основних соціальних гарантій, визначені Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 №2017-III (із змінами) (далі – Закон України №2017-III).

Згідно з Законом України №2017-III державні соціальні гарантії, стандарти і нормативи є основою для розрахунку видатків на соціальні цілі та формування на їх основі бюджетів усіх рівнів та соціальних фондів, міжбюджетних відносин, розробки загальнодержавних і місцевих програм економічного і соціального розвитку.

При цьому, згідно з статтею 82 Бюджетного кодексу України видатки бюджетів поділяються на:

1) видатки на забезпечення конституційного ладу, державної цілісності та суверенітету, незалежного судочинства, а також інші передбачені цим Кодексом видатки, які не можуть бути передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню;

2) видатки, які визначаються функціями держави і можуть бути передані на виконання АРК та місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності;

3) видатки на реалізацію прав та обов'язків Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, які мають місцевий характер і визначені законами України.

Джерелами здійснення видатків бюджетів, визначених пунктами 2 і 3 частини першої статті 82 Бюджетного кодексу, є кошти місцевих бюджетів, у тому числі трансферти з Державного бюджету України.

Тобто, за рахунок коштів Скалатського міського бюджету повинні бути забезпечені соціальні гарантії жителям населених пунктів у сфері загальної та дошкільної освіти, медичної допомоги, соціального захисту населення, фізичної культури та спорту тощо.

Стан надання соціальних гарантій у сфері освіти.

Проведені видатки на освіту у структурі видатків загального фонду бюджету займали у 2019 році – 60,7%, у 2020 році – 64,4%, у I півріччі 2021 року – 73,6%; спеціального фонду: у 2019 році – 28,4%, у 2020 році – 58,7%, у I півріччі 2021 року – 19%.

Дошкільна освіта

У 2019-2020 роках та I півріччі 2021 року надання соціальних гарантій у сфері дошкільної освіти жителям громади забезпечували 10 дошкільних навчальних закладів.

За період дослідження на дитячі дошкільні заклади Скалатської міської територіальної громади проведено видатків за загальним та спеціальним фондом у загальній сумі 22 587,62 тис. грн (в 2019 році – 8 621,42 тис. грн, в 2020 році – 8 726,21 тис. грн, у I півріччі 2021 року – 5 239,99 тис. грн).

Повноцінний розвиток дітей у значній мірі залежить від правильного харчування. За останніми даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, на 15% здоров'я дитини залежить від медичної служби, на 25% – від генетичних особливостей і на 60% – від збалансованого харчування.

На харчування вихованців дошкільних закладів із загального фонду бюджету у 2019 році спрямовано 504,05 тис грн, у 2020 році – 421,78 тис грн, та в I півріччі 2021 року – 185,18 тис грн. Крім цього, на забезпечення харчування дітей із спеціального фонду (батьківська плата) було спрямовано в 2019 році – 451,59 грн, в 2020 році – 269,14 тис грн, в I півріччі 2021 році – 173,79 тис. гривень.

Розрахунок вартості харчування з дотриманням кількості калорій відповідно до перспективного двотижневого меню Відділом освіти не складався. Накази на встановлення вартості харчування одного діто-дня не видавалися.

Планування коштів на харчування відбувалося по факту виділеного ресурсу місцевого бюджету на кількість діто-днів за даними минулого року.

Фактична вартість харчування одного діто-дня в середньому в 2019 році становила – 23,98 грн, в 2020 році – 29,02 грн та в I півріччі 2021 року – 31,43 гривень.

Проведений порівняльний аналіз натуральних норм харчування вихованців садочків, розрахованих відділом освіти та норм, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 №1591 «Про затвердження норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» (із змінами), засвідчив, що, як правило, діти дошкільного віку не одержували в необхідній кількості важливі для розвитку дитячого організму м'ясо, рибу, соки та молочну продукцію, нестача яких фактично компенсувалась хлібом, макаронними виробами, крупами, бобовими, картоплею.

Відсоток забезпечення норм харчування в дитячих дошкільних закладах Скалатської міської ради

Так, для прикладу, рибою діти були забезпечені на рівні – 31,5-34,2%, м'ясом та м'ясопродуктами – 54,0-67,4%, молоком – 34,5-30,0%, сиром кисломолочним – 45,0-46,1%, овочами – 38,30-49,50%.

Отже, недотримання натуральних норм харчування в дитячих дошкільних закладах свідчить про те, що планові показники видатків на харчування дітей визначалися без врахування фактичної добової потреби на 1 дитину, що не дозволило в повному обсязі забезпечити виконання норм харчування та не дає можливості дітям отримати збалансований раціон для їх нормального розвитку.

Загальна середня освіта

Найбільша сума видатків в галузі освіти припадає на загальноосвітні заклади, на які протягом досліджуваного періоду спрямовано коштів в загальній сумі 115 947,98 тис. грн (74,6%) (в 2019 році – 41 651,24 тис. грн, в 2020 році – 45 431,86 тис. грн, в I півріччі 2021 року – 28 864,88 тис. грн).

Мережа закладів освіти, що утримуються з бюджету налічує 10 загальноосвітніх закладів загальною плановою потужністю 3406 місць. В мережу закладів загальної середньої освіти входять 5 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів (з них 1 опорний заклад), 4 загальноосвітні школи I-II ступенів, 1 навчально-виховний комплекс, та 3 філії I ступеня.

Чисельність учнів, що навчалися в загальноосвітніх навчальних закладах зменшилась з 1345 учнів станом на 1 вересня 2019/2020 навчального року до 1343 учні станом на 1 вересня 2020/2021 навчального року.

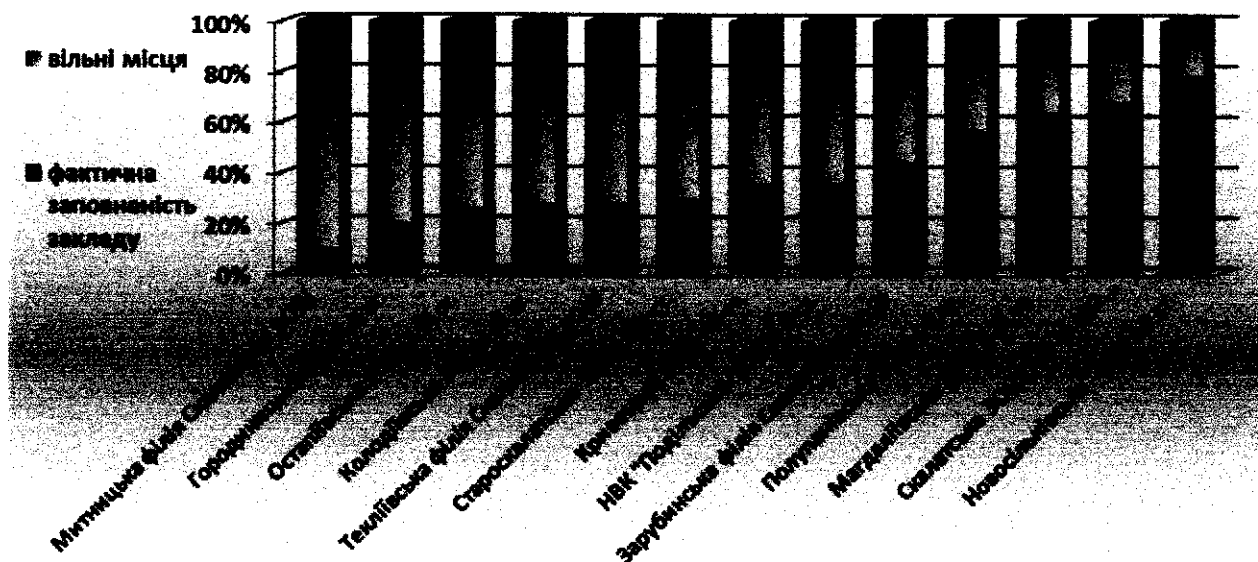
Потужності ЗОШ Скалатської міської ради використовувались у 2019-2020 навчальному році в середньому на рівні 39,48%, у 2020-2021 навчальному році – 39,43%.

Із наявних 10 навчальних закладів (з врахуванням філій) наповнюваність

9 навчальних закладів менше 50% від планових потужностей.

Діаграма 5

Відсоток використання потужностей ЗНЗ Скалатської міської ради станом на 01.07.2021

Середній показник витрат бюджету на утримання одного учня в 2019 році становив – 20,33 тис грн, в 2020 році – 23,29 тис грн, та загалом залежав від стану використання потужностей закладу та наповнюваності класів в закладі.

Так, наприклад, витрати на утримання одного учня в НВК «Подільська ЗОШ I-II ступенів» у 2019 році склали 31,71 тис грн, у 2020 році – 33,54 тис. грн, в Городницькій ЗОШ I-II ступенів: у 2019 році – 26,49 тис. грн, у 2020 році – 31,28 тис. грн, тоді як в Скалатській ЗОШ I-III ступенів витрати на утримання одного учня склали в 2019 році – 14,26 тис. грн, у 2020 році – 16,42 тис. гривень.

Однією з соціальних гарантій, що надаються загальноосвітніми закладами, є організація харчування пільгових категорій дітей-учнів ЗНЗ. Рациональне харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів будується на дотриманні основних принципів: забезпечення відповідності енергетичної цінності раціону харчування енергозатратам організму та задоволення фізіологічних потреб організму у визначеній кількості енергії і співвідношенні у харчових речовинах.

Згідно з абз.2 п.7 ст.20 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 №463-IX, відповідальність за організацію харчування учнів у закладах освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності, додержання вимог санітарного законодавства, законодавства про безпечність та якість харчових продуктів покладається на засновників та керівників відповідних закладів освіти.

В періоді, що підлягав аудиту, харчування дітей в навчальних закладах здійснювалось самостійно.

Розрахунок вартості харчування з дотриманням кількості калорій

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

відповідно до перспективного двотижневого меню Відділом освіти не складався. Накази на встановлення вартості харчування одного діто-дня не видавалися.

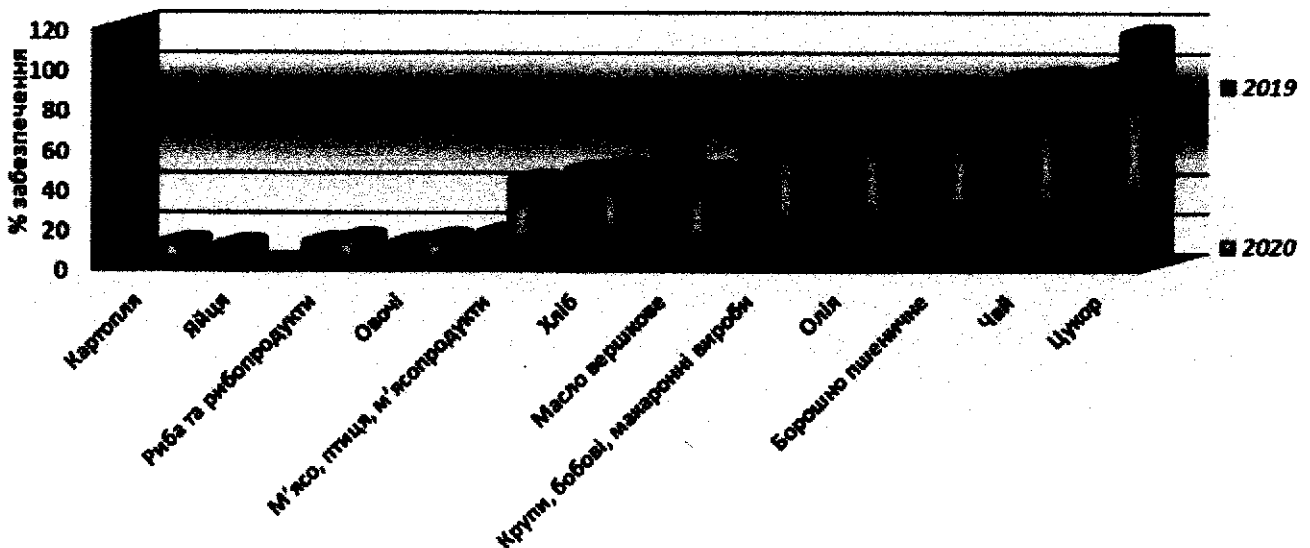
Планування коштів на харчування відбувалося по факту виділеного ресурсу місцевого бюджету на кількість діто-днів за даними минулого року.

На харчування учнів ЗОШ Скалатської міської ради в 2019 році із загального фонду було спрямовано 364,22 тис. грн, в 2020 році – 398,42 тис. грн, в I півріччі 2021 року – 168,33 тис. гривень.

Фактична вартість харчування одного діто-дня в середньому в 2019 році становила – 6,85 грн, в 2020 році – 7,97 грн та в I півріччі 2021 року – 8,30 гривень.

Діаграма 6

Відсоток забезпечення норм харчування в ЗНЗ Скалатської міської ради

Так, для прикладу, рибою учні були забезпечені на рівні 14,0-16,0%, м'ясом та м'ясопродуктами – 19,00-45,00%, овочами – 14-16%. Молоко, сметана, сир кисломолочний, фрукти та соки в раціоні учнів зовсім відсутні.

Отже, відсоток забезпечення продуктами харчування залишається нижчим від натуральних норм, затверджених Постановою №1591.

Крім того, соціальні гарантії в сфері освіти дітям Скалатської міської територіальної громади забезпечувались позашкільним навчальним закладом «Будинок школярів», на утримання якого протягом досліджуваного періоду спрямовано коштів в сумі 3 170,33 тис. грн (2019 рік – 1441,51 тис. грн, 2020 рік – 1 626,38 тис. грн, в I півріччі 2021 року – 102,44 тис. грн).

Вищезазначене дає підстави стверджувати, що стан забезпечення населення Скалатської міської територіальної громади соціальними гарантіями у сфері освіти потребує покращення.

Стан надання соціальних гарантій у сфері соціальної захист

З метою здійснення соціального обслуговування та надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги за місцем проживання, на території громади функціонує комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Скалатської територіальної громади.

На фінансування галузі соціального захисту та соціального забезпечення спрямовано коштів загального фонду міського бюджету в сумі 9 895,39 тис. грн (2019 рік – 3 519,69 тис. грн, 2020 рік – 4 217,22 тис. грн, I півріччя 2021 року – 2 158,48 тис. грн); спеціального фонду в сумі 1 526,77 тис. грн (2019 рік – 1 221,05 тис. грн, 2020 рік – 228,41 тис. грн, I півріччя 2021 року – 77,31 тис. грн).

Крім того, з метою соціального захисту окремих категорій населення громади (надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги; надання пільг окремим категоріям громадян з оплати за послуги зв'язку, житлово-комунальні послуги) передавались міжбюджетні трансферти до *Підволочиського районного бюджету* для співфінансування видатків по управлінню праці та соціального захисту населення Підволочиської районної державної адміністрації; до *Підволочиського селищного бюджету* для виконання делегованих повноважень щодо співфінансування в 2019-2020 роках Територіального центру надання соціальних послуг Підволочиської селищної ради з метою стаціонарного догляду постійно або тимчасово проживаючих одиноких громадян похилого віку громади; до *Скориківського сільського бюджету* для виконання делегованих повноважень у I півріччі 2021 року щодо співфінансування комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Скориківської сільської ради з метою стаціонарного догляду постійно або тимчасово проживаючих одиноких громадян похилого віку громади.

Стан надання соціальних гарантій у сфері фізична культура і спорт

У 2019-2020 роках та I півріччі 2021 року надання соціальних гарантій у сфері фізичної культури і спорту жителям громади здійснювались дитячою юнацькою спортивною школою «Колос».

З міського бюджету виділялись кошти на реалізацію заходів Програми розвитку фізичної культури та спорту на 2019-2021 рік на території Скалатської міської ради (Скалатської територіальної об'єднаної громади), затвердженої рішенням міської ради від 15.05.2019 №1832, а саме: проведення спортивно-масових заходів, спортивних змагань, ігор ветеранів спорту, придбання спортивного інвентарю, облаштування спортивних майданчиків тощо.

На фінансування галузі фізична культура і спорт спрямовано коштів загального та спеціального фондів міського бюджету загалом на суму 3 832,07 тис. грн (2019 рік – 1 550,33 тис. грн, 2020 рік – 1 425,5 тис. грн, I півріччя 2021 року – 856,24 тис. грн).

Стан надання соціальних гарантій у сфері культура і мистецтво

Мережа закладів культури, які утримуються із Скалатського міського бюджету складається із 16 клубних закладів (5 сільських будинків культури, 1 міський будинок культури, 10 клубів) 12 бібліотек та музичної школи.

Скалатська бібліотечна структура складається із 12 бібліотек, де працює 13 осіб. Бібліотечні фонди налічують 102810 примірників. Кількість читачів складає 5327 осіб.

В клубних установах працює 35 осіб. Фахівці, що забезпечують культурно-освітню діяльність по місту – 11, по селу – 18 осіб.

Скалатська дитяча музична школа налічує 27 працюючих. Чисельність учнів 2019-2020 навчальний рік – 156 осіб, з яких 56 дітей пільгової категорії, що звільнені від оплати на 100%, 25 учнів, що звільнені частково від оплати на 50%, та 75 учнів сплачують повну оплату. Чисельність учнів 2020-2021 навчальний рік – 157 учнів, з яких 60 дітей пільгової категорії, що звільнені від оплати на 100%, 27 учнів, що звільнені частково від оплати на 50%, та 70 учнів сплачують повну суму.

Координація роботи всіх закладів культури здійснюється Відділом культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради.

В дослідженому періоді Відділом культури щорічно розроблявся перспективний план роботи, який затверджувався керівником Відділу культури та погоджувався міським головою.

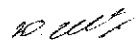
Згідно плану роботи протягом 2019 року у Скалатській громаді проведено 639 культурно-масових заходів, загальна кількість відвідувачів 50729 осіб, з них 17264 – діти, а саме: 20 виставок творів мистецтва (2132 відвідувачі); 93 вистави та концертів художньої самодіяльності (16378 відвідувачів); 4 вистави та концерти професійних колективів (1007 відвідувачів); 348 культурно-освітніх та розважальних заходів (17648 відвідувачів): 174 суспільно-політичних та інших заходів, 13 564 відвідувачі; 11 – днів сіл; 1- День міста Скалата; 12 – Концертів приурочених Дню народження Т.Г.Шевченка; 12 – Концертів до Дня Матері та Дня Перемоги; 12 – Концертів присвячених Дню Конституції України; 12 – концертів до Дня молоді; 12 – концертів до Дня Незалежності; 12 – концертів до Дня захисника України.

У 2019 році було проведено третій фестиваль-конкурс української духовної пісні «Славимо Господа», четвертий дитячо-юнацький фестиваль-конкурс української пісні «Солоспіви Скалатського замку».

Також, в 2019 році спільно з Меморіальним музеєм-садибою Леся Курбаса, що у Старому Скалаті, започатковано Фестиваль аматорських драматичних колективів громади «Курбаса театральні вечори».

До початку заходів безпеки, пов'язаних з COVID-19 (карантином) у 2020 році клубними закладами було проведено такі масові заходи:

- вистава «Ніч перед Різдом або вечори на хуторі поблизу Диканьки» – представив аматорський драматичний колектив Староскалатського сільського будинку культури (415 осіб глядачів);
- виставу «Фараони» – представив аматорський драматичний колектив Магдалівецького сільського клубу (328 осіб глядачів);

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛІЮК

- у першій половині січня відбувся фестиваль коляди, у якому брали участь аматорські колективи художньої самодіяльності усіх клубних закладів.

Всього у Скалатській громаді протягом 2020 року було проведено 131 масовий захід, більша половина яких у онлайн форматі: 11 онлайн концертів, присвячених Дню народження Т.Г. Шевченка; 11 онлайн привітань з Днем Матері; 10 вітань з Днем молоді; 11 вітань з Днем Конституції України; 10 онлайн концертів з Днем Незалежності; 11 онлайн вітань з Днем захисника України.

Також протягом 2020 року працівники клубних закладів висвітлювали свою діяльність шляхом публікації музичних вітань в соціальних мережах, присвячених пам'ятним датам: День Героїв Небесної Сотні, Річниця Революції Гідності, День Героїв України, День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій, Річниця трагедії на Чорнобильській АЕС, День всіх закоханих, Всесвітній день Вишиванки.

Станом на 1 липня 2021 року було проведено 109 культурно-масових заходів. Оскільки на початку року ще діяли карантинні обмеження, частина заходів проводилась онлайн: 11 – Вітання жителів села з Новим Роком та Різдом Христовим; 11 – відео присвячене 6 річниці Революції Гідності; 11 Онлайн концертів, приурочених Дню народження Т.Г.Шевченка.

З травня 2021 року клубні заклади почали проводити заходи під відкритим небом, а саме: 11 концертів, присвячених Дню молоді та дню Матері; 11 концертів, присвячених 30 річниці Конституції України.

Також, було проведено 40 дискотек під відкритим небом.

Крім того, проведено 3 Дня сіл, VI фестиваль-конкурс української духовної пісні «Славимо Господа».

Починаючи з травня 2021 року діяв кінотеатр під відкритим небом, було проведено 10 сеансів транслювання мультфільмів та сімейних художніх фільмів.

Також, спеціалістами Відділу культур розроблені та затверджені туристичні маршрути по місту Скалат «Стежками древнього міста», Талант митця драматурга – Леся Курбаса, туристично-духовні маршрути «По головних святинях Скалатської громади» та «Історичні скарби та духовні святині», а також розроблено посібник «Зелений туризм».

У зв'язку із ковідними обмеженнями та відсутності фінансування екскурсії по даних маршрутах проводяться лише в онлайн режимі.

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, на фінансування галузі культура і мистецтво спрямовано коштів загального та спеціального фондів міського бюджету загалом на суму 9 070,94 тис. грн (2019 рік – 3 325,36 тис. грн, 2020 рік – 3 549,42 тис. грн, I півріччя 2021 року – 2 196,16 тис. грн).

Стан надання соціальних гарантій у сфері житлово-комунального господарства

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, на території Скалатської міської територіальної громади господарську діяльність із

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

забезпечення комунальних послуг (водопостачання та вивезення ТВП) та благоустрою здійснювали три комунальні підприємства, а саме: мале комунальне підприємство «Комунальник» (далі – МКП «Комунальник»), комунальне підприємство «Ремшлях-буд-Скалат» (далі – КП «Ремшлях-буд-Скалат») та комунальне підприємство «Благоустрій-Скалат» (далі – КП «Благоустрій-Скалат»).

МКП «Комунальник» надавались комунальні послуги з водопостачання та утримання об'єктів благоустрою (в тому числі: зовнішнє освітлення, очищення території Скалатської ОТГ та її озеленення).

КП «Благоустрій-Скалат» розпочало свою господарську діяльність у 2020 році, яким надавались послуги з вивезення ТПВ, а також утримання об'єктів благоустрою, в частині прибирання, очищення території Скалатської громади та її озеленення.

КП «Ремшлях-буд-Скалат» надавались послуги автомобільною та спеціальною технікою з: перевезення вантажу (щебеню, піску, тощо), розгортання та вирівнювання щебеню, прибирання вулиць від снігу тощо.

Впродовж досліджуваного періоду комунальні підприємства отримували фінансовий результат у вигляді збитку.

Довідково: Характеризує прибутковість діяльності підприємства, а також наявність можливостей підприємства до відтворення та розширення виробництва - коефіцієнт рентабельності діяльності підприємства.

Для розрахунку коефіцієнту рентабельності діяльності КП використано Методику аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 №170.

Коефіцієнт рентабельності у 2020 році МКП «Комунальник» становив 0,002, КП «Благоустрій-Скалат» – -0,15, КП «Ремшлях-буд-Скалат» – -0,023, що свідчить про незадовільну ефективність діяльності КП.

Стан надання соціальних гарантій у сфері охорони здоров'я

Мережа закладів охорони здоров'я Скалатської міської територіальної громади налічує 7 медичних закладів, а саме: КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради, НКП «Амбулаторія, групова практика Скалатської міської ради» в підпорядкуванні якої 5 амбулаторій.

Відповідно до рішення Скалатської міської ради «Про затвердження акту приймання-передачі Скалатської комунальної районної лікарні» від 25.04.2016 року №186, рішення сесії Підволочиської районної ради від 05.01.2016, Скалатська міська рада стала власником та засновником Скалатської комунальної районної лікарні, як правонаступника Скалатської районної лікарні №2.

Відповідно до рішення Скалатської міської ради №1983 від 31.07.2019 створено КНП «Скалатська КРЛ» в результаті перетворення комунального закладу Скалатська комунальна районна лікарня Тернопільської області та затверджено статут новоствореного підприємства.

Комунальне некомерційне підприємство «Скалатська комунальна

Начальник відділу Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Ю. ШИШУК Юрій ШИШУК

районна лікарня» Скалатської міської ради (далі – Лікарня) є некомерційним підприємством, що надає медичну допомогу будь-яким особам в порядку та на умовах, встановлених законодавством України та Статутом Підприємства.

Лікарня створена з метою забезпечення медичного обслуговування населення через надання йому медичних послуг вторинного рівня у порядку та обсязі, встановлених законодавством України.

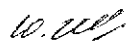
На провадження медичної практики Міністерством охорони здоров'я України Лікарні видана ліцензія серії АЕ № 281382 (терміном дії з 29.08.2013 року, без обмеження дії).

Внаслідок перетворення установи на КНП, відповідно до поданих документів в МОЗ України (Реєстраційне досьє в ліцензійному реєстрі МОЗ України від 06.11.2019 №09/0611-М), Лікарня з 29.11.2019 провадила господарську діяльність з медичної практики за місцями провадження діяльності на підставі ліцензії, виданої Міністерством охорони здоров'я України (рішення про видачу ліцензії затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України 29.11.2019 № 2362), за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, акушерство і гінекологія, анестезіологія, ендокринологія, інфекційні хвороби, клінічна лабораторна діагностика, наркологія, неврологія, отоларингологія, офтальмологія, педіатрія, рентгенологія, стоматологія, терапія, ультразвукова діагностика, фтизіатрія, хірургія; за спеціальностями молодших спеціалістів з медичною освітою: лабораторна справа (гігієна), лабораторна справа (клініка), акушерська справа, сестринська справа, сестринська справа (операційна), медична статистика, рентгенологія, стоматологія за місцем провадження діяльності.

Лікарня проводила діяльність щодо використання наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів на підставі Ліцензії на право придбання, зберігання, перевезення, знищення, використання наркотичних засобів (списку 1 таблиці II та списку 1 таблиці III), прекурсорів (списку 1 таблиці IV та списку 2 таблиці IV) «Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» виданої Державною службою України з контролю за наркотиками за ліцензією серії АЕ № 195110 (терміном дії з 29.04.2013 по 29.04.2018, яка в подальшому набула дійсності з 26.04.2018 по 26.04.2023).

Крім того, Лікарня, як КНП, отримала ліцензію на придбання, зберігання, перевезення, використання, знищення, наркотичних засобів (списку 1 таблиці II та списку 1 таблиці III), психотропних речовин (списку 2 таблиці II та списку 2 таблиці III), прекурсорів (списку 1 таблиці IV та списку 2 таблиці IV), з терміном дії від 12.12.2019 до 12.12.2024) «Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», дані оприлюднені в ліцензійному реєстрі на право здійснення господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Крім того, Лікарня отримала право провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання (ліцензія №ОВ 020320, дата видачі 03.08.2018 та дата переоформлення ліцензії від 14.02.2020, видана Південно-Західною державною інспекцією з ядерної та радіаційної безпеки

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

Державної інспекції ядерного регулювання України (дійсна з 03.08.2018 по 03.08.2021), з внесеними змінами до вказаної ліцензії (зміна Серія АА №006562).

Лікарня була акредитована за другою категорією, згідно акредитаційного сертифікату серії МЗ № 24, виданого наказом Управління охорони здоров'я Тернопільської обласної адміністрації від 06.02.2020 №24.

Необхідно зазначити, що Лікарню в юридичному статусі, як КНП не акредитовано.

Предметом діяльності Лікарні є: медична практика з надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги населенню та інші види діяльності, визначені Статутом.

Фінансування Лікарні здійснювалося з коштів місцевих бюджетів та за рахунок медичної субвенції, з коштів від надання платних медичних послуг, орендної плати, благодійної допомоги, інших надходжень, та коштів, отриманих від Національної служби здоров'я України (далі – НСЗУ).

З 1 квітня 2020 року внаслідок реалізації Програми медичних гарантій на рівні вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги, НСЗУ за контрактувало Лікарню як надавача медичних послуг населенню за Програмою медичних гарантій, в тому числі як медичний заклад, що надавав допомогу пацієнтам хворим на COVID-19 або з підозрою на нього.

Лікарнею укладено Договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій між Національною службою здоров'я України з однієї сторони та Лікарнею з іншої сторони.

Відповідно до умов укладених договорів (з внесеними змінами) надавач зобов'язується надавати медичні послуги за програмою медичних гарантій пацієнтам, а замовник зобов'язується оплачувати такі послуги відповідно до встановленого тарифу та коригувальних коефіцієнтів на строк дії договорів за кодами медичних послуг.

За договорами з НСЗУ у квітні-грудні 2020 року та січні-червні 2021 року в середньому понад 75% видатків проведено Лікарнею на оплату праці з відрахуваннями у фонди, а саме:

– за договором №0256-E420-POOO (основний): понад 80% (квітень-грудень 2020 року – 8 627,22 тис. грн та січень-червень 2021 року – 5 665,95 тис. грн).

Довідково: за вказаним договором основна заробітна плата виплачувалась працівникам, які отримували доплати за іншими договорами.

– за договором №3878-E920-POOO (COVID-19): понад 44% (в 2020 році – 2 668,03 тис. грн та в 2021 році – 3 161,72 тис. грн);

– за договором №3105-E520-POOO (мобільні бригади): понад 57% (139,85 тис. грн);

– за договором №4167-E920-POOO (доплати 25-75% та перехідне фінансування): 100% (в 2020 році – 1 075,52 тис. грн та в 2021 році – 896,21 тис. грн).

В період з 01.01.2019 по 30.06.2021 в Лікарні функціонував стаціонар на

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держсаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

70 ліжок, в тому числі:

- терапевтично-неврологічний відділ – на 35 ліжок;
- інфекційний відділ – на 15 ліжок;
- педіатричний відділ – на 15 ліжок;
- приймально-діагностичний відділ – на 5 ліжок.

Для лікування хворих з гострою респіраторною хворобою на COVID-19 в Лікарні за вересень 2020 року – травень 2021 року директором видано накази про перепрофілізацію окремих ліжок (із числа наявних 70 ліжок), в тому числі:

– за вересень-грудень 2020 року було перепрофілізовано 35 ліжок (згідно наказу № 30 від 01.09.2020 в Лікарні з 28.08.2020 було перепрофілізовано 20 терапевтичних ліжок, згідно наказу № 143 від 18.11.2020 в Лікарні з 18.11.2020 було перепрофілізовано 15 педіатричних ліжок і їх загальна кількість склала 35 ліжок);

– в січні-травні 2021 року було перепрофілізовано ще 18 ліжок і станом на 01.06.2021 їх загальна кількість склала 53 ліжка (згідно наказу №51 від 02.04.2021 в Лікарні з 30.03.2021 було перепрофілізовано 15 неврологічних ліжок і їх загальна кількість склала 50 ліжок; згідно наказу №52 від 02.04.2021 в Лікарні з 02.04.2021 було перепрофілізовано ще 3 ліжка в приймально-діагностичному відділенні і їх загальна кількість склала 53 ліжка).

На виконання спільного наказу Управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА та Державної установи «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України» від 02.04.2021 № 440335/11-06/88 та наказу директора Лікарні №72 від 21.04.2021, з метою організації заходів цілодобового надання невідкладної медичної допомоги пацієнтам з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, Лікарню було перепрофілізовано в госпіталь.

У зв'язку із зменшенням захворюваності на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, відповідно до наказу директора Лікарні від 01.06.2021 №62, з 01.06.2021 проведено зняття статусу «госпіталь» та відновлено роботу перепрофілізованих відділень.

Протягом 2020 року та січня-червня 2021 року в обліку Лікарні відображена заборгованість по оплаті праці перед працівниками установи та по нарахуваннями по єдиному соціальному внеску (далі – ЄСВ), а саме:

- станом на 01.01.2020 – 261,22 тис. грн;
- станом на 01.01.2021 – 0,70 тис. грн;
- станом на 30.06.2021 – 1 097,7 тис. гривень.

Фонд оплати праці Лікарні збільшувався внаслідок укладання додаткових договорів з НСЗУ (договір №3878-E920-Р000 (COVID-19); договір №3105-E520-Р000 (мобільні бригади); договір №4167-E920-Р000 (доплати 25-75% та перехідне фінансування)).

Працівники Лікарні були залучені до виконання умов вище вказаних договорів (для надання медичної гарантії за пакетами послуг) з подальшим проведенням доплати за додатковими договорами до заробітної плати, яка виплачувалась з коштів отриманих за основним договором.

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

За умовами вище вказаних додаткових договорів проводились відповідні доплати (в розмірі від 25 до 75% та до 300%) до заробітної плати.

Проведеним в ході збору інформації в Лікарні порівнянням обсягу нарахованої заробітної плати в розрізі років та місяців визначено, що під час та після закінченні дії вказаних додаткових договорів, працівники Лікарні перебували у відпустках, оплата яких проводилась з коштів основного договору, а до розрахунку оплати відпускнух (середня заробітна плата за останні 12 місяців) включались і доплати, які фінансувались за додатковими договорами, що відповідно збільшило фонд оплати праці за основним договором (по основних пакетах) та відповідно призвело до утворення заборгованості.

На фінансування галузі «Охорона здоров'я» протягом досліджуваного використано 19 741,67 тис. грн коштів загального фонду бюджету (2019 рік – 12 165,79 тис. грн, 2020 рік – 6 476,53 тис. грн, I півріччя 2021 року – 1 099,35 тис. грн) та 1 399,32 тис. грн коштів спеціального фонду (2019 рік – 866,21 тис. грн, 2020 рік – 134,11 тис. грн, I півріччя 2021 року – 399,00 тис. грн).

Таким чином, за результатами проведеного аналізу проблемою аудиту визначено:

– чи існують резерви збільшення ресурсної бази місцевого бюджету для подальшого їх спрямування на задоволення потреб населення громади?;

– чи достатньо ефективно та результативно використовуються наявні бюджетні ресурси?

РОЗДІЛ III. Результати державного фінансового аудиту.

Гіпотеза 1. Не взяття достатніх заходів щодо адміністрування місцевих податків і зборів, максимального залучення усіх джерел при формуванні доходів бюджету, недостатній рівень контролю за виконанням рішень тощо не сприяє наповненню бюджету необхідними ресурсами на максимально можливному рівні.

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, відповідними рішеннями Скалатської міської ради затверджувались розміри (ставки) місцевих податків та зборів.

1.1. Надходження від використання земель.

Відповідно до статті 206 Земельного кодексу України від 25.10.2001 №2768-III (із змінами) використання землі в Україні є платним.

Плата за землю є одним з видів формуючих дохідної частини загального фонду бюджету, а надходження від продажу землі – спеціального фонду.

Інформація щодо стану надходжень до бюджету Скалатської міської територіальної громади плати за землю та доходів від продажу землі

(тис. грн)

Вид доходу	2019 рік			2020 рік			I півр. 2021 року		
	план	факт	%	план	факт	%	план	факт	%
Орендна плата	3813,0	4088,45	119,8	3840,0	3780,21	98,4	1780,0	1843,18	103,5
Земельний податок	2188,3	2227,7	101,8	2600,0	1727,66	66,4	462,0	546,69	118,3
Продаж землі	217,39	195,78	90,1	100,0	107,0	107	170,0	0	0

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, за рішеннями міської ради відчужено 4 земельні ділянки площею 5885 кв. м., на яких розташовані об'єкти нерухомого майно, що перебувають у власності фізичних осіб. Вартість продажу землі відповідає незалежній експертній оцінці відповідної земельної ділянки. Кошти від відчуження землі надішли в повному обсязі та зараховані до спеціального фонду міського бюджету (бюджету розвитку) й в подальшому використовувались відповідно до вимог чинного законодавства (ст. 71 Бюджетного кодексу України).

У загальному обсязі плати за землю питома вага орендної плати становить 68,3% (9 711,84 тис. грн), земельного податку – 31,7% (4 502,05 тис. грн).

Аудиторське дослідження засвідчило, що в управлінні та розпорядженні земельним фондом існує ряд проблем, що негативно позначається на ефективності використання земель та призводить до недоотримання місцевим бюджетом належних йому доходів.

Розмір орендної плати відповідно до статті 288 Податкового кодексу України встановлюється у договорі оренди, але річна сума платежу не може бути меншою за розмір земельного податку:

– для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких проведено, – у розмірі не більше 3 відсотків їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування – не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь – не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки;

– для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено, – у розмірі не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь – не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

Водночас розмір орендної плати не може перевищувати 12 відсотків нормативної грошової оцінки крім випадків визначення орендаря на конкурентних засадах, тобто за результатами проведення земельних торгів.

Загалом можна констатувати, що механізм реалізації прав оренди земель комунальної власності на території громади, зокрема сільськогосподарського призначення, є недостатньо ефективним, адже до січня 2019 року надання в

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Ю. ШУЛЮК* Юрій ШУЛЮК

оренду земель здійснювалось за ставками, нижче середніх (3-6% нормативної грошової оцінки земельної ділянки).

Слід зазначити, що завдяки активізації роботи в цьому напрямку, Скалатською міською радою прийнято рішення від 30.12.2018 №1589, відповідно до якого з 01.01.2019 встановлено наступні розміри мінімальних ставок орендної плати за земельні ділянки комунальної власності:

- для земель сільськогосподарського призначення – 8% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель житлової та громадської забудови – 3% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель громадської забудови – 6% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель водного фонду – 6% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель промисловості – 10% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель і споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами – 12% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель транспорту – 10% нормативної грошової оцінки землі;
- для земель зв'язку та енергетики – 6% нормативної грошової оцінки землі.

Цим же рішенням, відділ земельних відносин та комунальної власності Скалатської міської ради зобов'язано внести відповідні зміни в договори оренди земельних ділянок комунальної власності, укладені з суб'єктами господарювання на території юрисдикції міської ради.

Однак, по 28 договорах оренди землі (202,2533 га) ставки орендної плати не приведено у відповідність до визначених міською радою розмірів, внаслідок чого місцевим бюджетом за період, що підлягав аудиторському дослідженню, недоотримано розрахунково доходів на загальну суму **4 679,24 тис. грн** (2019 рік – 1 904,96 тис. грн, 2020 рік – 1 895,66 тис. грн, I півріччя 2021 року – 878,62 тис. грн).

Крім того, незважаючи на визначені мінімальні ставки орендної плати за земельні ділянки комунальної власності (рішення міської ради від 30.12.2018 №1589), за окремими рішеннями, земельні ділянки надавались в оренду за ставками, нижчими від встановлених зазначеним рішенням.

Так, за рішенням міської ради від 14.05.2020 №2990, громадянці Савончак С. М. передано в оренду земельну ділянку загальною площею 0,2752 га – землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, із встановленим розміром орендної плати 3% від нормативної грошової оцінки на дату укладення договору 520,56 тис. грн, в той час, коли рішенням міської ради від 30.12.2018 №1589 для зазначеної категорії земель передбачено розмір орендної плати – 10%.

Як наслідок, бюджетом в період з 30.06.2020 (дата укладення договору) по 02.06.2021 (дата продажу земельної ділянки) недоотримано доходів розрахунково в сумі 33,4 тис. гривень.

За рішенням міської ради від 23.02.2021 №491, ПрАТ «Скалатська

фабрика «Лотос» передано в оренду земельну ділянку загальною площею 1,7160 га – землі промисловості, із встановленим розміром орендної плати 3% від нормативної грошової оцінки на дату укладення договору 2 743,46 тис. грн, в той час, коли рішенням міської ради від 30.12.2018 №1589 для зазначеної категорії земель передбачено розмір орендної плати – 10%.

Як наслідок, бюджетом в період з 16.03.2021 по 30.06.2021 недоотримано доходів розрахунково в сумі 48,01 тис. гривень.

За рішенням міської ради від 30.06.2020 №3145, фізичній особі-підприємцю Валіон О. В. передано в оренду земельну ділянку площею 0,0484 га – землі громадської забудови, із встановленим розміром орендної плати – 6% від нормативної грошової оцінки на дату укладення договору 153,69 тис. гривень.

В подальшому відповідно до рішення міської ради від 30.03.2021 №657 орендна плата встановлена в розмірі 3% нормативної грошової оцінки на дату оформлення додаткової угоди – 181,12 тис. гривень.

Як наслідок, бюджетом в період з 01.04.2021 по 30.06.2021 недоотримано доходів розрахунково в сумі 1,36 тис. гривень.

Надання преференцій окремим суб'єктам господарювання щодо встановлення орендної плати в розмірі, нижче визначеного рішенням міської ради від 30.12.2018 №1589, призвело до недоотримання місцевим бюджетом доходів розрахунково на суму **82,77 тис. гривень.**

Відповідно до статті 1 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19.06.2003 №963-IV (із змінами): «Самовільне зайняття земельної ділянки – будь-які дії, які свідчать про фактичне використання земельної ділянки за відсутності відповідного рішення органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про її передачу у власність або надання у користування (оренду) або за відсутності вчиненого правочину щодо такої земельної ділянки, за винятком дій, які відповідно до закону є правомірними».

Статтями 125 та 126 Земельного кодексу України передбачено, що право власності на земельну ділянку, а також право постійного користування та право оренди земельної ділянки виникають з моменту державної реєстрації цих прав. Тобто право на оренду земельної ділянки виникає після укладання договору оренди та його державної реєстрації.

При цьому, варто зауважити, що частиною 3 статті 631 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 №435-IV (із змінами) визначено, що сторони договору можуть обумовити умови відносин між ними до оформлення правостановлюючих документів.

Однак, міською радою не повною мірою використовується зазначена можливість з метою недопущення втрат місцевим бюджетом.

Так, під час аудиту встановлено, що на території Скалатської міської територіальної громади суб'єктами господарювання проводиться господарська діяльність на землях пайового фонду.

В свій час при здійсненні розпаювання земель колективних сільськогосподарських підприємств на полях були запроектовані дороги, призначені для вільного доступу громадян до належних їм ділянок в разі виявлення бажання самотійно обробляти землю. Однак, у більшості випадків громадяни передають свої паї в оренду і, як наслідок, поля використовуються орендарями єдиними масивами.

З дня набрання чинності (з 01.01.2019) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» від 10.07.2018 №2498-VIII (далі – Закон №2498-VIII), землі колективних сільськогосподарських підприємств, що припинені (крім земельних ділянок, які на день набрання чинності зазначеним Законом перебували у приватній власності), вважаються власністю територіальних громад, на території яких вони розташовані. Зазначений Закон є підставою для державної реєстрації права комунальної власності на земельні ділянки, сформовані за рахунок земель, які в силу зазначеного Закону переходять до комунальної власності.

Крім того, з 01.01.2019 відповідно до Закону №2498-VIII главу 5 Земельного кодексу України доповнено статтею 37¹, частиною 5 якої визначено наступне: «Земельні ділянки державної чи комунальної власності під польовими дорогами, запроектованими для доступу до земельних ділянок, розташованих у масиві земель сільськогосподарського призначення (крім польових доріг, що обмежують масив), передаються в оренду без проведення земельних торгів власникам та/або користувачам земельних ділянок, суміжних із земельними ділянками під такими польовими дорогами. Строк оренди таких земельних ділянок становить 7 років».

Як встановлено в ході аудиторського дослідження, в тому числі шляхом проведення обстежень земельних ділянок, у загальному масиві земель сільськогосподарського призначення, площа ріллі під проєктними дорогами, які фактично розорюються, становить 143,21 га.

Однак, договірні відносини щодо використання зазначеної категорії земель не оформлялись, державна реєстрація прав комунальної власності на такі земельні ділянки не проведена. У Скалатській міській раді відсутня інформація щодо площ проєктних доріг, які розорюються, в розрізі землекористувачів.

За умови оформлення платного використання сільгоспвиробниками земельних ділянок під проєктними дорогами, місцевим бюджетом в період 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року додатково отримано б розрахунково коштів в сумі **519,76 тис. грн** (розрахунок зроблено з можливого розміру орендної плати для земельних ділянок сільськогосподарських угідь відповідно до пункту 288.5 статті 288 Податкового кодексу України – 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області (29 035,00 грн за 1 га)).

Крім того, проведеними обстеженнями земельних ділянок комунальної власності (комісія по їх обстеженню створена розпорядженням міського голови від 23.09.2021 №124) встановлено, що без договірних (платних) відносин використовуються наступні земельні ділянки.

При обстеженні земельної ділянки на території Зарубинецької сільської ради за кадастровим номером 6124682100:01:001:0269 (землі резервного фонду) площею 6,9959 га. виявлено, що вказана земельна ділянка розорена. Частина ділянки орієнтовною площею 4,00 га. розорана громадянами, про що свідчить її поділ на невеликі ділянки. Решту ділянки розорано єдиним масивом. Документи, що посвідчують право користування земельною ділянкою відсутні.

Внаслідок використання зазначеної земельної ділянки без договірних відносин та безоплатно, місцевим бюджетом в період 2019-2020 роки та I півріччя 2021 року недоотримано доходів розрахунково на суму **58,00 тис. грн** (розрахунок зроблено виходячи з розміру орендної плати – 8% від нормативної грошової оцінки земельної ділянки 289 994,23 грн).

При візуальному обстеженні земельної ділянки орієнтовною площею 12 га. яка розміщена поблизу села Полупанівка на землях лісового фонду виявлено, що вказана земельна ділянка засіяна кукурудзою. Зазначена земельна ділянка не відноситься до земель комунальної власності.

При візуальному обстеженні земельної ділянки комунальної власності площею 1,6170 га. з цільовим призначенням для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель і споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості (11.02) за кадастровим номером 6124685700:02:001:0627 встановлено, що земельна ділянка належить товариству з обмеженою відповідальністю «Перфектер» на праві оренди відповідно до договору оренди земельної ділянки від 01.03.2018, зареєстрованого в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно 20.03.2018 строком на 10 років. За вказану земельну ділянку сплачується орендна плата. Фактично на вказаній земельній ділянці здійснюється діяльність Остап'ївським цегельним заводом (виробництво цегли). Договором оренди земельної ділянки передбачена можливість передачі її в суборенду за згодою орендодавця. При цьому орендодавцем міською радою така згода не надавалась.

При обстеженні земельної ділянки комунальної власності в селі Городниця по вулиці Дружби комісією виявлено, що землі сільськогосподарського призначення (пасовище) та землі житлової та громадської забудови орієнтовною площею 0.30 га зайняті автотранспортом та сільськогосподарською технікою. Щодо вказаної земельної ділянки, на засіданні тимчасової комісії про встановлення факту утримання сільськогосподарської техніки на землях комунальної власності Скалатської міської ради вирішено оглянути сільськогосподарську великогабаритну техніку, зафіксувати номерні знаки цієї техніки та звернутися в адвокатське об'єднання «Глобак і Партнери» для направлення запиту у компетентний орган щоб встановити кому належить ця техніка (протокол від 28.09.2021).

Комісією рекомендовано здійснити комплекс робіт з метою

*Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області* *Юрій ШИШУК*

інвентаризації земельних ділянок під проектними дорогами з метою передачі їх в оренду згідно чинного законодавства. Земельну ділянку площею 1,6170 га. на території Остап'ївської сільської ради оформити в суборенду. Земельну ділянку площею 6,9959 га. за кадастровим номером 6124682100:01:001:0269 підготувати для продажу права оренди на земельних торгах (аукціоні). Щодо земельної ділянки лісового фонду звернутися до відділу Держгеокадастру у Підволочиському районі з листом про належність та користувача вказаної земельної ділянки.

1.2. Надходження пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту.

Розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури Скалатської міської територіальної громади вимагає комплексного вирішення багатьох проблем, пов'язаних з поліпшенням її технічного стану та подальшого оновлення. Будівництво (реконструкція) об'єктів соціальної сфери та житлово-комунального господарства, проведення робіт з благоустрою має вагомое соціальне значення та проводиться як за рахунок відповідних субвенцій з державного бюджету так і за рахунок мобілізованих «власних» доходів місцевого бюджету, зокрема від залучення коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту.

В періоді аудиторського дослідження статтею 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 №3038-VI (в період дії, далі – Закон №3038-VI) визначено, що порядок залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту встановлюють органи місцевого самоврядування відповідно до цього Закону.

Відповідно до частини 6 ст. 40 Закону №3038-VI (в період дії), граничний розмір пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту з урахуванням інших передбачених законом відрахувань не може перевищувати:

1) 10 відсотків загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта - для нежитлових будівель та споруд;

2) 4 відсотки загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта - для житлових будинків.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» від 20.09.2019 №132-IX (далі – Закон №132-IX), статтю 40 Закону №3038-VI виключено.

При цьому, пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону №132-IX визначено, що протягом 2020 року замовники будівництва на земельній ділянці у населеному пункті перераховують до відповідного місцевого бюджету кошти для створення і розвитку інфраструктури населеного пункту (далі - пайова участь), де розмір пайової участі становить (якщо менший розмір не встановлено рішенням органу місцевого самоврядування, чинним на день набрання чинності цим Законом):

для нежитлових будівель та споруд – 4 відсотки загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта;

для житлових будинків – 2 відсотки вартості будівництва об'єкта, що розраховується відповідно до основних показників опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну житлову політику і політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

Отже, органам місцевого самоврядування надано право самостійно визначати розмір пайової участі.

Рішенням Скалатської міської ради від 25.09.2012 №415 затверджено Положення про порядок залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інфраструктури міста Скалат та села Поплави (далі – Положення №415)

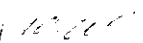
Відповідно до зазначеного Положення, розмір пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту визначено для нежитлових будівель та споруд – 2% від загальної кошторисної вартості будівництва (без урахування витрат з придбання та виділення земельної ділянки, звільнення будівельного майданчика від будівель, споруд та інженерних мереж, влаштування внутрішньо- та позамайданчикових інженерних мереж і споруд та транспортних комунікацій), для житлових будівель та споруд – 1% від загальної кошторисної вартості будівництва.

Відтак, прийняті Скалатською міською радою мінімальні розміри пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, позбавило можливості отримати до місцевого бюджету надходжень пайової участі на максимальному рівні.

Так, відповідно до прийнятого Положення, в періоді, що підлягає аудиторському дослідженню (в 2020 році) укладено 1 договір про пайову участь, за яким на підставі відповідних розрахунків сплачено до бюджету 27,09 тис. грн (об'єкт – «Будівництво громадсько-адміністративної будівлі по вул. Тернопільська, 19 в м. Скалат, замовник будівництва – Релігійна організація «Львівська місцева релігійна громада Свідків Єгови», розмір пайової участі – 2%).

За умови застосування Скалатською міською радою граничного розміру пайової участі відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону №132-ІХ, а саме 4 відсотка загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта для нежитлових будівель та споруд, міським бюджетом у 2020 році отримано 6 додатково надходжень на загальну суму 27,09 тис. гривень.

Отже, внаслідок неналежного використання органом місцевого самоврядування можливостей щодо встановлення допустимих законодавством розмірів плати за землю, пайової участі; внаслідок безоплатного (без оформлення договірних відносин) використання земельних ділянок, в тому числі під проєктованими дорогами; недостатньої роботи щодо переукладення договорів оренди земель (приведення ставок орендної плати у відповідність до затверджених), надання преференцій

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШИШЛОК

28,5413 га земель комунальної власності нормативною грошовою оцінкою 71 127,42 тис. грн, та нерухоме майно балансовою вартістю 37 897,04 тис. гривень.

Слід зазначити, що на балансі міської ради обліковуються два житлові будинки в с. Новосілка балансовою вартістю 98,28 тис. грн (вул. Заводська, буд. 2) та 180,69 тис. грн (вул. Заводська, буд. 7). Вказані будинки передані на баланс міської ради комісією по реорганізації Новосілківської сільської ради (акт приймання-передачі від 01.02.2016), яка у 2015 році ввійшла до складу Скалатської об'єднаної міської територіальної громади.

При цьому, як встановлено аудиторським дослідженням, на квартири, що знаходяться у зазначених житлових будинках, наявні свідоцтва про право власності, зареєстровані за фізичними особами ще у 2010 та 2013 роках.

Враховуючи вищенаведене, зволікання з виконанням норм пункту 2 частини 1 статті 3, частини 1 статті 5, частини 1 статті 27 Закону № 1952-IV та статті 182 Цивільного Кодексу України щодо реєстрації прав власності на земельні ділянки та будівлі, може призвести до втрати територіальною громадою майна вартістю 109 024,46 тис. гривень.

При зборі інформації у Відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради (далі – Відділ культури) здійснено огляд будівель, яким встановлено, що приміщення 2-х клубів, одного будинку культури в с. Хоптянка, с. Митниця та с. Колодіївка та бібліотеки с. Полупанівка перебувають в аварійному стані, а саме:

В клубі с. Митниця частково відсутні вікна, дах протікає, стеля аварійна та підлога прогнила. У штатних розписах на 2019-2021 роки передбачено 0,25 ставки посади завідуючого клубом, яка вакантна з 01.09.2016. Приміщення клубу з вказаного періоду не використовується та не придатне до використання.

В бібліотеці с. Полупанівка потріскані несучі стіни, які деформовані та розсуваються, стеля аварійна та підлога прогнила. Приміщення бібліотеки з січня 2016 року не використовується та не придатне до використання. На даний час бібліотека працює в іншому орендованому приміщенні.

В клубі у с. Хоптянка відсутня половина вікон, стеля провисла та потріскала, підлога відсутня. По штатних розписах на 2019-2021 роки до 31.03.2021 передбачено 0,5 ставки зав. клубом та з 01.04.2021 – 0,25 ставки. Одна кімната клубу здана в оренду підприємцю для роздрібної торгівлі та вестибюль використовується для проведення гри в теніс дітей та проведення виборів. Протягом 2016 року з метою збереження приміщення клубу проведено капітальний ремонт даху, однак кошти на встановлення вікон та ремонту внутрішніх приміщень на даний час відсутні.

Будинок культури с. Колодіївка по даним бухгалтерського обліку Відділу культури рахується на субрахунку 1013 «Будівлі і споруди». Однак в інвентарній картці № 9 обліку основних засобів та акті приймання передачі нерухомого майна від 26.07.2016 Відділу культури від Скалатської міської ради зазначено, що приміщення будинку культури с. Колодіївка є незавершене

будівництво. В ході збору інформації бухгалтерією Відділу культури відображено приміщення будинку культури с. Колодіївка по рахунку 1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби».

Оглядом приміщення будинку культури с. Колодіївка встановлено, що в ньому повністю відсутня сцена, дах над якою протікає, приміщення залу недобудоване та обладнання і меблі відсутні. Фактично проведення будь яких культурно - масових заходів є неможливим. Однак в період, що досліджувався по штатних розписах на 2019-2021 роки до 15.09.2020 передбачено 0,5 ставки зав. будинком культури та з 16.09.2020 – 0,25 ставки (вакансія).

Також, при зборі інформації у Відділі культури встановлено:

– заниження в обліку вартості активів на суму **74,60 тис. грн**, а саме не оприбутковано меморіальний знак 450 років с. Колодіївка та композиція з бруківки «Ірапор України з гербом»;

– в ході проведення контрольних обмірів орендованих приміщень встановлено, що орендар ТДАТ «Укрпошта» не проводить оплату за спожиту електроенергію (дебіторська заборгованість не відображена), що призвело до оплати Відділом культури електроенергії, спожитої сторонніми юридичними особами на суму **0,3 тис. грн**, чим завдано йому збитки на вказану суму (кошти в сумі 0,3 тис. грн в ході збору інформації повернуто на ТДАТ «Укрпошта» на рахунок Відділу культури та проведено відновлення касових видатків на вказану суму по КЕКВ 2273 «Оплата електроенергії»).

Рішенням Скалатської міської ради від 10.12.2020 №32 затверджено Програму розвитку комунального некомерційного підприємства «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради на 2021 рік, заходами якої серед іншого передбачено виділення коштів з міського бюджету на придбання автомобіля «Швидка допомога».

В 2021 році Лікарні як одержувачу бюджетних коштів на вказані цілі з міського бюджету перераховано 399,00 тис. гривень.

Проведеним збором інформації в Лікарні встановлено, що за договором №71 від 26.04.2021 на суму 399,00 тис. грн, укладеним між Лікарнею та ТОВ «ГРАВІС ЛТД ПЛІОС» (далі - Постачальник), Лікарня мала придбати легковий автомобіль (спеціалізований санітарний автомобіль екстреної (швидкої) медичної допомоги типу В без обладнання на базі автомобіля MERSEDES-BENZSPRINTER 316 CDI (WDB9066331S707599) код ЄЗС ДК 021:2015 34110000-1 (далі - Товар), з визначенням умов специфікації за Додатком 1 до договору та Технічних умов (технічних специфікації) за Додатком 2 до договору. Замовник зобов'язаний був своєчасно оплатити вартість належно поставленого Товару.

За умовами Договору №71 від 26.04.2021 та згідно даних, висвітлених у Звіті про результати проведення процедури закупівлі UA-2021-03-23-001070-с, строк поставки Товару – до 30.04.2021.

Дослідженням встановлено, що Товар (Легковий автомобіль (Спеціалізований санітарний автомобіль екстреної (швидкої) медичної

допомоги типу В без обладнання на базі автомобіля MERSEDES-BENZSPRINTER 316 CDI (WDB9066331S707599)) Лікарня отримала на підставі видаткової накладної Постачальника №71 від 05.05.2021.

Також, Актом приймання-передачі даного транспортного засобу (до договору №71 від 26.04.2021), сторони засвідчили належний технічний стан Товару для використання за його призначенням.

При цьому, реєстрація транспортного засобу за Лікарнею не здійснювалась.

В Акті вказано, що разом із транспортним засобом, Замовнику передані наступні документи: довіреність №НРА 770257 від 27.04.2021; витяг про реєстрацію в Єдиному реєстрі довіреностей; технічний паспорт автомобіля СХВ 457830; інструкцію по ремонту і технічному обслуговуванню. Крім того, в даному Акті зазначено, що Товар оглянутий Замовником до підписання цього акту, претензій щодо стану, якості та технічних характеристик у Замовника немає.

При цьому, в пункті 7.1 договору №71 від 26.04.2021 зазначено, що Постачальник зобов'язаний передати Товар у власність Замовнику разом з усіма необхідними документами.

Довіреністю №НРА 770257 від 27.04.2021, Постачальник уповноважив Замовника бути його представником у відповідних Територіальних Сервісних Центрах МВС, Міністерства інфраструктури, на митниці або в будь-яких інших установах, підприємствах та організаціях незалежно від їх форм власності та підпорядкування з усіх без винятку питань, пов'язаних з експлуатацією та відчуженням (продати, користуватися, керувати з правом виїзду за кордон для участі в міжнародному русі), а також здійснювати перереєстрацію транспортного засобу тощо.

Статтею 244 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 №435-IV (зі змінами) передбачено, що довіреністю є письмовий документ, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми особами.

По своїй суті довіреність – це умовне визначення, яке використовується для позначення так званого усного договору, за яким продавець передає покупцю автомобіль з певним обсягом прав, серед яких основним є права керувати автомобілем та право розпоряджатися ним.

В статті 655 Цивільного кодексу України визначено, що за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Тобто, за договором, як наслідок, покупець набуває права власності автомобілем, а за довіреністю – право представляти права «постачальника» автомобіля перед іншими особами.

На відміну до визначеної умови Постачальником і Замовником в п.1.1 Договору №71 від 26.04.2021, де Постачальник зобов'язувався поставити та передати у власність Замовнику вказаний автомобіль, фактично на час проведення аудиту, на даний автомобіль Постачальником оформлена довіреність для Замовника, яка не засвідчує права власності на автомобіль, і

після оформлення довіреності власник не змінився, а юридично особа, що придбаває автомобіль виступає не покупцем, а – повіреним, що не тягне за собою перехід права власності на автомобіль, а лише надає повіреному право керувати автомобілем, знімати його з обліку, здійснювати реєстрацію, розпоряджатися автомобілем тощо.

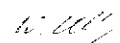
Лікарнею на даний автомобіль заведена інвентарна картка № 148 «Обліку основних засобів», який відображено в обліку на рахунку 10 «Основні засоби» субрахунку 105 «Транспортні засоби» на загальну суму 620,07 тис. грн так як крім вартості Товару та інших витрат, за договором №86/26-04-21 від 26.04.2021 ТОВ «ГРАВІС ЛТД ПЛЮС» поставило Лікарні Товар – ДК 021:2015 – 331900008 «Медичне обладнання та вироби медичного обладнання різні» на суму 210,00 тис. грн, відповідно до видаткової накладної №86/04 від 26.04.2021 року (оплату проведено з коштів за договором НСЗУ за платіжним дорученням від 05.05.2021 року №1175).

Дане обладнання укомплектоване в автомобіль MERSEDES-BENZSPRINTER 316 CDI (WDB9066331S707599) код ЄЗС ДК 021:2015 34110000-1.

При цьому, як встановлено аудиторським дослідженням, Голосіївський районний суд міста Києва Ухвалою (Справа №752/17207/21, провадження №1-кс/752/5822/21) постановив накладти арешт на вище вказаний транспортний засіб, який є предметом кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.190 КК України, через що визнаний речовим доказом по кримінальному провадженню №1221100010001418 від 12.06.2021 на підставі постанови слідчого від 07.07.2021 про визнання предметів речовими доказами.

У вказаній Ухвалі зазначено, що у провадженні слідчого відділу Голосіївського управління поліції ГУ Національної поліції в м. Києві знаходиться кримінальне провадження, внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань, за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.190 КК України.

В Ухвалі зазначається про те, що 14.01.2021 попередній директор ТОВ «ІТА ФІНАНС» Ожибко Михайло Романович, не маючи вже ніяких повноважень на здійснення будь-яких дій з майном товариства, в територіальному сервісному центрі №8043 МВС України, поставив на облік транспортний засіб марки «MERSEDES-BENZ» моделі «SPRINTER 316 CDI, білого кольору, 2012 року випуску, номер кузова WDB9066331S707599, відповідно до свідоцтва про реєстрацію ТЗ серії CXB 457830 на ТОВ «ІТА ФІНАНС» та присвоєно реєстраційний номер КА9856BT. Після цього в цей же день, в територіальному сервісному центрі №8043 МВС України, транспортний засіб марки «MERSEDES-BENZ» моделі «SPRINTER 316 CDI, білого кольору, 2012 року випуску, номер кузова WDB9066331S707599 було перереєстровано на іншого власника ТОВ «ГРАВІС ЛТД ПЛЮС» (Код ЄДРПОУ: 41267725) та в ході цієї операції транспортному засобу було присвоєно новий реєстраційний номер КА9860BT, та свідоцтво про реєстрацію ТЗ серії CXB457805 від 14.01.2021. З урахуванням викладеного з метою забезпечення збереження речових доказів вчинення кримінального правопорушення та подальшого

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШНЮК

доказування вищевикладених фактів виникла необхідність в арешті даного транспортного засобу.

Ухвалою від 21.07.2021, Підволочиський районний суд Тернопільської області постановив накладити арешт на вказаний транспорт, без позбавлення права користування цим майном. В ході дослідження, Лікарня направила апеляційну скаргу до Голосіївського районного суду міста Києва.

Враховуюче вищенаведене, неефективні управлінські рішення щодо оформлення/набуття права власності на зазначений автомобіль (без фактичної його передачі-отримання у власність, а по довіреності, тобто без реєстрації транспортного засобу за КНП), з урахуванням вмонтованого медичного обладнання можуть призвести до подальшої втрати майна на суму 620,07 тис. гривень.

Гіпотеза 3. Невиконання вимог законодавства, прийняті управлінські рішення (або їх відсутність), не сприяють ефективному та раціональному використанню бюджетних коштів, комунального майна, забезпеченню надання якісних соціальних гарантій мешканцям громади та є підґрунтям утворення інших негативних чинників.

3.1. Надання ряду послуг об'єктами соціальної сфери жителям населених пунктів, які не ввійшли до складу Скалатської міської територіальної громади, при не забезпеченні повноти отримання міжбюджетних трансфертів з відповідних місцевих бюджетів, негативно впливає на виконання дохідної та видаткової частин бюджету, та спричиняє відволікання бюджетних коштів на надання послуг жителям інших громад без відповідної компенсації.

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню установами комунальної власності Скалатської міської територіальної громади надавались ряд послуг жителям населених пунктів, які не ввійшли до складу громади, зокрема: Скалатською дитячою музичною школою та КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради.

Статтями 93 та 101 Бюджетного кодексу України передбачено, що місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету, у тому числі якщо на території територіальної громади недостатньо бюджетних установ, інших суб'єктів господарювання комунальної власності, які забезпечують надання публічних послуг.

Однак, як встановлено аудиторським дослідженням не у всіх випадках міською радою укладались з відповідними органами місцевого самоврядування уголи про передачу коштів на здійснення видатків, пов'язаних із наданням послуг не жителям Скалатської міської територіальної громади у вигляді міжбюджетного трансферту.

Зокрема, збором інформації у Відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради, шляхом дослідження особових справ учнів, що навчаються в Скалатській дитячій музичній школі встановлено,

що в досліджуваному періоді в музичній школі навчалось 5 дітей Підволочиської громади, на навчання яких розрахунково використано коштів міського бюджету на суму **115,14 тис. грн** (в 2019 році – 50,21 тис. грн, в 2020 році – 51,28 тис. грн та в 2021 році – 13,65 тис. грн).

При цьому Скалатською міською радою та Відділом культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради не ініціювалось питання перед Підволочиською селищною радою щодо відшкодування вартості наданих послуг, відповідно договори про передачу міжбюджетних трансфертів не укладались, кошти до бюджету не надходили.

Збором інформації в КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради (далі – Лікарня) встановлено, що Лікарнею надавались медичні послуги не тільки населенню, зареєстрованому на території Скалатської міської ради, але і жителям інших місцевих громад.

Необхідно зазначити, що нормами статті 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 №2801-ХІІ (зі змінами) визначено, що кожний громадянин України має право на кваліфіковану медичну допомогу, включаючи вільний вибір лікаря, вибір методів лікування відповідно до його рекомендацій і закладу охорони здоров'я.

Частиною першою статті 103⁴ Бюджетного кодексу України визначено, що медична субвенція спрямовується на видатки місцевих бюджетів, передбачені у пункті 3 частини першої статті 89 (крім підпункту "г") та пункті 3 частини першої статті 90 цього Кодексу, для оплати поточних видатків, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв; а частиною третьою цієї ж статті передбачено, що медична субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри: кількість населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці, коригуючі коефіцієнти, що враховують відмінності у вартості надання медичної допомоги, особливості надання медичної допомоги у гірських населених пунктах.

В період з 01.01.2019 по 31.03.2020 за рахунок коштів медичної субвенції, отриманої Скалатським міським бюджетом з державного бюджету, Лікарнею надано медичних послуг жителям інших місцевих громад розрахунково на суму **679,75 тис. грн**:

- в 2019 році проліковано 109 іногородніх жителів – 1024 ліжкодні, розрахункові витрати медичної субвенції на суму 529,95 тис. грн;
- в січні-березні 2020 року проліковано 22 іногородні жителі – 220 ліжкоднів, розрахункові витрати медичної субвенції на суму 149,8 тис. гривень.

Крім того, в період з 01.01.2019 по 30.06.2021 Лікарнею, за рахунок коштів Скалатського міського бюджету (в тому числі додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я) здійснювались видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Розрахункова сума таких витрат по відношенню до пролікованих жителів інших місцевих громад склала **157,51 тис. грн** (2019 рік – 52,21 тис. грн, 2020 рік – 62,28 тис. грн, I півріччя 2021 року – 43,02 тис. грн).

При цьому Скалатською міською радою та Лікарнею не вжито дієвих заходів з метою отримання відповідно до норм статті 93 Бюджетного кодексу України міжбюджетних трансфертів до Скалатського міського бюджету з відповідних місцевих бюджетів, для відшкодування понесених витрат на лікування жителів інших громад, що не дало можливості забезпечити оновлення та модернізацію основних фондів Лікарні та інших напрямків фінансування даної установи, з метою покращення рівня і якості медичних послуг населенню.

Таким чином, внаслідок неналежного аналізу стану надання об'єктами соціальної сфери Скалатської міської територіальної громади соціальних послуг жителям інших населених пунктів, не прийняття управлінських рішень щодо укладення з відповідними органами місцевого самоврядування угод про передачу коштів на здійснення видатків, пов'язаних із наданням таких послуг, у вигляді міжбюджетного трансферту, призвело до непродуктивних витрат з Скалатського міського бюджету загалом на суму 952,4 тис. гривень.

3.2. Наявна мережа закладів освіти Скалатської міської територіальної громади не сприяє раціональному та максимально ефективному використанню бюджетних коштів.

Аналіз мережі закладів освіти засвідчив, що проблемою Скалатської міської територіальної громади є значна кількість навчальних закладів з малою наповнюваністю та наявністю малокомплектних закладів, утримання яких потребує значного фінансового ресурсу (утримання приміщень, оплата праці, комунальні платежі).

Виділені кошти в окремих випадках не забезпечують надання якісних освітніх послуг, а спрямовуються на утримання, необґрунтоване збереження, забезпечення існування за будь-яких умов закладів освіти, які розташовані в сільській місцевості.

Вирішення проблеми можливе за умови оптимізації мережі навчальних закладів, де головним має стати принцип: **«школа для дитини, а не для села»**.

Довідково: Реорганізація або ліквідація навчальних закладів здійснюється за рішенням Скалатської міської ради. Так, відповідно до норм абз.2 п.30 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 №280.97-ВР (із змінами) реорганізація або ліквідація навчальних закладів комунальної форми власності здійснюється за рішенням місцевої ради; відповідно до норм абз.5 ч.2 ст. 66 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII (зі змінами) міські ради засновують заклади освіти, а також реорганізують, перепрофільовують (змінюють тип) та ліквідовують їх з урахуванням спеціальних законів; відповідно до ч.1 ст.11 Закону України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 №651-XIV (в період його дії) рішення про

створення, реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) закладу загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності приймає його засновник (засновники).

Найбільша сума видатків в галузі освіти припадає на загальноосвітні навчальні заклади.

Мережа закладів освіти, що утримуються з бюджету налічує 10 загальноосвітніх закладів загальною плановою потужністю 3406 місць. В мережу закладів загальної середньої освіти на 2019-2020 навчальний рік входять 5 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів (з них 1 опорний заклад), 4 загальноосвітні школи I-II ступенів, 1 навчально-виховний комплекс, та 3 філії I ступенів.

Потужності ЗОШ Скалатської міської ради використовувались у 2019-2020 навчальному році в середньому на рівні 39,48%, у 2020-2021 навчальному році – 39,43%.

При цьому, із наявних 10 навчальних закладів (з врахуванням філій) наповнюваність 9 навчальних закладів менше 50% від планових потужностей.

Аналіз мережі навчальних закладів та класів засвідчив, що станом на 2019/2020 навчальний рік загальна кількість класів становила 104, на 2020/2021 навчальний рік – 103.

Так, наприклад, у 2019-2020 навчальному році кількість класів, у яких навчалось менше 5 учнів, становила 12, не було жодного учня у 10 класі Староскалатської ЗОШ I-III ступенів, 1 класі Зарубинецької філії Скалатської ЗОШ I-III ступенів, 1 та 3 класі Митницької філії Скалатської ЗОШ I-III ступенів.

У 2020-2021 навчальному році кількість класів, у яких навчалось менше 5 учнів, становила 12, не було жодного учня в 11 класі Староскалатській ЗОШ I-III ступенів, 2 класі Зарубинецької філії Скалатської ЗОШ I-III ступенів, 2 та 4 класі Митницької філії Скалатської ЗОШ I-III ступенів.

Найбільша наповнюваність у 2020-2021 навчальному році була у Скалатській ЗОШ I –III ст. – 21,37 учня/клас, найменша – у Полупанівській ЗОШ I-II ступенів – 7,88 учня/клас.

Відповідно до Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1088 (із змінами), розрахункова наповнюваність класів для учнів, які здобувають загальну середню освіту у загальноосвітніх навчальних закладах Скалатської міської ради становить 14 учнів.

Довідково: Розрахункова наповнюваність класів – середній рівень наповнюваності класів закладів загальної середньої освіти відповідної адміністративно-територіальної одиниці за умови раціональної організації шкільної мережі.

Фактична наповнюваність класів у навчальних закладах Скалатської міської ради у 2019/2020 навчальному році – 11,21 учня/клас, у 2020/2021 навчальному році – 11,19 учня/клас.

Кількість класів в 2019 році у порівнянні з 2018 роком не збільшувалась і становили 104 класи (кількість навчальних закладів не зменшувалася – 10 у

2018 та 10 – у 2019), при фактичному врахуванні у 2019 році в розрахунку, відповідно до Формули – 96 класів.

Кількість класів в 2020 році у порівнянні з 2019 роком зменшилася на 1 клас, з 104 класів у 2019 році до 103 класів у 2020 році (кількість навчальних закладів не зменшувалася – 10 у 2019 та 10 – у 2020 роках), при фактичному врахуванні у 2020 році в розрахунку, відповідно до Формули – 96 класів.

Підлягало оптимізації в 2019 році – 8 класів, у 2020 році – 7 класів.

Кількість педагогічних ставок в 2020 році у порівнянні з 2019 роком зменшилося на 1,26 ставки, з 193,45 ставок станом на 01.01.2019 до 192,19 станом на 01.01.2020, при фактичному врахуванні у 2019 році в розрахунку, відповідно до Формули – 162,31 ставки, у 2020 році – 161,31 ставки.

Підлягало скороченню у 2019/2020 навчальному році – 31,14 педставки, у 2020/2021 навчальному році – 30,40 педставки.

Таким чином, не приведення наповнюваності класів до нормативної, відповідно до Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1088 (із змінами) та невжиття головним розпорядником в повній мірі заходів щодо забезпечення формування ефективної мережі призвело до непродуктивних витрат на загальну суму **5 911,91 тис грн** (в т.ч: 2019 рік – 3 042,40 грн, 2020 рік – 2 869,51 тис грн). Розрахунок проведено виходячи з середнього розміру оплати праці педагогічного працівника Скалатської міської територіальної громади та кількості педагогічних ставок, які підлягали оптимізації.

Діюча мережа загальноосвітніх навчальних закладів не в повній мірі сприяє ефективному та раціональному використанню бюджетних коштів, спрямованих на загальну середню освіту.

Ефективним шляхом вирішення цієї проблеми є оптимізація освітньої галузі, тобто укрупнення навчальних закладів, що сприятиме вдосконаленню освітнього процесу, підвищенню ефективності та якості надання освітніх послуг.

Головною метою оптимізації мережі навчальних закладів є: підвищення якості освіти, надання більших освітніх перспектив для громади завдяки ефективному витрачання бюджетних коштів (зокрема й при економії).

Протягом 2019 - 2020 років та I півріччя 2021 року міською радою та Відділом освіти заходи щодо оптимізації мережі закладів загальноосвітніх закладів не здійснювались.

Проведення мережі загальноосвітніх навчальних закладів у відповідність до наявних контингентів учнів та штатних одиниць відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 06.12.2010 №1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів» дасть можливість здійснювати повноцінне утримання загальноосвітніх закладів. Оптимізація навчальних закладів зумовить економію бюджетних коштів. У результаті з'явиться можливість спрямовувати їх на оновлення комп'ютерної техніки в закладах освіти, поліпшувати матеріально-технічну базу та

покращувати якість освітніх послуг.

Питання реалізації державної освітньої політики з урахуванням особливостей соціально-культурного середовища регіону, створення необхідних умов для забезпечення прав громадян на отримання повної загальної середньої освіти відповідно до освітніх потреб особистості та її індивідуальних здібностей і можливостей; конкретні питання розвитку мережі навчальних закладів у громаді безпосередньо належить до повноважень органів місцевого самоврядування.

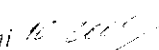
Аудиторським дослідженням встановлено, що відповідно до тринадцятої сесії сьомого скликання Скалатської міської ради Підволочиського району Тернопільської області від 13.07.2016 №267, створено опорний загальноосвітній навчальний заклад в м. Скалат та Скалатську загальноосвітню школу I-III ступенів – реорганізовано шляхом приєднання до неї філій: Зарубинецьку філію освітньої школи, Митницьку філію СОШ та Текліївську філію СОШ (з виконанням функцій початкової та основної школи щодо надання базової загальної середньої освіти).

Аналіз контингенту учнів за останніх чотири роки по філіях свідчить про зменшення загальної кількості учнів з попередніми роками. Основні причини зменшення – вплив демографічної ситуації на контингент учнів та недостатній розвиток промисловості в регіоні. Простежуючи динаміку зміни контингенту учнів, можна зробити висновок, що він зменшується у зв'язку з особливостями заселення території, міграцією працездатної частини населення. Загальне зменшення кількості дітей на території обслуговування школи вплинуло й на мережу.

Проведеним дослідженням використання потужності філій станом на 01.07.2021 встановлено, що в Зарубинецькій філії СОШ при потужності 25 учнів, фактична наповнюваність у 2020/2021 навчальному році складала 15 учнів або відсоток заповнення 60,0%; в Митницькій філії СОШ при потужності 60 учнів, фактична наповнюваність у 2020/2021 навчальному році складала 7 учнів або відсоток заповнення 11,67%; в Текліївській філії СОШ при потужності 25 учнів, фактична наповнюваність у 2020/2021 навчальному році складала 9 учнів або відсоток заповнення 36,0%.

При цьому, в Зарубинецькій філії СОШ відповідно до мережі загальноосвітніх навчальних закладів: у 2019-2020 навчальному році кількість учнів – 11, кількість класів – 1, у якому навчалися 5 учнів (3 клас), в 1 класі жодного учня, в 2 класі – 4 учні, в 4 класі – 2 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, кількість педагогічних ставок – 2,56, витрати на одного учня становили 14,91 тис грн; у 2020-2021 навчальному році кількість учнів – 15, кількість класів – 2, в 1 класі – 6 учнів, в 2 класі жодного учня, в 3 класі – 4 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, в 4 класі – 5 учнів, кількість педагогічних ставок – 2,39, витрати на одного учня становили 29,60 тис грн. Сума коштів, які витрачені на утримання закладу становить 859,54 тис грн, в т.ч. за 2019 рік – 298,30 тис грн, за 2020 рік – 325,62 тис грн, та за I півріччя 2021 року – 235,62 тис гривень.

В Митницькій філії СОШ відповідно до мережі загальноосвітніх

*Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області* *Юрій ШИНЮК*

навчальних закладів: у 2019-2020 навчальному році кількість учнів – 6, в 1 та 3 класі жодного учня, в 2 класі – 4 учні, в 4 класі – 2 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, кількість педагогічних ставок – 1,67, витрати на одного учня становили 18,92 тис грн; у 2020-2021 навчальному році кількість учнів – 7, в 2 та 4 класі жодного учня, в 1 класі – 4 учні, в 4 класі – 4 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, кількість педагогічних ставок – 1,44, витрати на одного учня становили 36,10 тис. грн. Сума коштів, які витрачені на утримання закладу становить 568,10 тис. грн, в т.ч. за 2019 рік – 189,16 тис грн, за 2020 рік – 216,62 тис грн, та за I півріччя 2021 року – 162,32 тис гривень.

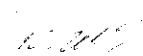
В Текліївській філії СОШ відповідно до мережі загальноосвітніх навчальних закладів: у 2019-2020 навчальному році кількість учнів – 7, в 1 класі – 1 учень, в 2 класі – 1 учень, в 3 класі – 3 учні, в 4 класі – 2 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, кількість педагогічних ставок – 1,94, витрати на одного учня становили 23,00 тис грн; у 2020-2021 навчальному році кількість учнів – 9, в 1 класі – 4 учні, в 2 класі – 1 учень, в 3 класі – 1 учень, в 4 класі – 3 учні, які навчалися за індивідуальною формою навчання, кількість педагогічних ставок – 1,44, витрати на одного учня становили 33,42 тис. грн. Сума коштів, які витрачені на утримання закладу становить 662,84 тис. грн в т.ч.: за 2019 рік – 230,00 тис грн, за 2020 рік – 233,93 тис грн, та за I півріччя 2021 року – 198,91 тис гривень.

Довідково: У відповідності до п. 2 ст. 14 Закону України «Про загальну середню освіту» (в період його дії) у закладах загальної середньої освіти, розташованих у сільській місцевості, кількість учнів у класах визначається демографічною ситуацією, але повинна становити не менше п'яти осіб. При меншій кількості учнів у класі, заняття проводяться за індивідуальною або іншими формами навчання.

Однак, якість освіти учнів, які навчаються за індивідуальною формою погіршується внаслідок того, що на освоєння навчальної програми їм відводиться менша кількість навчальних годин, ніж у класах за груповою формою навчання.

Проведеним дослідженням щодо організації підвезення дітей до навчальних закладів з сільської місцевості встановлено, що на балансі Відділу освіти станом на 01.07.2021 рахується 3 автобуси, які здійснюють підвезення дітей до навчальних закладів.

В Скалатській ЗОШ I-III ступенів знаходяться 2 автобуси, які здійснюють підвезення дітей до навчального закладу сільської місцевості, відповідно до Паспорту маршруту шкільного автобуса регулярних перевезень, який затверджений начальником Відділу освіти Скалатської міської ради, погоджений головою Скалатської міської ради та начальником управління патрульної поліції Тернопільської області (шкільний автобус марки ЕТАЛОН А079.51ш, державний номер ВО 6601 ВН по маршруту м.Скалат – с.Зарубинці – м. Скалат (довжина маршруту 5,7 км) та марки БАЗ D.2 F079.03 державний номер ВО 2521 АС по маршруту м.Скалат – с.Полупанівка – с. Скалат,

Начальник відділу Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

(довжина маршруту 7 км)).

В Магдалівській ЗОШ I-III ступенів імені родини Голоядів знаходяться автобус (марки IVAN A07F1-10, державний номер ВО 8646 ВН по маршруту с. Магдаліївка– с.Теклівка – с. Митниця – с. Магдаліївка, довжина маршруту 5 км), який здійснює підвезення дітей до навчального закладу сільської місцевості, відповідно до Паспорту маршруту шкільного автобуса регулярних перевезень, який затверджений начальником Відділу освіти Скалатської міської ради, погоджений головою Скалатської міської ради та начальником управління патрульної поліції Тернопільської області.

Отже, проблемою Скалатської міської ради є навчальні заклади (філії) з малою наповнюваністю, утримання яких потребує значного фінансового ресурсу (утримання приміщень, оплата праці, комунальні платежі). Кошти розподіляються не з метою вкладення в освіту учня, а з метою утримання, необґрунтованого збереження, забезпечення існування за будь-яких умов закладів освіти, які розташовані в селі.

Не прийняття управлінських рішень щодо оптимізації мережі загальноосвітніх навчальних закладів, з огляду на ефективність та якість функціонування окремих закладів (філій) (Зарубинецької філії СОШ, Митницької філії СОШ, Теклівської філії СОШ) призвело до неефективного витрачання коштів освітньої субвенції на загальну суму **2 090,48 тис. грн** (за 2019 рік – 717,46 тис. грн, за 2020 рік – 776,17 тис грн, за I півріччя 2021 року – 596,85 тис грн) та коштів місцевого бюджету на загальну суму **869,30 тис грн** (за 2019 рік – 314,97 тис. грн (оплата праці, комунальні платежі), за 2020 рік – 312,48 тис грн (оплата праці, комунальні платежі), за I півріччя 2021 року – 241,85 тис грн (оплата праці, комунальні платежі)).

Таким чином, не приведення наповнюваності класів до нормативної, відповідно до Формули розподілу освітньої субвенції, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1088 (із змінами) призвело до неефективного використання коштів на загальну суму 5 911,91 тис. гривень.

Не прийняття управлінських рішень щодо оптимізації мережі закладів освіти з огляду на ефективність та якість функціонування окремих, призвело до неефективного витрачання коштів загалом на суму 2959,78 тис. грн (освітньої субвенції – 2 090,48 тис. грн, коштів місцевого бюджету – 869,30 тис. грн).

3.3. Управлінські рішення щодо встановлення батьківської плати, яка в певній мірі покриває видатки на харчування дітей в дошкільних закладах освіти, неналежний моніторинг цін на продукти харчування, призводить до додаткового навантаження на міський бюджет.

До 01 січня 2016 року статтею 35 Закону України «Про дошкільну освіту» було передбачено норму, згідно з якою батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі у розмірі, що становить не менше 60

відсотків (у міській місцевості) та не менше 40 відсотків (у сільській місцевості) від вартості харчування за день.

Відповідно до норм частини 5 статті 35 Закону України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 №2628-III (в редакції Закону від 24.12.2015 №911-VIII) батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному закладі дошкільної освіти у розмірах, визначених органами місцевого самоврядування або відповідними органами управління.

Пільгові умови оплати харчування дітей у закладах дошкільної освіти для багатодітних та малозабезпечених сімей та інших категорій, які потребують соціальної підтримки, надаються за рішенням органу місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету.

Від плати за харчування дитини звільняються батьки або особи, які їх замінюють, у сім'ях, у яких сукупний дохід на кожного члена сім'ї за попередній квартал не перевищував рівня забезпечення прожиткового мінімуму (гарантованого мінімуму), який щороку встановлюється законом про Державний бюджет України для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних закладах дошкільної освіти. За харчування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, плата не справляється.

Пунктом 2.3 Порядку встановлення плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2002 №667 передбачено, що розмір плати зменшується на 50 відсотків для батьків, у сім'ях яких троє і більше дітей.

При цьому, Скалатською міською радою, окрім прийняття рішень про звільнення від плати за харчування та зменшення розміру плати на 50% (для пільгових категорій), розмір батьківської плати за харчування у закладах дошкільної освіти та дошкільних групах навчально-виховного комплексу встановлено на рівні 60% вартості харчування для Скалатського ЗДО та 40% вартості харчування для сільських ЗДО і дошкільних груп навчально-виховного комплексу.

Так, наприклад, при вартості харчування за 1 день відвідування дошкільного закладу у 2020 році – 22,50 грн, батьківська плата за один день відвідування дитиною Скалатського ЗДО становила 13,50 грн (60% вартості), для сільських ЗДО і дошкільної групи навчально-виховного комплексу – 10,50 грн (40% вартості).

Прийняття рішення Скалатською міською радою щодо встановлення розміру батьківської плати для батьків дітей, що не належать до пільгових категорій, за харчування у закладах дошкільної освіти та дошкільних групах навчально-виховних комплексів на рівні 60% - для Скалатського ЗДО та 40% - для сільських ЗДО і дошкільних груп навчально-виховного комплексу, призвело до додаткового навантаження на Скалатський міський бюджет за період з 01.01.2019 по 30.06.2021 на загальну суму **899,18 тис грн** (за 2019 рік – 398,85 тис. грн, за 2020 рік – 365,22 тис. грн та за I півріччя 2021 року – 135,11 тис гривень).

Крім того, порівнянням цін придбання продуктів харчування Відділом освіти із середніми споживчими цінами на продукти харчування по Тернопільській області, інформація по яких отримана від Головного управління статистики у Тернопільській області, встановлено, що деякі продукти харчування протягом 2019-2020 років та I півріччя 2021 року закуплялись по цінах вище середніх, що є свідченням неефективного використання бюджетних коштів на суму **128,47 тис грн** (в 2019 році - 49,34 тис. грн, в 2020 році - 57,37 тис. грн, в I півріччі 2021 року - 21,76 тис грн).

3.4. Прийняті управлінські рішення щодо неповної зайнятості працівників, встановлення стимулюючих виплат при обмежених ресурсах місцевого бюджету з передумовою додаткового навантаження на бюджет громади.

Як встановлено проведеною в ході аудиту ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради, відповідно до бюджетних запитів та розрахунків до кошторисів на відповідний рік, в частині фонду оплати праці, Скалатською міською радою в повному обсязі відповідно до норм законодавства заплановано обов'язкові виплати (оклад, ранг, надбавка за вислугу років). Крім того, здійснювалось планування стимулюючих виплат, а саме: надбавки за інтенсивність праці та премії. Також здійснювалось планування однієї матеріальної допомоги посадовим особам органу місцевого самоврядування в розмірі середньомісячної заробітної плати.

Рішенням Скалатської міської ради «Про місцевий бюджет на 2019 рік» від 20.12.2018 №1588 затверджено видатки на оплату праці працівників міської ради по КПКВ 0110150 «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад» в сумі 6 120,87 тис. гривень.

В 2019 році з метою своєчасної виплати заробітної плати та недопущення заборгованості з оплати праці, враховуючи «відпускний період» та встановлення матеріальної допомоги на оздоровлення працівникам в розмірі середньомісячної заробітної плати, вносились зміни до помісячного розпису асигнувань загального фонду бюджету, відповідно до яких асигнування на оплату праці з листопада 2019 року в сумі 551,14 тис. грн перенесено на серпень 2019 року (розпорядження міського голови від 13.08.2019 №92), з жовтня 2019 року в сумі 551,14 тис. грн на вересень 2019 року (розпорядження міського голови від 23.09.2019 №109).

Як наслідок, протягом року вносились зміни в частині збільшення видатків на оплату праці, зокрема:

- рішенням міської ради від 03.10.2019 №2090 збільшено видатки на оплату праці в сумі 632,00 тис. грн;
- рішенням міської ради від 03.12.2019 №2339 збільшено видатки на оплату праці в сумі 793,00 тис. грн;
- рішенням міської ради від 17.12.2019 №2440 збільшено видатки на

оплату праці в сумі 1,91 тис. грн;

– рішенням міської ради від 20.12.2019 №2525 збільшено видатки на оплату праці в сумі 261,00 тис. гривень.

Рішенням Скалатської міської ради «Про бюджет міської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік» від 20.12.2019 №2526 затверджено видатки на оплату праці працівників міської ради по КПКВ 0110150 в сумі 8 676,80 тис. гривень.

В 2020 році з метою своєчасної виплати заробітної плати та недопущення заборгованості з оплати праці, враховуючи «відпускний період» та встановлення матеріальної допомоги на оздоровлення працівникам в розмірі середньомісячної заробітної плати, вносились зміни до помісячного розпису асигнувань загального фонду бюджету, відповідно до яких асигнування на оплату праці з грудня 2020 року в сумі 723,07 тис. грн перенесено на вересень 2020 року (розпорядження міського голови від 14.09.2020 №112).

Як наслідок, протягом року вносились зміни в частині збільшення видатків на оплату праці, зокрема:

– рішенням міської ради від 30.11.2020 №12 збільшено видатки на оплату праці в сумі 300,00 тис. грн;

– рішенням міської ради від 17.12.2020 №186 збільшено видатки на оплату праці в сумі 331,13 тис. гривень.

Рішенням Скалатської міської ради «Про бюджет міської територіальної громади на 2021 рік» від 24.12.2020 №273 затверджено видатки на оплату праці працівників міської ради по КПКВ 0110150 в сумі 8 690,00 тис. грн. Протягом січня-серпня 2021 року зміни в частині видатків на оплату праці не вносились.

Зазначене свідчить про недостатність коштів міського бюджету для нарахування та виплати стимулюючих та інших виплат працівникам у встановлених розмірах, зокрема матеріальної допомоги на оздоровлення в розмірі середньомісячної заробітної плати, що зумовило необхідність пошуку додаткових джерел для такої виплати, та як наслідок, спричинило додаткове навантаження на місцевий бюджет щонайменше на суму **791,47 тис. грн**, в тому числі ЄСВ – 142,72 тис. грн (різниця між розміром середньомісячної заробітної плати посадової особи органу місцевого самоврядування та її посадовим окладом): 2019 рік – 257,03 тис. грн, 2020 рік – 350,52 тис. грн, січень-серпень 2021 року – 183,92 тис. гривень.

Так, відповідно до норм статті 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 №2493-III (із змінами), посадовим особам місцевого самоврядування надається щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законами України не передбачено тривалішої відпустки, з виплатою допомоги на оздоровлення у розмірі посадового окладу.

Підпунктом 3 пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» від 09.03.2006 №268 (із змінами), надано право керівникам органів, зазначених у пункті 1 цієї постанови, у межах затвердженого фонду оплати праці, надавати працівникам

матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань та допомогу для оздоровлення при наданні щорічної відпустки у розмірі, що не перевищує середньомісячної заробітної плати працівника (місячного грошового забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького складу).

Отже, розмір матеріальної допомоги на оздоровлення для посадових осіб органів місцевого самоврядування обмежений мінімальною і максимальною межами: допомога на оздоровлення обов'язково виплачується у розмірі посадового окладу, а за наявності коштів – у розмірі, що не перевищує середньомісячної зарплати.

Крім того, зазначені управлінські рішення негативно вплинули на інші галузі, фінансування яких здійснюється з міського бюджету, зокрема: відсутність у 2019 фінансового ресурсу та як наслідок бюджетних призначень (асигнувань) на капітальний ремонт тротуарів на вулицях міста Скалат, що в подальшому спричинило ряд порушень законодавства в частині взяття бюджетних зобов'язань; наявність заборгованості по захищених видатках галузі «Освіта»; відсутність достатніх фінансових ресурсів для реєстрації речових прав на нерухоме майно тощо.

Таким чином, недостатність коштів міського бюджету для нарахування та виплати стимулюючих та інших виплат працівникам у встановлених розмірах, зокрема матеріальної допомоги на оздоровлення в розмірі середньомісячної заробітної плати, а не посадового окладу, як це передбачено нормами статті 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 №2493-III (із змінами), зумовило необхідність пошуку додаткових джерел для такої виплати, та як наслідок, спричинило додаткове навантаження на місцевий бюджет, негативний вплив на інші галузі, фінансування яких здійснюється з міського бюджету та призвело до непродуктивних витрат щонайменше на суму 791,47 тис. грн (різниця між розміром середньомісячної заробітної плати посадової особи органу місцевого самоврядування та її посадовим окладом).

При зборі інформації у Відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради, проведенням аналізом штатних розписів, нарахувань і сплати бухгалтерією Відділу культури єдиного соціального внеску, встановлено, що окремі працівники в період з 01.01.2019 по 30.06.2021 працювали менше як на повну ставку (на 0,75 ставки, на 0,5 ставки, на 0,25 ставки).

Так, станом на 30.06.2021 на 0,25 ставки працює 15%, а на 0,5 ставки 46% працівників бібліотек та на 0,5 ставки працює 56%, а на 0,75 ставки 12% працівників клубів та будинків культури. Крім цього, у Відділі культури протягом 4-ох років є вакантною одна посада головного спеціаліста, одна посада зав. відділом бібліотеки, три вакансії по 0,25 ставки бібліотекаря та три вакансії по 0,25 ставки зав. клубом.

Вищезазначене свідчить про те, що адміністрацією Відділу культури не в повній мірі вживаються заходи щодо збільшення престижності (заробітної

плати працівникам культури), що призвело до відсутності працівників бібліотек та клубів та до їх тимчасового закриття у трьох населених пунктах громади.

Разом з тим, нарахування і сплата єдиного соціального внеску із заробітної плати працівників, які працюють менше як на повну ставку (внаслідок поділу ставок), здійснюється виходячи із мінімальної заробітної плати, що не суперечить діючому законодавству України, однак призводить до додаткового навантаження на бюджет громади та як наслідок непродуктивних витрат.

Порівнянням фактичного нарахування і сплати єдиного соціального внеску (від мінімальної заробітної плати) із тим, який був би нарахований (виходячи із фактично зайнятої окремими працівниками ставки) визначено різницю між ними, яка за період з 01.01.2019 по 30.06.2021 склала **200,66 тис. грн**, в тому числі за 2019 рік – 63,97 тис. грн, за 2020 рік – 74,81 тис. грн, за січень-червень 2021 року – 61,88 тис. гривень.

Факти працевлаштування працівників на неповну ставку встановлено і в комунальному некомерційному підприємстві «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради. Кількість осіб, які працювали на неповну ставку становила на 01.01.2019 – 13 осіб, на 01.01.2020 – 8 осіб, на 01.01.2021 – 5 осіб та на 01.07.2021 – 12 осіб. Непродуктивні витрати по сплаті єдиного соціального внеску склали **52,16 тис. грн** (2019 рік – 22,77 тис. грн, 2020 рік – 16,82 тис. грн, перше півріччя 2021 року – 12,57 тис. грн).

*Таким чином, неналежна оптимізація штатних розписів комунальних закладів культури та охорони здоров'я, наявність необґрунтованих фактів неповної зайнятості працівників, стало передумовою додаткового навантаження на бюджет громади та як наслідок призвело до непродуктивних витрат по сплаті єдиного соціального внеску загалом на суму **252,82 тис. гривень**.*

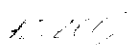
Гіпотеза 4. Запроваджена політика щодо організації та діяльності комунальних підприємств, засновником яких є Скалатська міська рада, переважно орієнтована на бюджетне фінансування, що не сприяє досягненню мети створення підприємств в частині отримання прибутків, та є додатковим навантаженням на бюджет.

В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, на території Скалатської міської територіальної громади господарську діяльність із забезпечення комунальних послуг (водопостачання та вивезення ТВІІ) та благоустрою здійснювали три комунальні підприємства, а саме: МКП «Комунальник», КП «Ремшлях-буд-Скалат» та КП «Благоустрій-Скалат».

Засновником комунальних підприємств (далі – КП) є Скалатська міська рада.

Комунальні підприємства здійснювали свою діяльність на підставі Статутів, які затверджені рішеннями Скалатської міської ради.

Комунальні підприємства створені на комунальній власності Скалатської міської ради з метою отримання прибутку через надання послуг, реалізацію

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШИНИУК

продукції, виконання робіт, задоволення потреб жителів Скалатської об'єднаної територіальної громади.

Майно КП перебуває у комунальній власності Скалатської міської ради та закріплене за ними на праві господарського відання.

Відповідно до частини 10 статті 78 Господарського кодексу України особливості господарської діяльності комунальних унітарних підприємств визначаються відповідно до вимог, встановлених цим Кодексом щодо діяльності державних комерційних або казенних підприємств, а також інших вимог, передбачених законом. Частинами 1 та 2 статті 75 Господарського кодексу України передбачено складання і виконання річного та з поквартальною розбивкою фінансового плану на кожен наступний рік, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів.

Статутами КП визначено, що комунальні підприємства самостійно планують свою діяльність, визначають перспективу розвитку, виходячи з попиту на продукцію, роботи та послуги, з необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку КП, та подають на затвердження Засновнику.

Однак, Скалатською міською радою локальний нормативний документ, в якому б врегульовувалось питання порядку розробки та затвердження фінансових планів комунальних підприємств не затверджувався.

Відповідно, комунальні підприємства Скалатської міської ради фінансові плани не складали.

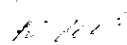
В періоді, що підлягав аудиторському дослідженню, керівники вищевказаних комунальних підприємств та /або т.в.о. керівника призначались розпорядженнями Скалатського міського голови (в особі міського голови Савончака Петра Васильовича). Контракти з керівниками укладені аж 15 березня 2021 року, згідно з якими керівники підзвітні Скалатській міській раді та міському голові.

До обов'язків керівників вказаних КП, відповідно до контрактів, входить зокрема: здійснення оперативного керівництва КП, організація їх фінансово-господарської діяльності, забезпечення виконання завдань, передбачених Статутами; забезпечення виконання встановлених показників ефективності використання майна, що знаходиться на балансі КП, розподілу та використання прибутку. Обов'язковими показниками ефективності виробничої діяльності є темпи зростання обсягів виробництва в порівняльних цінах, рентабельність підприємства.

Впродовж досліджуваного періоду комунальні підприємства отримували фінансовий результат у вигляді збитку.

Довідково: Характеризує прибутковість діяльності підприємства, а також наявність можливостей підприємства до відтворення та розширення виробництва – коефіцієнт рентабельності діяльності підприємства.

Для розрахунку коефіцієнту рентабельності діяльності КП використано Методику аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств

Начальник відділу Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ПИЛЮК*

державного сектору економіки, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 №170.

Коефіцієнт рентабельності діяльності у 2020 році МКП «Комунальник» становив 0,002, КП «Благоустрій-Скалат» – -0,15, КП «Ремшлях-буд-Скалат» – -0,023, що свідчить про незадовільну ефективність діяльності КП.

МКП «Комунальник»

МКП «Комунальник» утворене на комунальній власності Скалатської міської ради у 2002 році (згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації – 16.05.2002. Засновник – Скалатська міська рада).

У 2019 році МКП «Комунальник» надавались комунальні послуги з водопостачання та утримання об'єктів благоустрою (в тому числі: зовнішнє освітлення, очищення території Скалатської ОТГ та її озеленення).

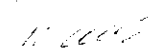
У 2020 році та протягом I півріччя 2021 року МКП «Комунальник» надавало комунальні послуги з водопостачання та утримувало об'єкти благоустрою лише в частині вуличного освітлення, так як рішенням Скалатської міської ради від 15.05.2019 №1834 утворено КП «Благоустрій-Скалат», яке визначено відповідальним за утримання об'єктів благоустрою, в частині очищення території Скалатської ОТГ та її озеленення.

А також на виконання розпорядження голови від 31.01.2020 №17 МКП «Комунальник» у 2020 році та I півріччі 2021 року забезпечувало охорону на «Біологічних очисних спорудах і КНС в м. Скалаті Тернопільської області Кубо-100», які знаходяться на балансі Скалатської міської ради.

Із отриманого у 2019 році чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 3 715,0 грн, кошти з Скалатського міського бюджету на виконання заходів Програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Скалатської міської ради, об'єднаної територіальної громади на 2019 рік, затвердженої рішенням міської ради від 20.12.2018 №1586, склали 2 900,21 тис. грн (або 78%). Тобто у структурі доходів МКП «Комунальник» частка доходів від основного виду діяльності становила лише 22%.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) МКП «Комунальник» за 2020 рік склав 1 764,4 тис. грн (в тому числі з Скалатського міського бюджету на виконання заходів Програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Скалатської міської ради, об'єднаної територіальної громади на 2020 рік, затвердженої рішенням міської ради від 03.12.2019 №2356 – 976,39 тис. грн (55%)); за I півріччя 2021 року – 702,4 тис. грн (в тому числі з Скалатського міського бюджету на виконання заходів Програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Скалатської міської ради, об'єднаної територіальної громади на 2021 рік, затвердженої рішенням міської ради від 24.12.2020 №277 – 335,45 тис. грн (48%)).

Отримані з Скалатського міського бюджету кошти МКП використано на заробітну плату з нарахуваннями, придбання матеріалів та послуг, оплату електроенергії (для забезпечення вуличного освітлення).

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛИЮК

Фінансовим результатом діяльності МКП «Комунальник» за 2019 рік були збитки в сумі 137,2 тис. грн, за 2020 рік – прибутки в сумі 3,2 тис. грн, за I півріччя 2021 року – збитки в сумі 88,2 тис. гривень.

Як зазначено вище, на території Скалатської міської територіальної громади суб'єктом господарювання у сфері централізованого водопостачання визначено МКП «Комунальник», яким відповідно до затверджених тарифів та укладених договорів надаються послуги юридичним та фізичним особам щодо централізованого водопостачання.

Як встановлено проведеною в ході аудиту ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради, на балансі Скалатської міської ради обліковуються каналізаційно-насосна станція (далі – КНС) та очисні споруди, які фактично обслуговуються МКП «Комунальник» та використовуються для забезпечення централізованого водовідведення.

При цьому, незважаючи на фактичне функціонування КНС та очисних споруд, тарифи на централізоване водовідведення не затверджувались, договори із споживачами не укладались. Відповідні видатки здійснювались за рахунок міського бюджету шляхом:

- передачі коштів МКП «Комунальник», як одержувачу бюджетних коштів, на оплату праці працівників, задіяних у функціонуванні КНС та очисних споруд й інші видатки (КПКВ 0116030 «Організація благоустрою населених пунктів) – 441,07 тис. грн (2019 рік – 56,38 тис. грн, 2020 рік – 219,36 тис. грн, I півріччя 2021 року – 165,33 тис. грн);

- оплати міською радою електроенергії, спожитої для забезпечення функціонування КНС та очисних споруд (КПКВ 0110150) - 242,03 тис. грн (2020 рік – 142,25 тис. грн, січень-липень 2021 року – 99,78 тис. грн).

Пунктом 2 частини 1 статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 №2189-VIII (із змінами, далі – Закон №2189-VIII) визначено, що комунальні послуги – це послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.

Відповідно до частини 3 статті 24 Закону №2189-VIII, послуга з централізованого водовідведення надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з централізованого водовідведення, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Відповідно до пункту 6 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 №690, надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється виключно на договірних засадах.

Пунктом 2 частини 3 статті 4 Закону №2189-VIII визначено, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить встановлення

цін/тарифів на *комунальні послуги* відповідно до закону.

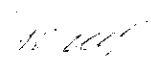
Підпунктом 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 №280/97-ВР (із змінами) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на теплову енергію (у тому числі її виробництво, транспортування та постачання), тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, на інші комунальні послуги (крім тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, тарифів на комунальні послуги, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), побутові, транспортні та інші послуги.

Частиною 2 статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012 №5007-VI (із змінами) передбачено, що державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Частинами 4 та 5 статті 10 Закон №2189-VIII, пунктами 1 та 2 розділу II Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.06.2018 №130 передбачено, що виконавці комунальних послуг здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) комунальних послуг і подають їх для встановлення тарифів органам, уповноваженим встановлювати тарифи; протягом 5 робочих днів з дня подання відповідних розрахунків інформують споживачів про намір здійснити зміну тарифів (або встановити тарифи); у разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну цін/тарифів на комунальні послуги виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення їх у дію, повідомляє про це споживачам з посиланням на рішення відповідних органів.

Таким чином, неприйняття управлінських рішень щодо надання послуг з централізованого водовідведення на договірних платних засадах, як це передбачено нормами частини 3 статті 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 №2189-VIII (із змінами), пункту 6 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 №690; через незатвердження економічно обґрунтованих тарифів на відповідні послуги, що належить до відання виконавчих органів міських рад, та відповідно відсутність інформаційної роботи із споживачами, з міського бюджету здійснено непродуктивних витрат загалом на суму **441,07 тис. гривень**.

Крім того, як зазначено вище, видатки на електроенергію, використану для забезпечення функціонування КНС та очисних споруд, здійснено за рахунок коштів міського бюджету по КНКВ 0110150 «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШУЛЮК

обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад».

Відповідно до паспортів бюджетної програми місцевого бюджету на 2020 рік та 2021 рік по КПКВ 0110150, метою бюджетної програми є організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Скалатської міської ради, завданням програми – забезпечення виконання наданих законодавством повноважень, напрямками програми – організація та матеріально-технічне забезпечення.

Завданнями та напрямками, які визначені в паспортах бюджетної програми по КПКВ 0110150, видатки у сфері житлово-комунальних послуг, водопостачання та водовідведення не передбачені. Виконання місцевих програм з даного питання у складі бюджетної програми по КПКВ 0110150 не планувалось.

Таким чином, видатки на оплату електроенергії в сумі **242,03 тис. грн** по КПКВ 0110150, яка використана для забезпечення функціонування КНС та очисних споруд з метою централізованого водовідведення, що у свою чергу є платною послугою, яка надається споживачам на договірних умовах, проведено всупереч напрямкам бюджетної програми чим недотримано норми частини 4 статті 20 Бюджетного кодексу України та відповідно до статті 119 Бюджетного кодексу України є нецільовим використанням бюджетних коштів.

В ході аудиту відповідно до рішення Скалатської міської ради від 26.10.2021 №1410 по головному розпоряднику бюджетних коштів Скалатській міській раді на суму нецільового використання бюджетних коштів зменшено видатки по КПКВ 0117461 – 40,00 тис. грн, по КПКВ 0117130 – 118,00 тис. грн, по КПКВ 0113140 – 24,03 тис. гривень.

КП «Благоустрій-Скалат»

КП «Благоустрій-Скалат» утворене на комунальній власності Скалатської міської ради у 2019 році (рішення Скалатської міської ради від 15.05.2019 №1834, згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації – 19.12.2019. Засновник – Скалатська міська рада).

КП «Благоустрій-Скалат» розпочало свою господарську діяльність у 2020 році, яким надавались споживачам платні послуги з вивезення ТПВ, а також утримання об'єктів благоустрою, в частині прибирання, очищення території Скалатської ОТГ та її озеленення – за рахунок коштів міського бюджету.

Довідково: Розпорядженням Скалатського міського голови від 16.12.2019 №161 прийнято на посаду т.в.о. керівника КП «Благоустрій-Скалат». Рішенням Скалатської міської ради від 20.12.2019 №2530 погоджено штатний розпис КП. Відповідно до рішення Скалатської міської ради від 29.01.2020 №2658 з балансу МКП «Комунальник» на баланс КП «Благоустрій-Скалат» безоплатно передано майно комунальної власності. Рішенням Скалатської міської ради від 30.04.2020 №40 встановлено тарифи на вивезення ТПВ.

Слід зазначити, що із загальної суми чистого доходу отриманого КП у 2020 році на суму 1 921,00 тис. грн, 90% або 1 733,74 тис. грн – кошти з Скалатського міського бюджету на виконання заходів Програми розвитку

житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Скалатської міської ради, об'єднаної територіальної громади на 2020 рік, затвердженої рішенням міської ради від 03.12.2019 №2356, тоді як дохід від здійснення основної діяльності склав лише 187,26 тис. грн (10%).

За I півріччя 2021 року частка доходів від основного виду діяльності (вивезення ТВП) склала 25% (251,0 тис. грн), частка доходів отриманих з бюджету на виконання Програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Скалатської міської ради, об'єднаної територіальної громади на 2021 рік, затвердженої рішенням міської ради від 24.12.2020 №277 – 75% (754,0 тис. грн).

При цьому, сума видатків на заробітну плату працівникам, задіяним у забезпеченні комунальних послуг з вивезення ТПВ та адміністративного персоналу у 2020 році склала 390,77 тис. грн, за I півріччя 2021 року – 329,52 тис. грн, що перевищує суму отриманих доходів від основного виду діяльності на 203,51 тис. грн та 78,52 тис. грн відповідно.

Фінансовим результатом діяльності КП «Благоустрій-Скалат» за 2020 рік та I півріччя 2021 року були збитки в сумі 297,0 тис. грн та 164,0 тис. грн відповідно.

КП «Ремшлях-буд-Скалат»

КП «Ремшлях-буд-Скалат» утворене на комунальній власності Скалатської міської ради у 2019 році (рішення Скалатської міської ради від 10.04.2019 №1800, згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації – 02.05.2019. Засновник – Скалатська міська рада).

Тим же рішенням міської ради затверджено Статут КП «Ремшлях-буд-Скалат».

Комунальне підприємство «Ремшлях-буд-Скалат» здійснює свою господарську діяльність з листопада 2019 року.

Відповідно до Статуту, КП «Ремшлях-буд-Скалат» утворене на комунальній власності Скалатської міської ради, діє у відповідності до чинного законодавства України, надає послуги, реалізовує продукцію та виконує роботи, а також задовольняє інші потреби та інтереси Засновника (Скалатської міської ради).

У своїй діяльності комунальне підприємство керується Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами, рішеннями Скалатської міської ради, її виконавчого комітету, розпорядженнями Скалатського міського голови та цим Статутом.

Метою діяльності комунального підприємства у Статуті визначено отримання прибутку через надання послуг, реалізацію продукції та виконання робіт, а також задоволення потреб жителів Скалатської об'єднаної територіальної громади, забезпечення соціальних та економічних потреб трудового колективу комунального підприємства та інтересів Засновника.

Статутний капітал КП «Ремшлях-буд-Скалат» затверджено в сумі 50,00 тис. грн (відображено за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності як зареєстрований (пайовий) капітал та внесено відповідні відомості

до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань).

Так, відповідно до рішення Скалатської міської ради від 29.08.2019 №2029 КП «Ремшлях-буд-Скалат» як внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання (КПКВ 0117670) виділено кошти в сумі 50,00 тис. гривень.

В 2019 році фактично отримано та використано відповідно до Плану використання бюджетних коштів на 2019 рік, погодженого міським головою та затвердженого т.в.о начальника КП «Ремшлях-буд-Скалат», кошти в сумі 31,16 тис. грн на придбання комп'ютера, принтера, програмного забезпечення.

Крім того, для здійснення господарської діяльності КП «Ремшлях-буд-Скалат» за рішеннями міської ради безоплатно передано комунальне майно загалом на суму 5 671,14 тис. гривень.

Зокрема, відповідно до рішення Скалатської міської ради від 07.11.2019 №2337 та від 30.03.2021 №668) з балансу МКП «Комунальник» на баланс КП «Ремшлях-буд-Скалат» безоплатно передано автогрейдер BGD-140 балансовою вартістю 2 454,60 тис. грн, трактор Беларус 892 – 500,00 тис. грн, дороги – 326,21 тис. грн, причіп тракторний – 145,80 тис. грн, навантажувач-копновіз – 54,00 тис. грн, ківш – 11,20 тис. грн, відвал плужний – 23,00 тис. грн тощо.

Відповідно до рішень Скалатської міської ради від 20.12.2019 №2531 та від 14.05.2020 №2872 передано безоплатно з балансу Скалатської міської ради на баланс КП автомобіль моделі МАЗ 5550С3 Самоскид, балансовою вартістю 1 440,00 тис. грн, Рециклер асфальтобетону, встановлений на причіп платформу РА-800/07, балансовою вартістю 614,50 тис. грн та роз'єднувач вартістю 3,37 тис. гривень.

Довідково: Калькуляційні розрахунки вартості робіт у 2020 році не розроблялися та не затверджувалися.

Калькуляційні розрахунки вартості робіт по наданні послуг КП «Ремшлях-буд-Скалат» затверджені рішенням виконавчого комітету Скалатської міської ради 25.03.2021 №25.

Із загальної суми чистого доходу, отриманого КП у 2020 році в сумі 1045,4 тис. грн 70% або 728,34 тис. грн – дохід від виконаних робіт на замовлення міської ради. Аналогічна ситуація спостерігалася і на протязі січня – червня 2021, із чистого доходу в сумі 491,2 тис. грн, дохід від міської ради склав 82% (або 402,0 тис. грн).

Основним джерелом доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) протягом 2020 року та I півріччя 2021 були послуги автомобільною та спеціальною технікою з: перевезення вантажу (щебеню, піску, тощо), розгортання та вирівнювання щебеню, прибирання вулиць від снігу. А ключовим замовником зазначених послуг була Скалатська міська рада.

Так, аудиторським дослідженням встановлено, що Скалатською міською радою для належного утримання об'єктів благоустрою, а саме вулиць, доріг тощо, укладались договори з КП «Ремшлях-буд-Скалат».

Протягом 2019-2020 років та січня – червня 2021 року Скалатською міською радою за надані послуги: автотранспортом та спецтехнікою (перевезення та розвезення щебеню, розгортання та вирівнювання вулиць

щебенем), з прибирання снігу, з поточного ремонту вулиць, по улаштуванню дорожніх знаків та виготовлення та встановлення вказівних таблиць «Назви населених пунктів», оплачено КП «Ремшлях-буд-Скалат» – 1 252,08 тис. грн (у 2019 році – 121,74 тис. грн, у 2020 році – 728,34 тис. грн, за I півріччя 2021 року – 402,0 тис. грн).

Таким чином, КП «Ремшлях-буд-Скалат» першочергово задовольняло потреби та інтереси Засновника в частині потреб жителів громади (організація благоустрою населених пунктів), що поряд з недостатньою кількістю техніки *обмежило* можливість КП бути конкурентоспроможним на ринку та надавати послуги та/або виконувати роботи стороннім замовникам (фізичним чи юридичним особам) з метою отримання прибутку.

Як наслідок, фінансовим результатом діяльності КП були збитки, які за 2020 рік склали 23,7 тис. грн, за I півріччя 2021 – 18,9 тис. гривень.

Слід зазначити, що в розумінні норм пункту 20 частини першої статті 1 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 №922-VIII (із змінами), КП «Ремшлях-буд-Скалат» є пов'язаною особою із Скалатською міською радою та міським головою зокрема. Відповідно, КП «Ремшлях-буд-Скалат» не може бути учасником закупівель, оголошених Скалатською міською радою.

Як встановлено проведеною в ході аудиту ревізією Скалатської міської ради, міською радою як замовником закупівель, на порушення норм пункту 1 частини першої статті 31, частини 3 статті 40 Закону №922-VIII, за наявних підстав, визначених у пункті 7 частини першої статті 17 Закону №922-VIII, по трьох процедурах закупівель не відхилено пропозицію (не відмовлено в участі у переговорній процедурі) КП «Ремшлях-буд-Скалат», натомість за результатами процедур закупівель прийнято рішення про укладення договорів та в подальшому з КП «Ремшлях-буд-Скалат» укладено три договори про надання послуг загалом на суму **1 234,00 тис. грн** (2020 рік – один договір на суму 485,00 тис. грн, 2021 рік – два договори на суму 749,00 тис. грн).

Також ревізією встановлено, що за договорами, укладеними з КП «Ремшлях-буд-Скалат» за результатами переговорних процедур закупівель (№UA-2021-02-18-005920-a та №UA-2021-04-12-000751-b), що проведені з підстави «двічі відмінено процедуру відкритих торгів через відсутність достатньої кількості тендерних пропозицій», здійснено оплату послуг з прибирання снігу, перевезення та розгортання щебеню, які фактично надані ще до їх укладення та завершення відповідних процедур закупівель. Загалом КП «Ремшлях-буд-Скалат» надано таких послуг, а міською радою без бюджетних зобов'язань та завершених процедур закупівель у вказаному періоді, здійснено подальше їх прийняття та оплату загалом на суму **247,96 тис. грн**, чим недотримано норми частини 3 статті 179, частини 7 статті 180, частини 1 статті 193 Господарського кодексу України, статті 631 Цивільного кодексу України, частини 1 статті 49 Бюджетного кодексу України.

Аналогічна ситуація спостерігається і по договорах, які укладені між Скалатською міською радою та КП «Ремшлях-буд-Скалат» без проведення процедур закупівель (щодо надання послуг технікою з перевезення,

розгортання шебеню та інших дорожніх робіт). Сума наданих послуг до укладення відповідних договорів, які в подальшому прийняті та оплачені - **172,80 тис. гривень.**

Крім того, ревізією встановлено завищення вартості та обсягів виконаних КП «Ремшлях-буд-Скалат» на замовлення міської ради робіт та послуг з перевезення та розгортання шебеню, прибирання снігу тощо загалом на суму **332,51 тис. гривень.**

Довідково: Відповідно до статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 №2807-IV (далі – Закон №2807-IV) організацію благоустрою населених пунктів забезпечують органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, установлених законом. Благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території населеного пункту (села, селища, міста). Фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

Згідно з частинами 1, 2 статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 №2807-IV (далі – Закон №2807-IV) органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності. У разі відсутності таких підприємств органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень визначають на конкурсних засадах відповідно до закону балансоутримувачів таких об'єктів. Підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

Частиною 1 статті 13 Закону №2807-IV визначено, що до об'єктів благоустрою населених пунктів належать:

1) території загального користування: а) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; б) пам'ятки культурної та історичної спадщини; в) майдани, площі, бульвари, проспекти; г) вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; ґ) пляжі; д) кладовища; е) інші території загального користування; 2) прибудинкові території; 3) території будівель та споруд інженерного захисту територій; 4) території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

Отже, спільною сферою діяльності усіх створених Скалатською міською радою комунальних підприємств є утримання об'єктів благоустрою.

Більше того, доходи отриманні з Скалатського міського бюджету на утримання об'єктів благоустрою є основними доходами усіх комунальних підприємств, а доходи від здійснення господарської діяльності з водопостачання (МКП «Комунальник»), вивезення ТПВ (КП «Благоустрій-Скалат») та/або надання послуг іншим споживачам (КП «Ремшлях-буд-

Скалат») навіть не покривали необхідну потребу в коштах на заробітну плату задіяних у наданні таких послуг працівників та відповідно адміністративного персоналу.

Комунальні підприємства є складовою фінансового забезпечення сталого розвитку територій, оскільки комунальна власність є економічною основою місцевого самоврядування. Разом з тим, її об'єкти призначені для вирішення соціальних питань місцевого значення, задоволення житлово-комунальних, соціально-культурних, побутових та інших потреб населення відповідної території.

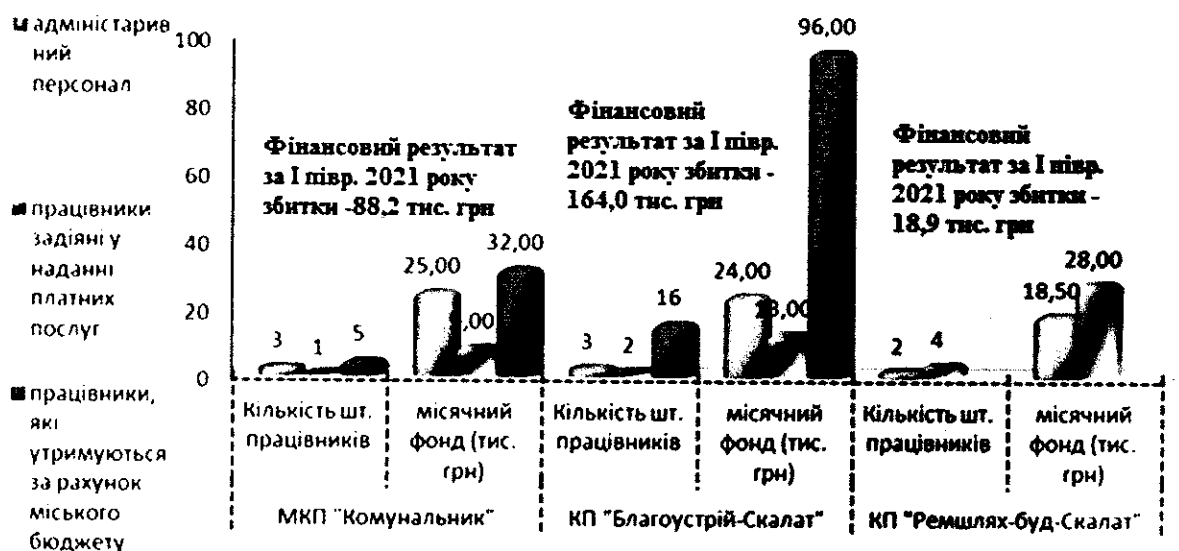
За умови забезпечення ефективного функціонування комунальних підприємств вони стають донорами місцевого бюджету. За рахунок фінансових ресурсів комунальних підприємств формується певна частка дохідної частини місцевого бюджету.

Абсолютну ефективність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання характеризує прибуток.

Однак, результатом діяльності комунальних підприємств, створених Скалатською міською радою, були збитки, оскільки адміністративні витрати повністю поглинають і без того незначні надходження від комерційної діяльності.

Діаграма 7

Дані щодо фінансового результату та фактичної кількості працівників комунальних підприємств

Збиткова діяльність комунальних підприємств є наслідком неефективної організації їх діяльності, оскільки адміністративні витрати підприємств нівелюють надходження від основної діяльності, що не дає змоги отримати прибутки, покращити матеріально-технічну базу та як наслідок потребує вливань з міського бюджету.

Посада	Фактична кількість працівників у	Місячний фонд оплати	Кількість працівників при	Місячний фонд оплати праці, тис.
--------	----------------------------------	----------------------	---------------------------	----------------------------------

Начальник відділу Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *10.06.21* **Юрій ШУЛЮК**

	з КП	праці, тис. грн	функціонуван ні 1 КП	грн
Директор	3	28,50	1	10,0
Головний бухгалтер	3	25,00	1	8,00
Бухгалтер	2	14,00	2	14,00
Всього адмінперсонал	8	67,50	4	32,0
Працівники задіяні у наданні платних послуг	7	50,00	7	50,00
Працівники, які утримуються за рахунок міського бюджету	21	128,00	21	128,00
Всього	36	245,5	32	210,0

Таким чином прийняті управлінські рішення щодо створення трьох комунальних підприємств з обмеженими можливостями прибуткової комерційної діяльності, та які загалом орієнтовані на бюджетне фінансування є неефективними, та призвели до непродуктивних витрат на утримання адміністративного персоналу на загальну суму 519,72 тис. грн в рік.

Зосередження комерційної діяльності на базі одного комунального підприємства та виконання ним делегованих міською радою функцій з благоустрою дало б змогу оптимізувати адміністративні витрати, зміцнити фінансовий стан підприємства та як наслідок зменшити навантаження на міський бюджет.

Гіпотеза 5. Недостатній контроль з боку головних розпорядників за використанням бюджетних коштів та майном призводить до незаконного та неефективного витрачання фінансових та матеріальних ресурсів.

В ході аудиту проведено ревізію окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради за період з 01.01.2019 по 31.08.2021, результати якої засвідчили недостатній контроль за використанням фінансових та матеріальних ресурсів, що стало передумовою їх незаконного, нецільового використання та недостач.

Так, в 2019 році між Скалатською міською радою (Замовник) в особі міського голови Савончака П. В. та ТОВ «Хутір» ЛТД (Підрядник) в особі директора Паляниці Я. А. укладено два договори підряду:

– від 06.09.2019 б/н – для виконання робіт по проведенню капітального ремонту ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району, Тернопільської області згідно робочого проекту «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району, Тернопільської області». Вартість робіт визначено в сумі 750,00 тис. грн; термін дії договору – до 31.12.2019.

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області Юрій ШИНОК

– від 26.11.2019 б/н – для виконання робіт по проведенню капітального ремонту ділянки тротуару на вул. Чорновола в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області. Вартість робіт визначено в сумі 974,84 тис. грн; термін дії договору – до 31.12.2019.

Перевіркою дотримання норм законодавства в частині взяття бюджетних зобов'язань встановлено наступне.

Пунктом 7 частини 1 статті 2 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI (із змінами) визначено, що бюджетне зобов'язання – будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому.

Абзацом 1 частини 1 статті 48 Бюджетного кодексу України передбачено, що розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та здійснюють платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами, враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років.

Як встановлено ревізією, документи, зокрема розрахунки до бюджетних запитів, кошторисів, які б свідчили про планування потреби в коштах на здійснення робіт з капітального ремонту тротуарів на вул. Незалежності та вул. Чорновола, у Скалатській міській раді відсутні.

Рішеннями Скалатської міської ради про прийняття бюджету та/або внесення до нього змін, бюджетні призначення на здійснення таких робіт не надавались, відповідно бюджетні асигнування в кошторисах Скалатської міської ради на вказані цілі не затверджувались.

Таким чином, на порушення норм абзацу 1 частини 1 статті 48 Бюджетного кодексу України, Скалатською міською радою в особі міського голови Савончака П. В. у 2019 році укладено договори підряду з ТОВ «Хутір» ЛТД для виконання робіт по проведенню капітальних ремонтів тротуарів по вул. Незалежності та вул. Чорновола в м. Скалат загалом на суму 1 724,84 тис. грн, тобто взято зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань на вказану суму.

Відповідно до пункту 20 частини 1 статті 116 Бюджетного кодексу України взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань є порушенням бюджетного законодавства.

В подальшому, ТОВ «Хутір» ЛТД на зазначених вище об'єктах проведено роботи з капітального ремонту тротуарів загалом на суму 950 537,53 грн, про що складено акти приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в, а саме:

– акт приймання виконаних будівельних робіт за жовтень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 440,80 тис. грн;

– акт приймання виконаних будівельних робіт за листопад-грудень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Чорновола в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 509,74 тис. гривень.

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держсаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ШУЛЮК*

Зазначені акти приймання виконаних будівельних робіт підписані Підрядником та завізовані ФОП Яловіцький Ярослав Дмитрович, яким відповідно до укладених з міською радою договорів, здійснювався технічний нагляд по таких роботах (договір про здійснення технічного нагляду від 31.10.2019 б/н по капітальному ремонту тротуарів на вул. Незалежності – акт приймання виконаних робіт з технічного нагляду від 31.10.2019 б/н на суму 6,28 тис. грн; договір про здійснення технічного нагляду від 27.12.2019 б/н по капітальному ремонту тротуарів на вул. Чорновола – акт приймання виконаних робіт з технічного нагляду від 27.12.2019 б/н на суму 7,26 тис. грн). Договори про здійснення технічного нагляду та акти приймання виконаних робіт з технічного нагляду з сторони міської ради підписані міським головою Савончаком П. В.

На актах приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в підписи посадових осіб Скалатської міської ради відсутні.

Слід зазначити, що вказані договори про здійснення технічного нагляду та акти приймання виконаних робіт з технічного нагляду у міській раді відсутні, оплата по них за рахунок Скалатського міського бюджету не здійснювалась. Зазначені документи отримано для подальшого опрацювання від Управління Служби безпеки України в Тернопільській області (лист від 19.05.2021 №69/8-1406).

Крім того, як встановлено ревізією, робочі проекти з капітального ремонту тротуарів були виготовлені, пройшли експертизу та затверджені рішеннями Скалатської міської ради уже після фактичного виконання робіт, при тому, що умовами договорів, укладених з ТОВ «Хутір» ЛТД передбачено їх передачу Підряднику, який зобов'язується розпочати виконання робіт протягом п'яти днів з моменту отримання необхідної документації.

Так, робочий проект капітального ремонту ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області, який виготовлений ТОВ «НТ ДОРБУДПРОЕКТ» на підставі договору від 11.02.2020 №04/20Р (Експертний звіт щодо розгляду кошторисної частини проектної документації від 14.05.2020 №20-0138-20), затверджений рішенням Скалатської міської ради від 04.08.2020 №3292.

Робочий проект капітального ремонту ділянки тротуару на вул. Чорновола в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області, який виготовлений ТОВ «НТ ДОРБУДПРОЕКТ» на підставі договору від 11.02.2020 №05/20Р (Експертний звіт щодо розгляду кошторисної частини проектної документації від 02.12.2019 №456/11-19), затверджений рішенням Скалатської міської ради від 03.12.2019 №2358.

Враховуючи відсутність бюджетних асигнувань, бюджетні зобов'язання та бюджетні фінансові зобов'язання Скалатською міською радою в органах Державної казначейської служби України не ресетрувались.

Враховуючи допущені порушення, належним чином прийняти вказані роботи та здійснити оплату за рахунок бюджетних коштів не являлося можливим.

Як наслідок, ТОВ «Хутір» ЛТД після попереднього направлення на

*Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області* *Юрій ШУЛЮК*

адресу міської ради листів-претензій щодо необхідності провести відповідні розрахунки, які залишились незадоволеними, 25.08.2020 звернулось до Господарського суду Тернопільської області з позовною заявою до Скалатської міської ради про стягнення 950,54 тис. гривень.

Рішенням Господарського суду Тернопільської області від 27.10.2020 (справа №921/569/20) позов задоволено повністю та вирішено стягнути з Скалатської міської ради на користь ТОВ «Хутір» ЛТД кошти в сумі 950,54 тис. грн та 14,26 тис. грн судового збору.

Слід відмітити, що відповідач (Скалатська міська рада) до суду не з'явився, відповідь на позовну заяву не готував (проти позову не заперечував).

З метою виконання рішення суду, постійною комісією з питань соціально-економічного та культурного розвитку, планування, бюджету та фінансів (протокол засідання від 22.02.2021) рекомендовано внести зміни до рішення про міський бюджет на 2021 рік в частині затвердження видатків на вказані цілі сумі 950,54 тис. гривень.

Рішенням Скалатської міської ради «Про внесення змін до бюджету Скалатської міської територіальної громади на 2021 рік» від 23.02.2021 №387, спрямовано на видатки спеціального фонду по КПКВ 0117461 «Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету» кошти в сумі 950,54 тис. грн за рахунок передачі коштів загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

В подальшому на виконання рішення суду, Скалатською міською радою перераховано ТОВ «Хутір»ЛТД кошти в сумі 950,54 тис. грн (платіжне доручення від 22.03.2021 №132 на суму 440,80 тис. грн та від 20.05.2021 №217 на суму 509,74 тис. грн).

Поряд з цим, кошти в сумі 950,54 тис. грн списано на видатки установи без відображення в обліку міської ради фактично створеного активу – тротуарів (інвентарна картка не складена), що є порушенням норм пункту 2 розділу II Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 №1202 (із змінами), та який відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 №1203 (із змінами), та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі (Рахунок 10 «Основні засоби»), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2015 №1219 (із змінами), повинен обліковуватись на рахунку 10 «Основні засоби». Внаслідок допущеного порушення занижено вартість основних засобів на суму **882,69 тис. грн** (950,54 тис. грн – 67,85 тис. грн завищених обсягів та вартості робіт з капітального ремонту), в тому числі у рядку 1001 (первісна вартість основних засобів) фінансової звітності форми №1-де «Баланс», чим порушено норми пункту 3 розділу III Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 (із змінами).

Нормами частини 4 статті 48 Бюджетного кодексу України передбачено наступне: «Зобов'язання, взяті учасником бюджетного процесу без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень, встановлених цим Кодексом та законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), не вважаються бюджетними зобов'язаннями (крім витрат, що здійснюються відповідно до частини шостої цієї статті) і не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів. Взяття таких зобов'язань є порушенням бюджетного законодавства. Витрати бюджету на покриття таких зобов'язань не здійснюються.

Вимоги фізичних і юридичних осіб щодо відшкодування збитків та/або шкоди за зобов'язаннями, взятими розпорядниками бюджетних коштів без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень, встановлених цим Кодексом та законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), стягуються з осіб, винних у взятті таких зобов'язань, у судовому порядку».

Враховуючи зазначене, Бюджетним кодексом України чітко регламентовано, що витрати бюджету на покриття зобов'язань, які взяті учасником бюджетного процесу без відповідних бюджетних асигнувань, не здійснюються. Вимоги фізичних і юридичних осіб щодо відшкодування збитків стягуються з осіб, винних у взятті таких зобов'язань.

Таким чином, на порушення норм частини 4 статті 48 Бюджетного кодексу України у 2021 році з Скалатського міського бюджету здійснено видатки в сумі **950,54 тис. грн** на покриття зобов'язань, які взяті без відповідних бюджетних асигнувань, не вважаються бюджетними зобов'язаннями, і не підлягали оплаті за рахунок бюджетних коштів.

Також вищезазначене призвело до необхідності сплати за рахунок міського бюджету судового збору в сумі **14,26 тис. грн**, що стало додатковим навантаженням на бюджет та призвело до непродуктивних витрат на вказану суму.

Крім того, перевіркою актів приймання виконаних будівельних робіт з капітального ремонту тротуарів по вул. Незалежності й вул. Чорновола у м. Скалат та проведеними контрольними обмірами виконаних робіт, встановлено завищення їх обсягів та вартості загалом на суму **67,85 тис. грн**, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

Так, на порушення норм пункту 6.2.7.4 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ БД.1.1-1:2013, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293 (далі – ДСТУ Б Д.1.1-1:2013), до акта приймання виконаних будівельних робіт за жовтень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 440,80 тис. грн та до акта приймання виконаних будівельних робіт за листопад-грудень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Чорновола в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 509,74 тис. грн, включено «Витрати на перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом»

(розділ V) відповідно на суму 9,00 тис. грн та 9,20 тис. грн, при тому, що ТОВ «Хутір» ЛТД зареєстроване та здійснює господарську діяльність у м. Скалат, а відстань до об'єктів, які підлягали капітальному ремонту менше 3 км.

Проведеними контрольними обмірами робіт з капітального ремонту ділянки тротуару по вул. Незалежності встановлено завищення обсягу включених до акта форми КБ-2в робіт, чим порушено норми пункту 6.4.3 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, а саме: з улаштування покриттів з дрібнорозмірних фігурних елементів мощення – 36 м²; з різання дрібнорозмірних фігурних елементів – 235 м, завищення обсягу матеріалів (плити бетонні тротуарні фігурні) – 31 м².

Проведеними контрольними обмірами робіт з капітального ремонту ділянки тротуару по вул. Чорновола встановлено завищення обсягу включених до акта форми КБ-2в робіт з різання дрібнорозмірних фігурних елементів – 414 м.

Відповідно до проведеного перерахунку, по акту приймання виконаних будівельних робіт за жовтень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Незалежності в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 440,80 тис. грн, завищено обсяг та вартість робіт загалом на **36,06 тис. грн**; по акту приймання виконаних будівельних робіт за листопад-грудень 2019 року б/н «Капітальний ремонт ділянки тротуару на вул. Чорновола в м. Скалат Підволочиського району Тернопільської області» на суму 509,74 тис. грн – **31,79 тис. гривень**.

В періоді, що підлягав ревізії, Скалатською міською радою здійснювались заходи щодо утримання в належному стані вулиць та доріг громади (шляхом розгортання щебеню та відсіву).

Для вказаних цілей відповідно до наявних у міській раді первинних документів протягом ревізійного періоду придбано 1156,7 т щебеню різних фракцій та його відсіву загалом на суму 139,07 тис. грн (у 2019 році – 404 т на суму 29,36 тис. грн, у 2020 році – 752,7 т на суму 109,71 тис. грн), а саме:

– відповідно до укладених договорів з ТзОВ «Кар'єр Городниця» придбано щебінь вапняк та відсів вапняковий в загальній кількості 1002,7 т на суму 97,53 тис. грн (у 2019 році – 350 т на суму 16,61 тис. грн; у 2020 році – 652,7 т на суму 80,91 тис. грн);

– відповідно до укладених договорів з Полупанівською філією ТзОВ «Гірничодобувна промисловість» у 2020 році придбано вапняк в кількості 100 т на суму 28,80 тис. грн;

– відповідно до укладених договорів з ТзОВ «Бурдяківський спецкар'єр» у 2019 році придбано щебінь в кількості 54 т на суму 12,74 тис. гривень.

Придбаний щебінь та відсів оприбуткований по регістрах бухгалтерського обліку Скалатської міської ради в повному обсязі.

Крім того, за даними обліку міської ради, станом на 01.01.2019 рахувався в залишку щебінь та відсів в кількості 1192,4 т на суму 85,45 тис. гривень.

Протягом 2019-2020 років придбаний щебінь та відсів, в тому числі і той, що рахувався в залишку станом на 01.01.2019, в повному обсязі списаний на

підсипання вулиць та доріг громади, про що свідчать акти на списання, які підписані комісійно, затверджені міським головою та в яких зазначено кількість використаного щебеню та відсіву, його фракцію та назву населеного пункту.

За даними бухгалтерського обліку міської ради станом на 31.08.2021 щебінь (відсів) не обліковуються.

В ході ревізії, з метою перевірки повноти відображення в обліку міської ради щебеню (відсіву) направлено запити до відповідних суб'єктів господарювання, за результатами розгляду інформацій яких встановлено наступне.

ТзОВ «Бурдяківський спецкар'єр» надано інформацію про відвантаження у 2019 році на платній основі Скалатській міській раді щебеню в кількості 53,6 т на суму 12,65 тис. грн, за що отримано від міської ради кошти в сумі 12,74 тис. грн. Станом на 01.09.2021 по розрахунках з Скалатською міською радою наявна кредиторська заборгованість в сумі 94,41 гривень. За даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності Скалатської міської ради дебіторська заборгованість по розрахунках з ТзОВ «Бурдяківський спецкар'єр» станом на 01.09.2021 відсутня.

ТзОВ «Кар'єр Городниця» підтверджено в повному обсязі розрахунки з міською радою щодо відвантаженого у 2019-2020 роках на платній основі щебеню та його відсіву.

Крім того, ТзОВ «Кар'єр Городниця» надано інформацію про те, що на замовлення міської ради на безоплатній основі в 2020 році надано 230 т вапнякового відсіву вартістю 1,66 тис. грн, з наданням копії завіреної видаткової накладної.

Також зазначено, що у 2021 році відповідно до укладеного з міською радою договору від 31.03.2021 №37, протягом березня-серпня 2021 року відпущено щебінь вапняковий в кількості 970 т на суму 100,00 тис. грн (накладна від 21.10.2021 №181), яка на дату надання інформації (22.10.2021) залишилась неоплаченою.

Полупанівською філією ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» підтверджено в повному обсязі розрахунки з міською радою щодо відвантаженого на платній основі вапняку.

Крім того, Полупанівською філією ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» надано інформацію про те, що на замовлення міської ради на безоплатній основі як матеріальна допомога в 2020 році надано 1100 т вапняку різних фракцій вартістю 55,09 тис. грн, в січні-серпні 2021 року – 844,9 т вартістю 38,86 тис. грн з наданням копій завірених видаткових накладних, на яких наявний підпис міського голови та печатка міської ради. Також зазначено, що у 2019 році міській раді відпущено 34,68 т вапняку на суму 3,66 тис. грн та у 2020 році – 50,99 т на суму 14,68 тис. грн, який був оплачений ще в 2016-2017 роках.

На запит Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області, ТзОВ «Кар'єр Новосілка» повідомлено, що на замовлення Скалатської

міської ради за листами-зверненнями міського голови, як матеріальна допомога на безоплатній основі, відпущено 4070,7 т вапняку різних фракцій на суму 323,47 тис. грн (у 2019 році – 1572,8 т на суму 92,70 тис. грн, у 2020 році – 1757,1 т на суму 149,28 тис. грн, у січні-серпні 2021 року – 740,8 т на суму 81,49 тис. грн), з наданням копій завірених видаткових накладних, на яких наявний підпис міського голови та печатка міської ради.

Ревізією встановлено, що за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності Скалатської міської ради отриманий на безоплатній основі щебінь (вапняк, відсів) не відображався.

Відповідно до пункту 15 частини 1 статті 2 Бюджетного кодексу України, власні надходження бюджетних установ – надходження, отримані в установленому порядку бюджетними установами як плата за надання послуг, виконання робіт та цільових заходів, гранти, дарунки та благодійні внески, а також надходження від реалізації в установленому порядку продукції чи майна та іншої діяльності.

Статтею 13 Бюджетного кодексу України передбачено, що благодійні внески, гранти та дарунки належать до **першої підгрупи другої групи** власних надходжень бюджетних установ, відповідно є складовою частиною спеціального фонду бюджету.

Надходження благодійних внесків, дарунків відображається у Звіті про надходження і використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень (форма № 4-2л, № 4-2м), що передбачено Порядком складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 №44 (із змінами).

Таким чином, Скалатською міською радою на порушення норм статті 13 Бюджетного кодексу України, частини 1, 3 та 5 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами), пунктів 1 та 4 розділу II Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 №1202 (із змінами), пунктів 2 та 4 розділу I, абзацу одинадцятого пункту 2 розділу III Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 №44 (із змінами), пунктів 3 та 5 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 №1541 (із змінами), пункту 3 розділу III Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 (із змінами), за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності не відображено отриманий на благодійній основі щебінь (вапняк, відсів) в

кількості 6245,6 т на суму **419,07 тис. грн** (отриманого в 2019 році – 1572,8 т на суму 92,70 тис. грн, у 2020 році – 3087,1 т на суму 206,02 тис. грн, у січні-серпні 2021 року – 1585,7 т на суму 120,35 тис. грн).

Аналогічно з порушенням законодавства, в частині того, що господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені, Скалатською міською радою по регістрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності не відображено отримання протягом березня-серпня 2021 року щебеню від ТзОВ «Кар'єр Городниця» по договору від 31.03.2021 №37 в кількості 970 т на суму **100,00 тис. грн** (кредиторська заборгованість по таких операціях станом на 01.09.2021 відсутня); від Полупанівської філії ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» у 2019 році 34,68 т вапняку на суму **3,66 тис. грн** та у 2020 році – 50,99 т на суму **14,68 тис. гривень**.

При цьому, як встановлено ревізією, зазначений товар (отриманий на благодійній основі щебінь на суму 419,07 тис. грн; отриманий у 2021 році від ТзОВ «Кар'єр Городниця» щебінь на суму 100,00 тис. грн; отриманий від Полупанівської філії ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» у 2019-2020 роках вапняк на суму 18,35 тис. грн), в залишку не обліковується, документи про його списання (комісійні акти про вирівнювання вулиць громади щебнем тощо) не складались та відповідно в міській раді відсутні. На території громади складування отриманого на безоплатній основі щебеню не здійснювалось - для огляду не представлено. Договори на зберігання такого щебеню із сторонніми юридичними чи фізичними особами Скалатською міською радою не укладались.

Враховуючи факт відсутності в обліку міської ради та в натурі щебеню (вапняку, відсіву), а також документів, що б підтверджували його використання (списання), с свідченням про фактичну його нестачу в кількості 7301,27 т на суму **537,42 тис. грн**, чим завдано Скалатській міській раді збитків на вказану суму.

В 2020-2021 роках перевезення та розгортання щебеню здійснювалось КП «Ремшлях-буд-Скалат», в якому в ході ревізії проведено зустрічну звірку, про що описано нижче по акту.

Так, в періоді, що підлягав ревізії, КП «Ремшлях-буд-Скалат» відповідно до укладених з Скалатською міською радою договорів надавались послуги з поточного ремонту вулиць, доріг, об'єктів благоустрою, улаштуванню дорожніх знаків, послуги автотранспортом та спецтехнікою (перевезення та розвезення щебеню, розгортання та вирівнювання вулиць щебнем, прибирання снігу).

Перевіркою своєчасності, повноти наданих послуг та проведених розрахунків встановлено наступне.

В 2019 році між Скалатською міською радою та КП «Ремшлях-буд-Скалат» укладено договір від 04.11.2019 №1, відповідно до якого КП «Ремшлях-буд-Скалат» виконувались роботи з поточного ремонту вулиць міста Скалат.

Відповідно до акта приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в за листопад 2019 року №1, КП «Ремшлях-буд-Скалат» виконано, а Скалатською міською радою прийнято та оплачено робіт з поточного ремонту вулиць загалом на суму 121,74 тис. гривень.

Відповідно до згаданого акта форми №КБ-2в, КП «Ремшлях-буд-Скалат» виконувались роботи щодо улаштування вирівнювального шару з асфальтобетонної суміші на окремих ділянках вулиць міста Скалат, для чого КП «Ремшлях-буд-Скалат» придбано у ТМШРБП «Міськшляхрембуд» 34 т асфальту вартістю 90,17 тис. грн (накладна від 28.10.2019 №40, платіжне доручення від 08.11.2019 №1).

Проведеними контрольними обстеженнями виконаних у 2019 році робіт встановлено фактичну наявність на зазначених в згаданому акті форми №КБ-2в та договорі від 04.11.2019 №1 вулицях міста Скалат частин дороги, на яких здійснювався ремонт покриття (латковий ремонт).

Проведеною перевіркою встановлено, що на порушення норм пункту 6.2.7.4 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ БД.1.1-1:2013, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293 (далі – ДСТУ Б Д.1.1-1:2013), до акта приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в за листопад 2019 року №1 включено «Витрати на перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом» (розділ V) на суму 7,43 тис. грн, при тому, що КП «Ремшлях-буд-Скалат» зареєстроване та здійснює господарську діяльність у м. Скалат, а відстань до об'єктів (доріг), які підлягали ремонту менше 3 км. Відповідно документи, які б свідчили про перевезення працівників відсутні.

Внаслідок допущених порушень, по акту приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в за листопад 2019 року №1 з врахуванням єдиного податку завищено вартість робіт на суму **7,82 тис. грн**, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

Порушення допущено особами, які підписали згаданий акт форми №КБ-2в. Зазначений акт з сторони КП «Ремшлях-буд-Скалат» підписано т.в.о начальника Сарабуном С. Й., а з сторони міської ради – міським головою Савончаком П. В.

Крім того, в 2020-2021 роках, КП «Ремшлях-буд-Скалат» відповідно до укладених договорів надавались послуги автомобільною та спеціальною технікою з перевезення щебеню та відсіву щебеню, розгортання щебеню, вирівнювання доріг, прибирання снігу.

Як підтвердження щодо надання Скалатській міській раді послуг автомобільною та спеціальною технікою з перевезення щебеню та відсіву щебеню, розгортання щебеню, вирівнювання доріг, прибирання снігу, КП «Ремшлях-буд-Скалат» представлено дорожні листки тракториста, дорожні листки автогрейдериста та полорожні листи вантажного автомобіля (МАЗ).

У дорожніх листках тракториста та автогрейдериста зазначався вид робіт, кількість годин роботи та місце роботи (по місту Скалат в переважній більшості

зазначались назви вулиць; по селах громади вказувалась лише назва села). Інформація про замовника таких послуг, кількість перевезеного, розгорнутого щебеню (відсіву), площу вулиць та доріг, які вирівнювались, у дорожніх листках та в будь-яких інших документах КП «Ремшлях-буд-Скалат» відсутня.

У подорожних листах вантажного автомобіля МАЗ зазначалась наступна інформація: показник спідометра при виїзді та поверненні, місце взяття та доставки вантажу, найменування вантажу, кількість їздок, маса вантажу (в окремих випадках інформація про масу вантажу відсутня). Інформація про замовника таких послуг, реквізити товарно-транспортних накладних не зазначались. Товарно-транспортні накладні в КП «Ремшлях-буд-Скалат» відсутні.

КП «Ремшлях-буд-Скалат» щебінь (відсів щебеню) для виконання зазначених вище робіт не придбавався, на благодійній основі не отримувався, відповідно за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності такі операції не відображались.

Також, в КП «Ремшлях-буд-Скалат» відсутні дозвільні чи будь які інші документи (доручення, довіреність на отримання щебеню з кар'єрів, заявки Скалатської міської ради щодо отримання щебеню тощо).

Зустрічною звіркою встановлено, що в окремих випадках надання послуг відповідно до умов укладених договорів та актів приймання-здачі наданих послуг не підтверджуються з наступних причин:

- відсутність подорожних та дорожніх листів техніки в період, зазначений в актах приймання-здачі наданих послуг, що є свідченням простою техніки у такий період;

- невідповідність кількості годин роботи техніки, що зазначена в подорожних та дорожніх листах, годинам, які підлягали оплаті відповідно до актів приймання-здачі наданих послуг;

- невідповідність місця (населеного пункту) роботи техніки, що зазначена в подорожних та дорожніх листах, місцю роботи згідно з актом приймання-здачі наданих послуг.

Загалом до актів приймання-здачі наданих послуг включено 630 годин роботи техніки на суму 324,69 тис. грн (2020 рік: МАЗ – 202 години на суму 101,00 тис. грн, трактор – 112 годин на суму 50,40 тис. грн, автогрейдер – 140 годин на суму 96,60 тис. грн, 2021 рік: МАЗ – 89 годин на суму 37,10 тис. грн, трактор – 69 годин на суму 27,35 тис. грн, автогрейдер – 18 годин на суму 12,24 тис. грн), що документально не підтверджено наявними в КП «Ремшлях-буд-Скалат» документами.

Таким чином, на порушення умов укладених договорів, норм статті 629 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами), частин 1 та 2 статті 193 Господарського кодексу України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами), до актів приймання-здачі наданих послуг включено 630 годин роботи техніки на суму **324,69 тис. грн**, що документально не підтверджено наявними в КП «Ремшлях-буд-Скалат» документами, які в подальшому прийняті та оплачені міською радою, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

Порушення допущено особами, які підписали згадані акти приймання-здачі наданих послуг: з сторони КП «Ремшлях-буд-Скалат» підписано начальником Сарабуном С. Й., а з сторони міської ради – міським головою Савончаком П. В.

Створеною за розпорядженням міського голови від 04.10.2021 №129 Комісією, проведено обстеження щодо наявності розгорнутого щебеню (відсіву) в наступних населених пунктах (вулицях) громади:

– м. Скалат: вулиці – Стецька, Кривоноса, Шухевича, Полуботка, Шевченка, Лермонтова, Хмельницького, Чубинського, Замкова, Малишка, Об'їзна; с. Криве; с. Зарубинці; с. Остап'є; с. Городниця; с. Новосілка; с. Старий Скалат; с. Полупанівка.

Проведеним обстеженням встановлено фактичну наявність певної кількості розгорнутого щебеню на згаданих вулицях та населених пунктах, однак виміряти товщину насипу, точну довжину та ширину неможливо, враховуючи періодичність розгортання, нерівномірність насипу, його хаотичність, та як наслідок встановити кількість фактично розгорнутого щебеню та відсіву не являється можливим.

Також ревізією встановлено, про що детальніше зазначено в розділі II аудиторського звіту, що залишки невикористаної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі **89,6 тис. грн**, на порушення норм пункту 9 Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 (із змінами), пункту 20 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 №294-IX (із змінами) до державного бюджету не повернуті, чим завдано йому збитків на вказану суму.

Крім того ревізією встановлено факти нецільового використання бюджетних коштів на суму **242,03 тис. грн**; здійснення видатків в сумі **90,00 тис. грн**, які не віднесені до місцевих бюджетів Бюджетним кодексом України, при наявності кредиторської заборгованості міського бюджету за захищеними статтями видатків (детально вписано в розділі II аудиторського звіту).

Проведеною ревізією встановлено ряд недоліків та порушень законодавства про закупівлі, а саме:

– Скалатською міською радою, як замовником закупівель, на порушення норм пункту 1 частини першої статті 31, частини 3 статті 40 Закону №922-VIII, за наявних підстав, визначених у пункті 7 частини першої статті 17 Закону №922-VIII, по процедурі відкритих торгів за №UA-2020-05-08-000696-с та переговорних процедурах за №UA-2021-02-18-005920-а та №UA-2021-04-12-000751-б, не відхилено пропозицію (не відмовлено в участі у переговорній процедурі) КП «Ремшлях-буд-Скалат», яке в розумінні норм пункту 20 частини першої статті 1 Закону №922-VIII є пов'язаною особою із Скалатською міською

радою та міським головою зокрема. Натомість за результатами процедур закупівель прийнято рішення про укладення договорів та в подальшому з КП «Ремшлях-буд-Скалат» укладено три договори про надання послуг загалом на суму **1 234,00 тис. грн** (2020 рік – один договір на суму 485,00 тис. грн, 2021 рік – два договори на суму 749,00 тис. грн);

– враховуючи укладення додаткових угод від 16.11.2020 №1 та від 28.01.2021 №2 до договору на постачання природного газу від 28.01.2020 №02-Е-20 (постачальник – ТОВ «Благогаз Збут») з порушенням норм пункту 2 частини 4 статті 36 Закону №922-VIII (в редакції до 19.04.2020), в частині того, що ціна природного газу збільшувалась більш як на 10%, за рахунок коштів міського бюджету здійснено зайвих витрат загалом на суму **22,40 тис. грн** (2020 рік – 14,18 тис. грн, 2021 рік – 8,22 тис. грн), чим завдано міському бюджету збитків на вказану суму;

– через неприйняття Скалатською міською радою ефективних управлінських рішень, а саме не ініціювання питання перед ТОВ «Паливторг» щодо зменшення ціни за одиницю природного газу, враховуючи її зменшення на ринку та наявність законних підстав для внесення відповідних змін до Договору постачання природного газу, укладеного за результатами процедури закупівлі за №UA-2018-12-22-000627-b, з міського бюджету здійснено непродуктивних витрат загалом на суму **27,8 тис. грн**, виходячи із вартості природного газу відповідно до прейскуранту, розміщеному на офіційному сайті НАК «Нафтогаз України»;

– на порушення норм абзацу 10 частини першої статті 10 Закону №922-VIII (в редакції до 19.04.2020), звіти про виконання договорів, які укладені за результатами процедури закупівлі за №UA-2019-07-18-000009-a (термін дії договору – до 31.12.2019), за №UA-2018-12-22-000627-b (термін дії договору з врахуванням додаткової угоди – до 31.03.2020) та за №UA-2019-12-16-000595-b (термін дії Договору з врахуванням додаткових угод – 31.03.2021, розрахунки в повному обсязі проведено станом на 16.06.2021), та які повинні бути оприлюдненими протягом трьох днів з дня закінчення строку дії договору, виконання договору або його розірвання, станом на дату початку ревізії (30.09.2021) взагалі не оприлюднені.

Також ревізією встановлено, що на порушення норм частини 5 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами), пунктів 2 та 4 розділу I Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 №44 (із змінами), пунктів 3 та 5 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 №1541 (із змінами), пункту 3 розділу III Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013

№73 (із змінами), Скалатською міською радою станом на листопад 2020 та в період до завершення ревізії, не відображено по регістрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності міської ради кредиторську заборгованість по розрахунках з КП «Ремилях-буд-Скалат» на суму **4,04 тис. грн**; станом на 01.01.2021 та в період до 16.06.2021 – кредиторську заборгованість по розрахунках з ТОВ «Благогаз збут» на суму **5,45 тис. грн**; станом на 01.01.2020 та в період до 21.02.2020 – кредиторську заборгованість по розрахунках з ТОВ «Паливторг» на суму **9,44 тис. гривень**.

ВИСНОВКИ

За результатами *державного фінансового аудиту бюджету Скалатської міської територіальної громади (Скалатського міського бюджету) Тернопільської області за період з 01.01.2019 по 30.06.2021* встановлено порушень та недоліків на суму **126 774,47 тис. грн.** а саме: неефективні управлінські рішення, що призвели до упущених вигод, недоотриманих доходів та непродуктивних витрат – 17 055,04 тис. грн (недоотримані доходи – 5 366,86 тис. грн, непродуктивні витрати – 11 688,18 тис. грн), що можуть призвести – 109 644,53 тис. грн; порушень, що не призвели до втрат та інших порушень фінансової дисципліни – 74,6 тис. гривень.

Так, внаслідок неналежного використання органом місцевого самоврядування можливостей щодо встановлення допустимих законодавством розмірів плати за землю, найової участі; внаслідок безоплатного (без оформлення договірних відносин) використання земельних ділянок, в тому числі під проєктними дорогами; недостатньої роботи щодо переукладення договорів оренди земель (приведення ставок орендної плати у відповідність до затверджених), надання преференцій окремим суб'єктам господарювання щодо встановлення розміру орендної плати, бюджетом протягом 2019-2020 років та I півріччя 2021 року недоотримано розрахунково доходів на загальну суму **5 366,86 тис. гривень**.

Зволікання з виконанням норм пункту 2 частини 1 статті 3, частини 1 статті 5, частини 1 статті 27 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 №1952-IV (із змінами) та статті 182 Цивільного Кодексу України щодо реєстрації прав власності на земельні ділянки та будівлі, може призвести до втрати територіальною громадою майна вартістю **109 024,46 тис. грн** (28,5413 га земель комунальної власності нормативною грошовою оцінкою 71 127,42 тис. грн та нерухоме майно балансовою вартістю 37 897,04 тис. грн).

Дослідженням питань придбання за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» меблів для «Нової української школи» встановлено, що при придбанні шкільних меблів Відділом освіти недоотримано Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2018 №283, в частині завищення їх фізичної ваги, а

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ШУТЛОК*

саме: придбані стільці вартістю **63,9 тис. грн** важать 4170 г, при нормі не більше 4000 г, що свідчить про непродуктивні витрати на вказану суму.

При зборі інформації у Відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради встановлено: заниження в обліку вартості активів на суму **74,60 тис. грн** (не оприбутковано меморіальний знак 450 років с. Колодіївка та композиція з бруківки «Прапор України з гербом»); факт оплати за спожиту електроенергію сторонньою юридичною особою (ТДАТ «Укрпошта») на суму **0,3 тис. грн**, чим завдано йому збитки на вказану суму.

Неефективні управлінські рішення щодо оформлення/набуття права власності, придбаного КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради автомобіля швидкої допомоги (без фактичної його передачі-отримання у власність, а по довіреності, тобто без реєстрації транспортного засобу за КНП), з наявними в подальшому процесуальними діями по відношенню до вказаного автомобіля, на який накладено арешт та який є предметом кримінального правопорушення, можуть призвести до втрати автомобіля з урахуванням вмонтованого медичного обладнання на суму **620,07 тис. гривень**.

Внаслідок неналежного аналізу стану надання об'єктами соціальної сфери Скалатської міської територіальної громади соціальних послуг жителям інших населених пунктів, не прийняття управлінських рішень щодо укладення з відповідними органами місцевого самоврядування угод про передачу коштів на здійснення видатків, пов'язаних із наданням таких послуг, у вигляді міжбюджетного трансферту, призвело до непродуктивних витрат з Скалатського міського бюджету загалом на суму **952,4 тис. грн**, а саме: не відшкодовані витрати за навчання дітей Підволочиської громади у Скалатській дитячій музичній школі – 115,14 тис. грн; не відшкодовані витрати за лікування жителів інших громад в КНП «Скалатська комунальна районна лікарня» – 837,26 тис. грн, в тому числі 679,75 тис. грн медичної субвенції.

Не приведення наповнюваності класів до нормативної, відповідно до Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1088 (із змінами) та невжиття головним розпорядником в повній мірі заходів щодо забезпечення формування ефективної мережі загальноосвітніх закладів, призвело до непродуктивних витрат на загальну суму **5 911,91 тис грн** (в т.ч: 2019 рік – 3 042,40 грн, 2020 рік – 2 869,51 тис грн). Розрахунок проведено виходячи з середнього розміру оплати праці педагогічного працівника Скалатської міської територіальної громади та кількості педагогічних ставок, які підлягали оптимізації.

Не прийняття управлінських рішень щодо оптимізації мережі загальноосвітніх навчальних закладів, з огляду на ефективність та якість функціонування окремих закладів (філій) (Зарубинецької філії СОШ, Митницької філії СОШ, Текліївської філії СОШ) призвело до неефективного витрачання коштів освітньої субвенції на загальну суму **2 090,48 тис. грн** (за 2019 рік – 717,46 тис. грн, за 2020 рік – 776,17 тис грн, за I півріччя 2021 року – 596,85 тис грн) та коштів місцевого бюджету на загальну суму **869,30 тис. грн**

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ШИШУК* Юрій ШИШУК

(за 2019 рік – 314,97 тис грн (оплата праці, комунальні платежі), за 2020 рік – 312,48 тис грн (оплата праці, комунальні платежі), за I півріччя 2021 року – 241,85 тис грн (оплата праці, комунальні платежі)).

Прийняття рішення Скалатською міською радою щодо встановлення розміру батьківської плати для батьків дітей, що не належать до пільгових категорій, за харчування у закладах дошкільної освіти та дошкільних групах навчально-виховних комплексів на рівні 60% – для Скалатського ЗДО та 40% – для сільських ЗДО і дошкільних груп навчально-виховного комплексу, призвело до додаткового навантаження на Скалатський міський бюджет за період з 01.01.2019 по 30.06.2021 на загальну суму **899,18 тис грн** (за 2019 рік – 398,85 тис. грн, за 2020 рік – 365,22 тис. грн та за I півріччя 2021 року – 135,11 тис грн).

Порівнянням цін придбання продуктів харчування Відділом освіти із середніми споживчими цінами на продукти харчування по Тернопільській області, інформація по яких отримана від Головного управління статистики у Тернопільській області, встановлено, що деякі продукти харчування протягом 2019-2020 років та I півріччя 2021 року закуплялись по цінах вище середніх, що є свідченням неефективного використання бюджетних коштів на суму **128,47 тис грн** (в 2019 році – 49,34 тис. грн, в 2020 році – 57,37 тис. грн, в I півріччі 2021 року – 21,76 тис грн).

Неналежна оптимізація штатних розписів комунальних закладів культури та охорони здоров'я, наявність необґрунтованих фактів неповної зайнятості працівників, стало передумовою додаткового навантаження на бюджет громади та як наслідок призвело до непродуктивних витрат по сплаті єдиного соціального внеску загалом на суму **252,82 тис. гривень**.

Прийняті управлінські рішення щодо створення трьох комунальних підприємств з обмеженими можливостями прибуткової комерційної діяльності, та які загалом орієнтовані на бюджетне фінансування, є неефективними та призвели до непродуктивних витрат на утримання адміністративного персоналу на загальну суму **519,72 тис. грн**, оскільки адміністративні витрати повністю поглинають і без того незначні надходження від комерційної діяльності (впродовж досліджуваного періоду комунальні підприємства отримували фінансовий результат у вигляді збитку; коефіцієнт рентабельності у 2020 році МКП «Комунальник» становив 0,002, КП «Благоустрій-Скалат» – -0,15, КП «Ремшлях-буд-Скалат» – -0,023, що свідчить про незадовільну ефективність діяльності КП).

Зосередження комерційної діяльності на базі одного комунального підприємства та виконання ним делегованих міською радою функцій з благоустрою дало б змогу оптимізувати адміністративні витрати, зміцнити фінансовий стан підприємства та як наслідок зменшити навантаження на міський бюджет.

Проведеною в ході аудиту *ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради за період з 01.01.2019 по 31.08.2021* встановлено порушень та недоліків загалом на суму **6 248,44 тис. грн**, а саме: порушень, що призвели до втрат фінансових та

матеріальних активів – 1 381,81 тис. грн (недоотримані доходи – 89,6 тис. грн, незаконні видатки – 422,76 тис. грн, нецільові витрати та витрати здійснені з порушенням статті 85 Бюджетного кодексу України – 332,03 тис. грн, недостачі – 537,42 тис. грн); порушень, що не призвели до втрат та інших порушень фінансової дисципліни – 1 937,27 тис. грн; неефективні управлінські рішення, що призвели до непродуктивних витрат – 1 274,6 тис. грн; інших недоліків встановлено на суму 1 654,76 тис. гривень.

Так, неприйняття управлінських рішень щодо надання послуг з централізованого водовідведення на договірних платних засадах, як це передбачено нормами частини 3 статті 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 №2189-VIII (із змінами), пунктом 6 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 №690; через незатвердження економічно обґрунтованих тарифів на відповідні послуги, що належить до відання виконавчих органів міських рад, та відповідно відсутність інформаційної роботи із споживачами, з міського бюджету здійснено непродуктивних витрат загалом на суму **441,07 тис. грн** (видатки на оплату праці працівників, які забезпечують функціонування каналізаційно-насосної станції та очисних споруд).

Видатки на оплату електроенергії в сумі **242,03 тис. грн** по КПКВ 0110150 «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад», яка використана для забезпечення функціонування КНС та очисних споруд з метою централізованого водовідведення, що у свою чергу є платною послугою, яка надається споживачам на договірних умовах, проведено всупереч напрямкам бюджетної програми чим недотримано норми частини 4 статті 20 Бюджетного кодексу України та відповідно до статті 119 Бюджетного кодексу України є нецільовим використанням бюджетних коштів.

Через недотримання завдань та повноважень, визначених частиною 5 статті 22, частиною 1 статті 78, частиною 2 статті 111 Бюджетного кодексу України, Скалатською міською радою на порушення норм частини 2 статті 85 Бюджетного кодексу України (в редакції, що діяла до 31.12.2020) за рахунок коштів міського бюджету здійснено видатки, не віднесені до місцевих бюджетів цим Кодексом, в сумі **90,00 тис. грн** (в 2019 році – 85,00 тис. грн, 2020 році – 5,00 тис. грн) при наявності кредиторської заборгованості міського бюджету за захищеними статтями видатків.

Залишки невикористаної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі **89,6 тис. грн** (роботи на об'єктах, які передбачалось виконати за рахунок коштів субвенції, завершені; економія виникла зважаючи на проведені процедури закупівель) на порушення норм пункту 9 Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 (із змінами), пункту 20 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на

2020 рік» від 14.11.2019 №294-ІХ (із змінами) до державного бюджету не повернуті, чим завдано йому збитків на вказану суму.

Недостатність коштів міського бюджету для нарахування та виплати стимулюючих та інших виплат працівникам у встановлених розмірах, зокрема матеріальної допомоги на оздоровлення в розмірі середньомісячної заробітної плати, а не посадового окладу, як це передбачено нормами статті 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 №2493-ІІІ (із змінами), зумовило необхідність пошуку додаткових джерел для такої виплати, та як наслідок, спричинило додаткове навантаження на місцевий бюджет, негативний вплив на інші галузі, фінансування яких здійснюється з міського бюджету та призвело до непродуктивних витрат щонайменше на суму **791,47 тис. грн** (різниця між розміром середньомісячної заробітної плати посадової особи органу місцевого самоврядування та її посадовим окладом).

На порушення норм абзацу 1 частини 1 статті 48 Бюджетного кодексу України, Скалатською міською радою в особі міського голови Савончака П. В. у 2019 році без відповідних бюджетних асигнувань укладено договори підряду з ТОВ «Хутір» ЛТД для виконання робіт по проведенню капітальних ремонтів тротуарів по вул. Незалежності та вул. Чорновола в м. Скалат загалом на суму 1 724,84 тис. грн, які в подальшому з врахуванням фактично виконаних робіт та судових розглядів оплачені коштом міського бюджету в сумі **950,54 тис. грн**, чим порушено норми частини 4 статті 48 Бюджетного кодексу України, в частині здійснення видатків на покриття зобов'язань, які взяті без відповідних бюджетних асигнувань, не вважаються бюджетними зобов'язаннями, і не підлягали оплаті за рахунок бюджетних коштів. Відповідно до пункту 20 частини 1 статті 116 Бюджетного кодексу України взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань є порушенням бюджетного законодавства.

Поряд з цим, кошти в сумі 950,54 тис. грн списано на видатки установи без відображення в обліку міської ради фактично створеного активу – тротуарів (інвентарна картка не складена), що є порушенням норм пункту 2 розділу II Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 №1202 (із змінами), та який відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 №1203 (із змінами), та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі (Рахунок 10 «Основні засоби»), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2015 №1219 (із змінами), повинен обліковуватись на рахунку 10 «Основні засоби». Внаслідок допущеного порушення занижено вартість основних засобів на суму **882,69 тис. грн** (950,54 тис. грн – 67,85 тис. грн завищених обсягів та вартості робіт з капітального ремонту).

Також вищезазначене призвело до необхідності сплати за рахунок міського бюджету судового збору в сумі **14,26 тис. грн**, що стало додатковим навантаженням на бюджет та призвело до непродуктивних витрат на вказану суму.

Крім того, перевіркою актів приймання виконаних будівельних робіт з

капітального ремонту тротуарів по вул. Незалежності й вул. Чорновола у м. Скалат та проведеними контрольними обмірами виконаних робіт, встановлено включення до них на порушення норм пунктів 6.2.7.4 та 6.4.3 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ БД.1.1-1:2013, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293, завищених обсягів та вартості робіт загалом на суму **67,85 тис. грн**, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

Скалатською міською радою на порушення норм статті 13 Бюджетного кодексу України, частин 1, 3 та 5 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами), пунктів 1 та 4 розділу II Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 №1202 (із змінами), пунктів 2 та 4 розділу I, абзацу одинадцятого пункту 2 розділу III Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 №44 (із змінами), пунктів 3 та 5 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 №1541 (із змінами), пункту 3 розділу III Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 (із змінами), за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності не відображено отриманий на благодійній основі щебінь (вапняк, відсів) в кількості 6245,6 т на суму *419,07 тис. грн* (отриманого в 2019 році – 1572,8 т на суму 92,70 тис. грн, у 2020 році – 3087,1 т на суму 206,02 тис. грн, у січні-серпні 2021 року – 1585,7 т на суму 120,35 тис. грн).

Аналогічно з порушенням законодавства, в частині того, що господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені, Скалатською міською радою по регістрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності не відображено отримання протягом березня-серпня 2021 року щебеню від ТзОВ «Кар'єр Городниця» по договору від 31.03.2021 №37 в кількості 970 т на суму *100,00 тис. грн* (кредиторська заборгованість по таких операціях станом на 01.09.2021 відсутня); від Полупанівської філії ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» у 2019 році 34,68 т вапняку на суму *3,66 тис. грн* та у 2020 році – 50,99 т на суму *14,68 тис. гривень*.

При цьому, як встановлено ревізією, зазначений товар (отриманий на благодійній основі щебінь на суму 419,07 тис. грн; отриманий у 2021 році від ТзОВ «Кар'єр Городниця» щебінь на суму 100,00 тис. грн; отриманий від Полупанівської філії ТОВ ВК «Гірничодобувна промисловість» у 2019-2020 роках вапняк на суму 18,35 тис. грн), в залишку не обліковується, документи про його списання (комісійні акти про вирівнювання вулиць громади щебнем

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *Юрій ШИШУК*

тощо) не складались та відповідно в міській раді відсутні. На території громади складування отриманого на безоплатній основі щебеню не здійснювалось – для огляду не представлено. Договори на зберігання такого щебеню із сторонніми юридичними чи фізичними особами Скалатською міською радою не укладались.

Враховуючи факт відсутності в обліку міської ради та в натурі щебеню (вапняку, відсіву), а також документів, що б підтверджували його використання (списання), є свідченням про фактичну його нестачу в кількості 7301,27 т на суму **537,42 тис. грн**, чим завдано Скалатській міській раді збитків на вказану суму.

На порушення умов укладених договорів, норм статті 629 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами), частин 1 та 2 статті 193 Господарського кодексу України від 16.01.2003 №436-IV (із змінами), до актів приймання-здачі наданих КП «Ремшлях-буд-Скалат» послуг щодо перевезення та розгортання щебеню, прибирання снігу, включено 630 годин роботи техніки на суму **324,69 тис. грн**, що документально не підтверджено наявними в КП «Ремшлях-буд-Скалат» документами, які в подальшому прийнятті та оплачені міською радою, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

На порушення норм пункту 6.2.7.4 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ БД.1.1-1:2013, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293, до акта приймання виконаних будівельних робіт форми №КБ-2в за листопад 2019 року №1 щодо поточного ремонту доріг включено «Витрати на перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом» (розділ V) на суму 7,43 тис. грн, при тому, що КП «Ремшлях-буд-Скалат» зареєстроване та здійснює господарську діяльність у м. Скалат, а відстань до об'єктів (доріг), які підлягали ремонту менше 3 км. Відповідно документи, які б свідчили про перевезення працівників відсутні. Внаслідок допущених порушень, з врахуванням єдиного податку завищено вартість робіт на суму **7,82 тис. грн**, чим завдано збитки міському бюджету на вказану суму.

Скалатською міською радою, як замовником закупівель, на порушення норм пункту 1 частини першої статті 31, частини 3 статті 40 Закону №922-VIII, за наявних підстав, визначених у пункті 7 частини першої статті 17 Закону №922-VIII, по процедурі відкритих торгів за №UA-2020-05-08-000696-с та переговорних процедурах за №UA-2021-02-18-005920-а та №UA-2021-04-12-000751-б, не відхилено пропозицію (не відмовлено в участі у переговорній процедурі) КП «Ремшлях-буд-Скалат», яке в розумінні норм пункту 20 частини першої статті 1 Закону №922-VIII є пов'язаною особою із Скалатською міською радою та міським головою зокрема. Натомість за результатами процедур закупівель прийнято рішення про укладення договорів та в подальшому з КП «Ремшлях-буд-Скалат» укладено три договори про надання послуг загалом на суму **1 234,00 тис. грн** (2020 рік – один договір на суму 485,00 тис. грн, 2021 рік – два договори на суму 749,00 тис. грн);

Враховуючи укладення додаткових угод від 16.11.2020 №1 та від 28.01.2021 №2 до договору на постачання природного газу від 28.01.2020 №02-

Начальник відділу Управління Західного
офісу Держаудитслужби в Тернопільській області *[підпис]* Юрій ШИШУК

Е-20 (постачальник – ТОВ «Благогаз Збут») з порушенням норм пункту 2 частини 4 статті 36 Закону №922-VIII (в редакції до 19.04.2020), в частині того, що ціна природного газу збільшувалась більш як на 10%, за рахунок коштів міського бюджету здійснено зайвих витрат загалом на суму **22,40 тис. грн** (2020 рік – 14,18 тис. грн, 2021 рік – 8,22 тис. грн), чим завдано міському бюджету збитків на вказану суму;

Через неприйняття Скалатською міською радою ефективних управлінських рішень, а саме не ініціювання питання перед ТОВ «Паливторг» щодо зменшення ціни за одиницю природного газу, враховуючи її зменшення на ринку та наявність законних підстав для внесення відповідних змін до Договору постачання природного газу, укладеного за результатами процедури закупівлі за №UA-2018-12-22-000627-b, з міського бюджету здійснено непродуктивних витрат загалом на суму **27,8 тис. грн**, виходячи із вартості природного газу відповідно до прейскуранту, розміщеному на офіційному сайті НАК «Нафтогаз України»;

На порушення норм абзацу 10 частини першої статті 10 Закону №922-VIII (в редакції до 19.04.2020), звіти про виконання договорів, які укладені за результатами процедури закупівлі за №UA-2019-07-18-000009-а (термін дії договору – до 31.12.2019), за №UA-2018-12-22-000627-b (термін дії договору з врахуванням додаткової угоди – до 31.03.2020) та за №UA-2019-12-16-000595-b (термін дії Договору з врахуванням додаткових угод – 31.03.2021, розрахунки в повному обсязі проведено станом на 16.06.2021), та які повинні бути оприлюдненими протягом трьох днів з дня закінчення строку дії договору, виконання договору або його розірвання, станом на дату початку ревізії (30.09.2021) взагалі не оприлюднені.

За договорами, укладеними з КП «Ремшлях-буд-Скалат» за результатами переговорних процедур закупівель (№UA-2021-02-18-005920-а та №UA-2021-04-12-000751-b), що проведені з підстави «двічі відмінено процедуру відкритих торгів через відсутність достатньої кількості тендерних пропозицій», здійснено оплату послуг з прибирання снігу, перевезення та розгортання щебеню, які фактично надані ще до їх укладення та завершення відповідних процедур закупівель. Загалом КП «Ремшлях-буд-Скалат» надано таких послуг, а міською радою без бюджетних зобов'язань та завершених процедур закупівель у вказаному періоді, здійснено подальше їх прийняття та оплату загалом на суму **247,96 тис. грн**, чим недотримано норми частини 3 статті 179, частини 7 статті 180, частини 1 статті 193 Господарського кодексу України, статті 631 Цивільного кодексу України, частини 1 статті 49 Бюджетного кодексу України.

Аналогічна ситуація спостерігається і по договорах, які укладені між Скалатською міською радою та КП «Ремшлях-буд-Скалат» без проведення процедур закупівель (щодо надання послуг технікою з перевезення, розгортання щебеню та інших дорожніх робіт). Сума наданих послуг до укладення відповідних договорів, які в подальшому прийняті та оплачені – **172,80 тис. гривень**.

Ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради встановлено, що на порушення норм частини 5 статті 9 Закону

України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами), пунктів 2 та 4 розділу I Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 №44 (із змінами), пунктів 3 та 5 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 №1541 (із змінами), пункту 3 розділу III Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 (із змінами), Скалатською міською радою станом на листопад 2020 та в період до завершення ревізії, не відображено по реєстрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності міської ради кредиторську заборгованість по розрахунках з КП «Реміслях-буд-Скалат» на суму **4,04 тис. грн**; станом на 01.09.2021 – кредиторську заборгованість по розрахунках з ТзОВ «Кар'єр Городниця» в сумі **100,00 тис. грн** за поставлений шебінь.

ПРОПОЗИЦІЇ

З метою підвищення якості формування дохідної та видаткової частин міського бюджету та ефективності використання бюджетних ресурсів:

1. Опрацювати результати державного фінансового аудиту бюджету Скалатської міської територіальної громади (Скалатського міського бюджету) Тернопільської області за період з 01.01.2019 по 30.06.2021 та ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради за період з 01.01.2019 по 31.08.2021.

Забезпечити неухильне дотримання законодавства, підготувати та затвердити план заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків і недопущення їх у майбутньому.

2. Забезпечити проведення інвентаризації земель в тому числі під польовими дорогами, запроектованими для доступу до земельних ділянок, розташованих у масиві земель сільськогосподарського призначення, з подальшою державною реєстрацією права комунальної власності, з метою оцінки ефективності їх використання, виявлення фактичних землекористувачів та забезпечення укладання з ними договорів оренди відповідно до вимог чинного законодавства.

Активізувати роботу щодо приведення розмірів орендної плати за земельні ділянки по діючих договорах оренди землі у відповідність до затверджених.

3. З метою уникнення можливої втрати територіальною громадою майна, забезпечити відповідно до норм законодавства, зокрема Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 №1952-IV (із змінами) та Цивільного Кодексу України, державну

реєстрацію прав власності на комунальне майно (земельні ділянки, будівлі тощо).

4. Переглянути діючу мережу закладів загальної середньої освіти, що утримуються з міського бюджету, з метою її оптимізації відповідно до потреб населення та приведення у відповідність до нормативної наповнюваності класів та відповідно кількості педагогічних ставок.

Привести у відповідність до реальної потреби штатні розписи комунальних закладів (установ), в тому числі шляхом недопущення необґрунтованих фактів неповної зайнятості з метою уникнення зайвих витрат на сплату єдиного соціального внеску.

5. Розробити та затвердити Положення про порядок розробки та затвердження фінансових планів комунальних підприємств. Здійснювати постійний контроль за діяльністю комунальних підприємств.

Розглянути питання щодо оптимізації кількості комунальних підприємств.

6. Передати на баланс МКП «Комунальник» каналізаційно-насосну станцію та очисні споруди з подальшим затвердженням економічно обґрунтованих тарифів для надання послуг з централізованого водовідведення.

Начальник відділу контролю в галузі
оборони, в правоохоронних органах та
органах влади Управління Західного офісу
Держаудитслужби в Тернопільській
області

Юрій ШУЛЮК

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (із змінами).
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами).
3. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III (із змінами).
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року №435-IV (із змінами).
5. Господарський кодекс України 16.01.2003 №436-IV (із змінами).
6. Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 №157-VIII (із змінами).
7. Закон України «Про державний бюджет України на 2019 рік».
8. Закон України «Про державний бюджет України на 2020 рік».
9. Закон України «Про державний бюджет України на 2021 рік».
10. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 №280/97-ВР (із змінами).
11. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 №2017-III (із змінами).
12. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII (зі змінами).
13. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 №2628-III (із змінами).
14. Закон України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 №651-XIV (із змінами).
15. Закон України «Про культуру» від 14.12.2010 №2778-VI (із змінами).
16. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 №2801-XII (із змінами).
17. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 №2168-VIII (із змінами).
18. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI (із змінами).
19. Порядок та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 №6 (із змінами).
20. Порядок та умови надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 №11 (із змінами).
21. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку розвитку об'єднаних територіальних громад, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 №200 (із змінами).
22. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 №106 (із змінами).
23. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 №181 (із змінами).

24. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2017 №88 (із змінами).

25. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 №1591 «Про затвердження норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку».

26. Формула розподілу освітньої субвенції, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1088 (із змінами).

27. Порядок встановлення плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладах, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2002 №667.

28. Рішення Скалатської міської ради.

29. Рішення виконавчого комітету Скалатської міської ради.

30. Розпорядження міського голови.

31. Довідка збору інформації у Відділі освіти Скалатської міської ради.

32. Довідка збору інформації у Відділі культури, туризму та охорони культурної спадщини Скалатської міської ради.

33. Довідка збору інформації в Комунальному некомерційному підприємстві «Скалатська комунальна районна лікарня» Скалатської міської ради.

34. Акт ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності Скалатської міської ради за період з 01.01.2019 по 31.08.2021

35. Інформації та розрахунки Скалатської міської ради та комунальних підприємств.

36. Інформації від підприємств, установ та організацій, отримані на запити Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області.

Аудиторський звіт складено у трьох примірниках на 96 аркушах.

ПРОТОКОЛ

узгодження звіту про результати державного фінансового аудиту бюджету
Скалатської міської територіальної громади (Скалатського міського
бюджету) Тернопільської області за період з 01.01.2019 по 30.06.2021

16 грудня 2021 р.
(дата)

Скалатська міська рада, Фінансовий відділ Скалатської міської ради
(найменування об'єкта аудиту)

Скалатський міський голова Савончак П. В., начальник фінансового відділу Скалатської
міської ради Дацків Г. Б.,

(посада, прізвище та ініціали керівника об'єкта аудиту)

з однієї сторони, та начальник відділу контролю в галузі оборони, в правоохоронних органах
та органах влади Управління Західного офісу Держаудителужби в Тернопільській області
Шулюк Ю. І.,

(посада, прізвище та ініціали керівника аудиту)

з іншої сторони, розглянули та обговорили проект звіту про результати державного
фінансового аудиту бюджету Скалатської міської територіальної громади (Скалатського
міського бюджету) Тернопільської області

(назва теми аудиту)

за період з 01 січня 2019 р. по 30 червня 2021р.

ЗВІТ ПОГОДЖЕНО:

Без коментарів (зауважень)

Із коментарями (зауваженнями)

Начальник відділу контролю в
галузі оборони, в правоохоронних
органах та органах влади
Управління Західного офісу
Держаудителужби в Тернопільській
області

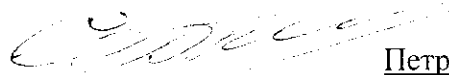
(керівник аудиту органу
Держаудителужби)

(підпис)

Юрій ШУЛЮК
(ініціали та прізвище)

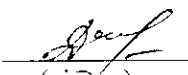
Скалатський міський голова
(керівник об'єкта аудиту)

(підпис)

Петро САВОНЧАК
(ініціали та прізвище)

Начальник фінансового відділу
Скалатської міської ради
(керівник об'єкта аудиту)

(підпис)

Галина ДАЦКІВ
(ініціали та прізвище)